

CYNGOR SIR YNYS MON	
Adroddiad i'r	Cyngor Sir Ynys Mon
Dyddiad	10.10.13
Pwnc	Adroddiad Perfformiad 2012/13
Deilydd(ion) Portffolio	Cynghorydd Alwyn Rowlands
Prif Swyddog	Huw Jones – Pennaeth Polisi
Swyddog Cyswllt	Gethin Morgan Rheolwr Cynllunio Busnes a Rhaglen
Natur a rheswm dros adrodd	
<p>Mae gofyniad statudol o dan Raglen Cymru ar gyfer Gwella a'r Mesur Llywodraeth Leol (2009) i'r Cyngor adrodd ar berfformiad dros y flwyddyn blaenorol cyn diwedd mis Hydref pob blwyddyn</p>	

A –Cyflwyniad/ Cefndir / Materion i'w hystyried
<p>Mae angen i'r Cyngor gasglu a chyhoeddi ei Adroddiad Perfformiad blynyddol erbyn 31 Hydref bob blwyddyn - dogfen sydd yn dadansoddi perfformiad dros y flwyddyn ariannool flaenorol. Mae'r papur hwn yn amlinellu cynnwys ein Adroddiad Perfformiad (Drafft) sy'n edrych yn ôl dros berfformiad y Cyngor ar gyfer 2012/13, ac yn cael ei gyflwyno fel crynodeb byr o'r prif benawdau o fewn y ddogfen Adroddiad Perfformiad ei hun.</p> <p>Mae'r Adroddiad Perfformiad yn cael ei gyflwyno i'r Cyngor llawn am gymeradwyaeth cyn gorffen y gwaith golygu yn ystod mis Hydref 2013.</p> <p>Adroddwyd ar y broses o baratoi'r cynllun i'r Pwyllgor Gwiath ar y 9fed o Fedi, 2013.</p>

B – Ystyriaethau
<p>Y prif ystyriaethau fel a ganlyn: -</p> <p>Ffocws strategol a blaenoriaethau</p> <p>Mae'r Cynllun yn edrych ar gynnydd y cyngor yn erbyn ei bum blaenoriaeth strategol:-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mae gan Ynys Môn economi wledig ffyniannus a llewyrchus 2. Mae pobl yn Ynys Môn yn cyrraedd eu llawn potensial 3. Mae pobl yn Ynys Môn yn iach a diogel 4. Mae pobl yn Ynys Môn yn mwynhau, gwarchod a gwella eu hamgylchedd

adeiledig a naturiol ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol
5. Mae pobl yn Ynys Môn yn falch o'u Cyngor

Gweithgaredd Rheoleiddio

Yn ogystal â pharhau i fynd i'r afael â'n prif flaenoriaethau mae'r Adroddiad hefyd yn nodi unrhyw waith Arolygu a rheoliaethol arall a wnaed yn ystod 2012/13 yn y Cyngor.

Amlinellir manylion yr adroddiadau archwilio ac arolygu hynny yng nghorff yr Adroddiad.

Dangosyddion perfformiad

O dan y Fframwaith Mesur Perfformiad, mae pob Cyngor yng Nghymru yn casglu a rhannu data ar gyfer Dangosyddion Strategol Cenedlaethol (DSC) a hefyd Mesurau Atebolrwydd Cyhoeddus (MAC) o dan bob maes gwasanaeth. Bydd canlyniadau llawn ar gyfer NSI a PAM dangosyddion ar gyfer 2012/13 i'w gweld yn yr Atodiad i'r Adroddiad ynghlwm. Mae'r adran hon yn y cynllun yn edrych ar berfformiad yn erbyn y chwarteli uchaf, canol a gwaelod, yn ogystal ag yn erbyn perfformiad fesul blwyddyn a perfformiad meincnodi yn erbyn awdurdodau eraill.

Cytundeb Canlyniadau

Eleni, 2012-13, oedd y flwyddyn olaf o raglen tair blynedd ar gyfer cyflwyno'r Cytundeb Canlyniadau (OAs) a lofnodwyd rhwng y Cyngor a Llywodraeth Cymru (LIC).

Yn seiliedig ar arwyddion o'n gwaith hunan-asesu rydym yn credu y byddwn yn cyflawni dyraniad grant o 100% eto eleni (aros am drafodaeth gyda LIC / cadarnhad ar adeg ysgrifennu).

Perfformiad Ariannol 2012/13

Ceir cyfeiriad yn y ddogfen at sefyllfa ariannol gyffredinol a perfformiad y Cyngor ar gyfer 2012/13.

Sicrhau cydraddoldeb a chynaliadwyedd

Mae'r Cyngor yn parhau ei ymrwymiad i gydraddoldeb, o ran darparu gwasanaethau, ac yn ei rôl fel cyflogwr pwysig ac mae adeiladu a chefnogi cymunedau cynaliadwy wedi ei adnabod fel un o'n blaenoriaethau allweddol. Mae prif ffrydio cynaliadwyedd ar draws yr Awdurdod yn parhau i gael ei ddatblygu ac mae angen gwaith pellach i sicrhau bod hyn yn cael ei gynnwys mewn cynlluniau yn y dyfodol.

Mynd i'r afael a'n Amcanion Gwella

Mae'r rhan hon o'r Adroddiad yn cynnwys ein hasesiad o sut yr ydym wedi mynd i'r afael a'r gweithredoedd sydd yn rhan o'n amcanion gwella yn ystod 2012/13, sef: -

- a) Gwella Gwasanaethau Plant fel bod plant yn cael eu hamddiffyn rhag niwed a

cham-driniaeth a bod eu lles, annibyniaeth a sefydlogrwydd yn cael eu hyrwyddo

- b) Adfywio ein Cymunedau fel ein bod yn atal digartrefedd a diwallu anghenion tai cysylltiedig pobl ddigartref
- c) Gwella Llywodraethu corfforaethol fel ein bod yn sicrhau bod y Cyngor yn darparu yn llawn ar ei haddewid i hyrwyddo a diogelu buddiannau'r ynys, ei dinasyddion a chymunedau
- d) Gwireddu ein Cytundeb Canlyniadau fel y gallwn sicrhau aliniad a gweithio mewn partneriaeth i gwrdd ag amcanion y Llywodraeth Cymru

D – Argymhellion

Gofynnir i'r Cyngor:

Ddirprwyo awdurdod i'r Pennaeth Gwasanaeth (Polisi) mewn ymgynghoriad gyda'r Aelod Portffolio Perfformiad Corfforaethol a Rheolwr Busnes y Pwyllgor Gwaith i gwblhau a chyhoeddi'r cynllun erbyn 31 Hydref, 2013 er mwyn cyd-fynd a'r disgwyliadau statudol.

Enw'r awdur yr adroddiad:

Gethin Morgan

Teitl y Swydd:

Rheolwr Cynllunio Busnes a Rhaglen

Dyddiad:

Medi 2013

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Cyngor Sir Ynys Môn
Adroddiad Perfformiad
2012/13
Drafft

Cyngor Sir Ynys Môn
Llangefni
Ynys Môn
LL77 7TW
Ffôn: (01248) 752111

To be updated (all parts in red text relate to previous year)....

Croeso i Gynllun Gwella'r Cyngor Sir (Adolygiad Perfformiad) ar gyfer 2012/13. Edrycha'r Cynllun yn ôl er mwyn asesu sut y bu i ni berfformio yn erbyn y blaenoriaethau a'r targedau a nodir yn ein Cynllun Busnes Corfforaethol 2012/15

Ieuan Williams
Arweinydd y Cyngor
Hydref 2013

Richard Parry Jones
Chief Executive

Datganiad o Gyfrifoldeb

Cynhyrchwyd yr Adolygiad hwn ar y sail bod Cyngor Sir Ynys Môn yn gyfrifol am baratoi'r Adolygiad, y wybodaeth a'r asesiadau a nodir ynddo ac am yr amcangyfrifon sydd wrth wraidd y rheiny.

Mae'r Awdurdod yn fodlon bod y wybodaeth a'r asesiadau yn yr Adolygiad, o ran bob ystyriaeth sylweddol, yn gywir ac yn gyflawn, hyd eithaf ein gwybodaeth a'n cred.

**Wrth wneud cais, mae modd cynhyrchu'r ddogfen hon hefyd
mewn**

**Braille, print bras, ar dâp neu ar ddisg –
Gweler tudalen **?** am fanylion cyswllt.**

EXECUTIVE SUMMARY	Error! Bookmark not defined.
Introduction – Reflecting on a Plan for Change	Error! Bookmark not defined.
<i>Improvement Objective 1 - To ensure that children are protected from harm & abuse and that their wellbeing, independence and stability are promoted by Improving Children Services</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
<i>Improvement Objective 2 - To prevent homelessness and to meet the housing needs and associated needs of homeless people by regenerating our Communities</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
<i>Improvement Objective 3 - To ensure the Council fully achieves its promise to promote and protect the interests of the Island, its citizens and its communities by Improving Corporate Governance</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
<i>Improvement Objective 4 - To ensure that the County Council aligns itself and works in partnership towards the aims of the Welsh Government through realisation of our Outcome Agreements</i>	16
Our Strategic Priorities	Error! Bookmark not defined.
<i>STRATEGIC PRIORITY 1: Anglesey has a thriving and prosperous rural economy</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
<i>STRATEGIC PRIORITY 2 - People in Anglesey achieve their full potential</i>	25
<i>STRATEGIC PRIORITY 3 - People in Anglesey are healthy and safe</i>	30
<i>STRATEGIC PRIORITY 4 - People in Anglesey enjoy, protect and enhance their built and natural environment for future generations</i>	38
<i>STRATEGIC PRIORITY 5 - People in Anglesey will be proud of their Council</i>	42
National Performance Indicators	Error! Bookmark not defined.
Financial Performance 2012/13	51
Ensuring equality and sustainability	Error! Bookmark not defined.
Regulatory Activity - 2012/13	Error! Bookmark not defined.
Appendix 1	55

CRYNODEB GWEITHREDOL

Fel Cyngor Sir bu ini barhau i wneud newidiadau arwyddocaol yn 2012/13. Penododd Llywodraeth Cymru ei chomisiynwyr ei hun i redeg y Cyngor ym mis Mawrth 2011 er mwyn gwella llywodraethu corfforaethol a threfniadau gweithio yn wyneb pryderon sy'n mynd yn ôl gryn amser ynghylch gwaith llywodraethu'r Cyngor. Yn y ddwy flynedd ers penodi'r Comisiynwyr gyntaf, maent wedi adrodd ar welliannau sylweddol yn nhrefniadau llywodraethu corfforaethol y Cyngor.

Cafwyd newidiadau sylweddol yn y modd y mae'r Cyngor yn ymgymryd â'i waith, ac mae'r berthynas rhwng grwpiau gwleidyddol, aelodau etholedig ac uwch swyddogion wedi'i thrawsnewid. Mae ymddygiad aelodau wedi gwella'n sylweddol ac mae'r Pwyllgor Gwaith wedi ymgysylltu'n adeiladol a chyda brwdfrydedd gyda'r Comisiynwyr i reoli gwaith dyddiol a datblygiad strategol y Cyngor. Oherwydd hyn, mae lefel y cyhoedduswydd andwyol y mae'r Cyngor yn ei denu wedi lleihau'n sylweddol.

Yr un pryd, mae'r canol corfforaethol wedi'i chryfhau, gweithredwyd ar broses gynllunio gorfforaethol ddiwygiedig sy'n seiliedig ar ganlyniadau a sefydlwyd systemau newydd ar gyfer rheoli cyllid, perfformiad a risg. Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae Cyfansoddiad cadarnach sy'n ateb y gofyn wedi'i fabwysiadu a Thîm Arweinyddiaeth Uwch cryfach a mwy abl wedi'i recriwtio, gan greu sylfeini cadarn am ragor o welliannau.

Er mwyn cysoni'r cynnydd cynnar hwn, mae'r Cyngor bellach wedi dechrau rhaglen uchelgeisiol o drawsnewid a fydd o gymorth i gynnal y gwelliannau a welwyd hyd yma. Yn y pen draw, bydd yn arwain at wasanaethau gwell i bobl yr Ynys. Yn ein hunanarfarniad ac yn Adroddiad Cynnydd y Comisiynwyr i

Llywodraeth Cymru sy'n cynnwys y cyfnod rhwng mis Tachwedd 2012 a mis Ebrill 2013, nodwyd bod.....

'newid sylweddol yn lefel hyder aelodau a swyddogion y gallai'r Cyngor symud ymlaen ar ôl gwella i roi'r ymrwymiad yr oedd wedi'i wneud i drawsnewid ei hun yn 'Ynys Môn Newydd' - Awdurdod Lleol cost effeithiol sy'n cael ei lywodraethu a'i arwain yn dda ac sy'n gyson yn darparu gwasanaethau cyhoeddus modern, sy'n ateb y galw i bobl yr Ynys.'

Tra bod y newidiadau hyn wedi bod yn digwydd, mae'r gwasanaethau wedi bod yn ceisio gweithredu mewn modd mor effeithiol ac effeithlon â phosib mewn cyfnod ac mewn amgylchiadau economaidd anodd.

Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu cynnydd yn erbyn pob un o'n amcanion gwella a blaenoriaethau strategol.

Mae'r cynnydd yn seiliedig ar wybodaeth busnes i ddarparu'r radd Coch / Oren / Gwyrdd. Mae'r camau gweithredu hyn hefyd yn dwyn at ein sylw'r heriau sylweddol a'r risgiau sy'n ein hwynebu yn 2013/14.

Coch – wedi methu cyrraedd y targed gwreiddiol

Oren – wedi methu o ychydig neu'r tu allan i reolaeth y Cyngor

Gwyrdd – wedi cyrraedd y targedau gwreiddiol

Mae modd crynhoi cynnydd yn erbyn ein Hamcanion Gwella, fel y cânt eu monitro yn chwarterol trwy gydol y flwyddyn, trwy ddefnyddio Ffynnon, ein system rheoli perfformiad, fel a ganlyn –

 *Sicrhau bod plant yn cael eu hamddiffyn rhag niwed & cam-driniaeth a bod eu Lles, Annibyniaeth a Sefydlogrwydd yn cael eu hyrwyddo gan **wella Gwasanaethau Plant** -*

Fel Cyngor, rydym yn credu ein bod wedi ymateb yn gadarnhaol i'r meysydd i'w datblygu a nodwyd y llynedd gan AGGCC, yn enwedig mewn perthynas â gwasanaethau plant. Nodwyd hyn yn Adroddiad Gwella Blynyddol y Cyngor eleni a gyhoeddwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru. Rydym wedi cyflwyno canllawiau cryfach, cynyddu staff a dod ac arbenigedd ychwanegol i'r gwasanaeth. Rydym hefyd wedi gwneud ymdrechion sylweddol i wella perfformiad a rheoli ansawdd sydd wedi arwain at ganlyniadau DP gwell lle mae rhai yn cael eu nodi fel y rhai gorau yng Nghymru. Bydd angen mwy o waith i gynnal y gwelliannau hyn ac rydym yn ymwybodol y bydd hyn yn broses barhaus tymor hir i'r dyfodol.

 *Atal digartrefedd a cyfarfod anghenion Tai ac **anghenion cysylltiedig pobl ddigartref** trwy Adfywio ein Cymunedau*

Er mwyn cyflawni'r amcan hwn, ailstrwythurwyd y Gwasanaeth Tai i gynnwys Tîm Dewisiadau Tai integredig, gan gynnwys cyngor ar dai Cyngor, Dyraniadau Tai a swyddogaethau ddigartrefedd. Sefydlwyd Tîm Gwasanaeth Cwsmeriaid - sy'n golygu y gall staff arbenigol ganolbwyntio eu hymdrechion ar waith achos mwy cymhleth, tra gallai'r Tîm Gwasanaethau Cwsmeriaid ddelio â ymholiadau rheng flaen. Cyhoeddwyd ein gwefan Dewisiadau Tai, gan ddarparu gwybodaeth i gwsmeriaid a staff tai ar ffynonellau lleol cymorth, cefnogaeth a chynghor ar dai. O ganlyniad cafodd Digartrefedd ei atal mewn 88.7% o achosion yn 2012-13 lle daeth dinasyddion at y Cyngor i gael cyngor ar dai.

 *Sicrhau bod y Cyngor yn cyflawni ei addewid i hybu a diogelu buddiannau'r Ynys, ei Dinasyddion a'i Cymunedau trwy **wella Llywodraethu Corfforaethol***

Adroddodd y Comisiynwyr fod gwelliant llywodraethu corfforaethol bellach wedi'i ymgorffori o fewn y Cyngor fel swyddogaeth rheoli craidd au bod, ers canol Rhagfyr 2012, wedi synhwyro newid mawr go iawn mewn hyder ar lefel aelodau a swyddogion fel bod y Cyngor yn gallu symud y tu hwnt i adferiad i gyflawni'r ymrwymiad a wnaed ganddo i drawsnewid ei hun i fod yn 'Ynys Môn Newydd' - yn awdurdod lleol cost effeithiol sydd yn llywodraethu'n dda ac yn cael ei arwain yn dda ac sydd yn daparu gwasanaeth cyhoeddus modern ac addas i'r diben i bobl yr Ynys

 *Sicrhau bod y Cyngor Sir yn alinio'i hun a gweithio mewn Partneriaeth tuag at nodau Llywodraeth Cymru trwy **wireddu ein Cytundebau Canlyniadau***

Ar sail ein hunan-asesu eu hunain rhagwelir y byddwn yn cyflawni dyraniad grant llawn o 100% yn y drydedd flwyddyn a blwyddyn olaf y Cytundeb Canlyniadau. (Aros am asesiad / deialog WG).

Mae modd crynhoi ein **blaenoriaethau strategol** fel a ganlyn –

Mae gan Ynys Môn economi gwledig sy'n ffynnu ac yn llewyrchus

Mae Ynys Môn am fod yn elwa o gyfle sylweddol mewn buddsoddiad a thwf fydd yn sicrhau newid economaidd a chymdeithasol trawsnewidiol cadarnhaol yn sgil cynnydd sylweddol a wnaed yn 12/13

Yn sgîl Hitachi'n prynu Horizon Nuclear Power bu mwy o fomentwm yng nghyswllt posibilrwydd yr Atomfa newydd yn yr Wylfa, yn ogystal â thrwy ddatblygwyr mawr, i fwrw ymlaen gydag agenda carbon isel yr Ynys.

Mae statws Parth Menter a ddyfarnwyd gan Lywodraeth Cymru ac sy'n rhoi cyfle i nifer o brosiectau buddsoddi strategol mawr, hefyd wedi'i groesawu.

Rydym yn parhau'n ymrwymedig i gefnogi busnesau lleol a rhoesom gymorth ariannol i 26 busnes trwy 'Gronfa Buddsoddi Lleol' Cydgyfeiriant yr UE, gan arwain at greu 78 o swyddi newydd. At hyn, yn sgîl cyhoeddi cau safle Welsh Country Foods yn y Gaerwen a safle Alwminiwm Môn yng Nghaergybi, gyda cholled bosib o dros 300 o swyddi, gweithiodd y Cyngor mewn partneriaeth ag asiantaethau eraill i gefnogi'r gweithwyr a lleihau'r effaith ar yr economi lleol.

Mae'r Cynllun Rheoli Cyrchfan (CRhC), sydd â'r nod o gyd-drefnu gwaith rheoli'r holl agweddau cyrchfan sy'n cyfrannu at brofiad ymwelydd, wedi parhau i ddatblygu, gan roi arweiniad a chyfeiriad i ddyheadau twristiaeth yr ynys.

Gwnaed ymdrech lew i hyrwyddo'r Ynys fel cyrchfan twristiaeth, yn cynnwys datblygu'r Llyfryn Gwyliau – Croeso Môn 2013. A mynd i ddigwyddiadau Masnach Môr Rhyngwladol. Yn sgîl y gweithgareddau hyn, denwyd 14 llong bleser i Borthladd Môn yn nhymor 2012/2013 gan arwain at wariant o oddeutu £1.3m yn yr economi lleol a denu 1.4miliwn o ymwelwyr

Mae pobl yn Ynys Môn yn cyflawni eu llawn botensial

Rydym hefyd wedi ymrwymo'n llwyr i roi sylw i'r gwendidau a nodwyd gan Estyn a Swyddfa Archwilio Cymru pan fu iddynt

arolygu Gwasanaethau Addysg Llywodraeth Leol y Cyngor i Blant a Phobl ifanc ym mis Mai 2012.

Er mwyn gwneud hyn a chyfrannu at weledigaeth uchelgeisiol Llywodraeth Cymru am addysg yng Nghymru, cydnabu gennym fod rhaid i ni wella mwy ar safon addysg ar yr ynys. Yn hyn o beth, gweithredwyd cynllun gweithredu ôl-arolygaeth er mwyn gwella ansawdd ei gwasanaethau addysg. Penodwyd hefyd Fwrdd Adfer gan y Gweinidog dros Blant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau i roi cefnogaeth a her allanol.

Rydym eisoes wedi gwneud ymdrechion glew ers yr arolwg ac wedi gwneud cynnydd da yn yr holl argymhellion allweddol. Rhoddwyd sylfeini cadarn yn eu lle mewn ymateb i argymhellion Estyn sydd wedi cryfhau'r gwasanaeth a gwnaed penodiadau allweddol yn strategol er mwyn ychwanegu staff perthnasol ac mae safonau'n codi ym mhob maes allweddol. At hyn, caiff presenoldeb ei dargedu'n fwy effeithiol ac mae hunanarfarniad y Cyngor wedi gwella. Mae Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella rhanbarthol newydd mewn Ysgolion wedi'i sefydlu i weithio gyda ni mewn partneriaeth agos i ymgymryd â'n cyfrifoldebau statudol i fonitro a herio perfformiad ysgolion. O'r herwydd, mae perfformiad ysgolion cynradd ac uwchradd ym Môn wedi gwella'n sylweddol yn 2012/13 a hynny'n seiliedig ar ganlyniadau'r flwyddyn flaenorol ac yn berthynol i gynghorau eraill yng Nghymru.

Sefydlwyd Cymunedau yn Gyntaf Mon Cyf yn Chwefror 2013 ac bydd y Cynlluniau Darparu yn cyfrannu at greu cymunedau ffyniannus, iach sy'n dysgu, ac ategu ymagwedd y Cyngor tuag at y cynllun Gwrth-dlodi.

Fel y nodir gennym yn ein Cynllun Busnes Corfforaethol 2012-15, nid yw cynorthwyo pobl i gyflawni eu llawn botensial yn gyfrifoldeb y cylch gorchwyl addysg yn unig. Fel y cyfryw,

rydym hefyd yn adrodd ar sut y bu i ni berfformio yng nghyswllt cydraddoldeb, gwrthdodi a'r iaith Gymraeg.

Mae pobl yn Ynys Môn yn iach ac yn ddiogel

Yn ganolog i'n rôl o gefnogi'r agenda hwn mae gwasanaethau cymdeithasol a thai, ac yn ogystal â'n rôl diogelu rydym hefyd yn ystyried ffordd o fyw iach / cyflyrau cronig a hyrwyddo annibyniaeth yn themâu trawsbynciol a rhyngberthnasol.

Trawsnewidiwyd y Gwasanaethau Plant yn sgil gweithio ar y cyd ar draws ffiniau sefydliadol oddi mewn i'r gwasanaeth a sefydlu Bwrdd Gwella amlasiantaethol oedd yn edrych dros y Gwasanaethau Plant, yn herio ac yn dal y Cyngor i gyfrif am ei swyddogaeth statudol ym maes Plant. Daeth y gwelliant hwn yn sgil ein model adfer gwasanaeth mewnol ein hunain. Rydym wedi cyflwyno arweiniad cryfach, mwy o staff ac wedi dod ag arbenigedd ychwanegol mewn Gwasanaethau Plant ac Oedolion i mewn a gwneud ymdrechion glew i wella perfformiad a rheoli ansawdd. Mae hyn eisoes wedi arwain at y Cyngor yn symud o fod yn awdurdod sy'n perfformio'n isel i un sy'n perfformio'n well yn erbyn nifer o ddangosyddion perfformiad. Byddwn bellach yn parhau i symud o fod yn sefydlu darpariaeth, i wella a thrawsnewid gwasanaethau trwy'r Byrddau Gwella.

O ran tai, rydym yn arbennig o falch ein bod yn un o ddau gyngor yn unig drwy Gymru i gyflawni Safon Ansawdd Tai Cymru (SATC) erbyn y dyddiad targed ac oddi mewn i'r gyllideb. At hyn, gwnaethom gynnydd sylweddol wrth ddod â thai gweigion yn ôl i ddefnydd a pharhau i ganolbwyntio ar ddarparu tai fforddiadwy a mynd i'r afael â digartrefedd.

At hyn, bu i ni barhau gyda'n gwaith diogelwch cymunedol a, bellach, mae ein cyn-swyddog arweiniol yn gweithio'n

rhanbarthol gyda'n partneriaid eraill i ddatblygu mwy ar ein hagwedd at faterion diogelwch cymunedol -gan gynnwys cydlyniant cymunedol - swydd a ariennir gan Lywodraeth Cymru yn canolbwyntio ar gydlyniant cymunedol.

Mae pobl yn Ynys Môn yn mwynhau, yn gwarchod ac yn gwella eu hamgylchedd adeiledig a naturiol ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol

Rydym yn gwneud cynnydd trwy nifer o fentrau ar y cyd yn y maes amgylcheddol, er nad yw rhai wedi'u llwyr datblygu eto. Gyda'r trefniadau corfforaethol newydd mae'r Prif Weithredwyr yn medru canolbwyntio mwy ar ddatblygu arweiniad a chydweithrediad rhanbarthol. Dyma rai enghreifftiau – gweithio gyda Chyngor Gwynedd ar ddatblygu Cynllun Datblygu Lleol ar y cyd, Bwrdd Gwasanaethau Lleol ac Uned Polisi Cynllunio.

At hyn, rydym wedi bwrw ymlaen gyda nifer o fentrau trawswasanaeth gyda'r bartneriaeth rheoli cyrchfan lle mae chwe gwasanaeth yn gweithio gyda sefydliad allanol i ddatblygu a gweithredu cynllun er budd yr agenda twristiaeth ar yr ynys. Rydym hefyd yn falch o fod wedi cwblhau'r ddau fwch mawr olaf yn ein Llwybr Arfordirol a defnyddio tanwariant Ardal Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE) arall yng Nghymru i gefnogi prosiectau ychwanegol ar Ynys Môn ac arweiniodd at 13 o brosiectau gan greu wyth swydd a 51 o gyfleoedd gwirfoddoli.

Rydym hefyd wedi adolygu a diwygio ein Cynllun Rheoli Asedau Corfforaethol er mwyn aildrefnu portffolio asedau cyfredol y Cyngor i leihau atebolrwydd ac mae cyflwyno strategaeth farchnata newydd wedi arwain at gytundebau gwerthu ar nifer o eiddo. Mewn perthynas â rheoli gwastraff, rydym yn parhau i berfformio'n dda ac wedi bod yn y chwarterl uchaf yng Nghymru o ran ein cyfraddau ailgylchu yn gyson.

Mae pobl yn Ynys Môn yn falch o'u Cyngor

Un strategaeth arwyddocaol a ddatblygwyd ac y cytunwyd iddi yw'r Strategaeth Cyfathrebu Gorfforaethol sy'n nodi bod ein cwsmeriaid yn ganolog i'r hyn y mae gwaith y Cyngor yn canolbwyntio arno a'r modd y dylem ei fabwysiadu wrth ymgysylltu, ymgynghori a chyfathrebu â nhw. Mae cynllun gweithredu a strategaeth ymgysylltu â'r gymuned - sy'n bellgyrhaeddol, yn dal i gael ei ddatblygu a bydd yn edrych ar ymgysylltu mewn modd strwythuredig a syml ac yn osgoi peryglon dyblygu a diffyg cydweithredu.

Bu i ni hefyd weithio'n ddifflino gyda phartneriaid megis y Comisiwn Etholiadol i annog nifer fwy o ymgeiswyr i sefyll etholiad. Mae modd casglu mai llwyddiant fu'r ymgyrch gan y cafodd 106 o ymgeiswyr eu henwebu ar gyfer 30 o seddi, sy'n welliant sylweddol ar etholiadau blaenorol pan fydd rhai seddi yn ddiymgeisydd.

Am y tro cyntaf ers yr ymyrraeth, rydym wedi cyflawni'n llwyr yn erbyn ein cytundeb canlyniadau. Cytundeb tair blynedd rhwng y Cyngor a Llywodraeth Cymru yw hwn sydd â'r nod o wireddu agweddau o'r agenda cenedlaethol yn lleol ac a ddaeth ag oddeutu £720K mewn arian grant i'r Cyngor yn 2012/13.

Datblygwyd bwrdd prosiect i edrych dros waith adolygu'r strategaeth pobl, a gadeiriwyd gan y Deilydd Portffolio. Fel rhan o ddatblygiad pellach y strategaeth, comisiynwyd arolwg staff trwy Gyngor Bwrdeistrefol Sirol Conwy ac mae disgwyl iddo gael ei gynnal yn ystod misoedd Mai a Mehefin 2013. Rydym hefyd wedi datblygu cynllun integredig sengl ac wedi cytuno iddo a'i fabwysiadu. Mae hwn wedi'i seilio ar ymgysylltu â'r gymuned ac â rhanddeiliaid allweddol.

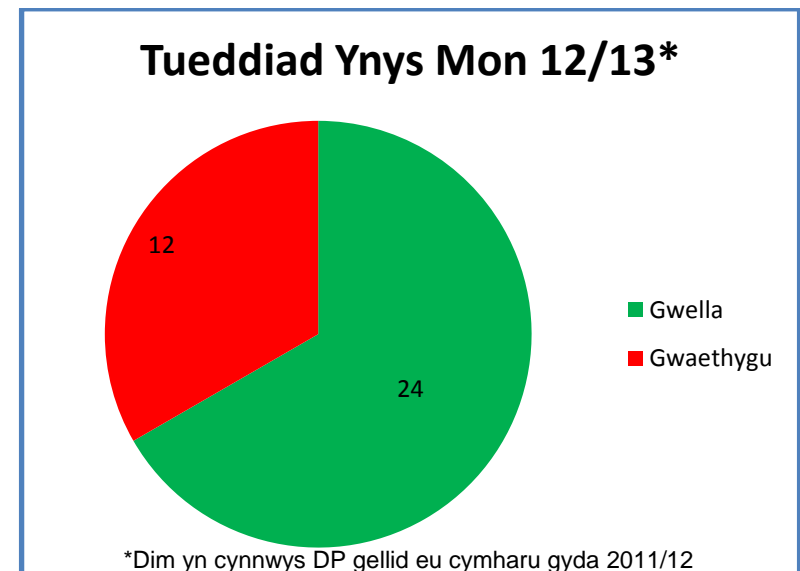
Y **cyflawniad mwyaf** mewn perthynas â blaenoriaeth strategol hwn fodd bynnag, yw bod ymyrraeth yn y cyngor wdi dod i ben

gyda'r gwaith o adfer a gwneud penderfyniadau wedi ei drosglwyddo'n ôl i aelodau'r Cyngor newydd yn dilyn etholiadau Mai 2013.

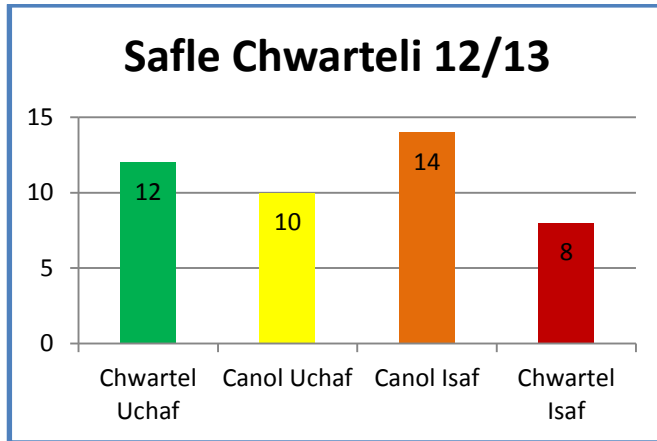
Performance Indicators and Trends

Mae'r darlun cyffredinol o ran ein dangosyddion perfformiad (DP) – an gynnwys Dangosyddion Strategol Cenedlaethol (DSC) a Mesuriadau Atebolrwydd Cyhoeddus (MAC) - yn gadarnhaol iawn yn 2012/13. Mae'r duedd (Tabl 1) yn dangos ,o'r 36 o ddangosyddion perfformiad (DSC a MAC) sy'n cymharu'n uniongyrchol o flynyddoedd blaenorol, fod 24 (67%) o'n holl Ddangosyddion Perfformiad wedi gwella yn 2012/13 gyda 12 (33%) yn dirywio. O ran sefyllfa ein chwarteil (Tabl 2) mae 12 (27%) o'n dangosyddion perfformiad yn y chwarteil uchaf tra bod dim ond 8 (18%) o fewn y chwarteil isaf, gyda'r mwyafrif o'r gweddill 24 (55%) yn y chwarteli canol.

Tabl 1

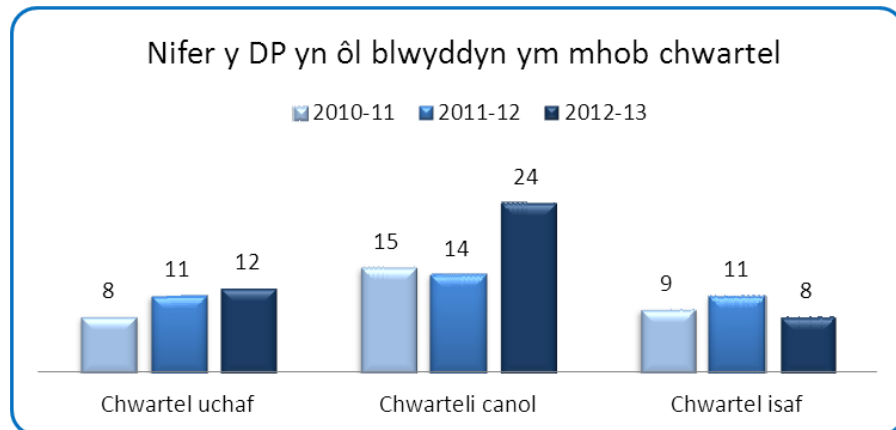

Tabl 2

O edrych mewn ychydig mwy o fabnylder ar berfformiad blwyddyn ar flwyddyn, gallwn weld o Dabl 3 ein bod yn parhau i wella o ran cynyddu nifer y Dangosyddion Perfformiad sydd yn y chwarter uchaf a lleihau rhai yn y chwarter isaf dros y tair blynedd diwethaf. Fodd bynnag, mae angen i ni edrych yn fwy manwl ac monitro yn agosach y DP hynny sydd ar waelod y chwarter canol, nifer y sydd wedi cynyddu'n sylweddol yn ystod 2012/13.

Tabl 3

I gloi, felly, roedd 2012/13 yn flwyddyn o newid parhaus a chadw golwg barcud ar drefniadau gweithio'r Cyngor. Fodd bynnag, gwnaed cynnydd sylweddol yn erbyn pob un o'n amcanion gwella a blaenoriaethau strategol.

Yr her sy'n parhau yw trawsnewid a chynnal y gwelliannau hyn i'r dyfodol.

Cyflwyniad – Ystyried Cynllun ar gyfer Newid

Yn ein Cynllun Busnes Corfforaethol ar gyfer 2012/13 - cynllun sy'n edrych yn ei flaen - nodwyd gennym fod Ynys Môn, Cymru a'r Deyrnas Gyfunol yn wynebu amseroedd heriol. Nodwyd hefyd bod adnoddau'n prinhau'n sylweddol yng Nghyngor Sir Ynys Môn ac ar draws y sector cyhoeddus. Y thema allweddol oedd yn rhedeg trwy'r ddogfen hon oedd ein huchelgais i weithio gyda'n dinasyddion, cymunedau a phartneriaid i gael ansawdd bywyd gwell i bawb ar yr ynys er gwaethaf yr hinsawdd economaidd.

Dywedasom hefyd bod Cynllun Busnes Corfforaethol 2012-2015 yn nodi blaenoriaethau'r Cyngor ar gyfer 2012/2015 a'i fod yn gymorth i wneud penderfyniadau ar bob lefel o'r Cyngor ac yn ....

- Dangos sut y byddwn yn gwneud gwahaniaeth gwirioneddol i'n hardal
- Nodi'r fframwaith y byddwn yn ei ddefnyddio i gynllunio, gyrru a darparu ein gwasanaethau
- Dylanwadu ar y modd yr ydym yn siapio ein cyllideb ac yn
- Ein helpu i fonitro ein cynnydd a chymryd stoc o'r hyn yr ydym wedi'i gyflawni

Mae'r Cynllun Busnes Corfforaethol hwn hefyd yn nodi'r manau hynny ar gyfer newid a gwella - manau yr ydym wedi ceisio eu gweithredu yn y deuddeng mlynedd diwethaf. Mae'r Adroddiad Perfformiad hwn, sy'n edrych yn ei ôl, yn adolygu ein perfformiad yn erbyn y nodau a'r targedau yr ydym yn gosod ein hunain trwy –

1. Ein Blaenoriaethau Strategol ac
2. Hamcanion Gwella

ac hefyd yn rhoi'r cyd-destun ariannol y mae rhain wedi eu cyflawni. Mae canlyniad hyn oll yn cyflawni'n dyletswydd i ddangos gwelliant parhaus fel y nodir gan Fesur Llywodraeth Leol 2009 (Adran 2, 15(2)).

Ein Amcanion Gwella 2012/13

Mae cynnydd yn erbyn ein Hamcanion Gwella yn cael eu monitro drwy gydol y flwyddyn ar sail chwarterol gan ddefnyddio Ffynnon, ein system rheoli perfformiad, ac maent yn cynrychioli'r agweddau hynny ar wasanaethau neu swyddogaethau rydym wedi penderfynu blaenoriaethu ar gyfer eu gwella yn ystod blwyddyn benodol.

Yn ystod 2012/13 ein Hamcanion Gwelliannau allweddol oedd: -

COG	Amcan Gwella
	Sicrhau y gwarchodir plant rhag niwed a chamdriniaeth ac yr hyrwyddir eu lles, eu hannibyniaeth a'u sefydlogrwydd trwy Wella Gwasanaethau Plant
	Atal digartrefedd a chwrdd ag anghenion tai ac ag anghenion cysylltiedig y digartref trwy Adfwyio ein Cymunedau

	Sicrhau bod y Cyngor yn cyflawni'n llwyr ei addewidion i hyrwyddo a gwarchod buddiannau'r ynys, ei dinasyddion a'i chymunedau trwy wella llywodraethu corfforaetholl
	Sicrhau bod y Cyngor Sir yn cyd-fynd gyda nodau Llywodraeth Cymru ac yn gweithio mewn partneriaeth i'w cyflawni trwy sylweddoli ein Cytundebau Canlyniadau

Mae'r tudalennau canlynol yn rhestru rhai enghreifftiau o'r hyn a wnaethom i gyflawni ein hamcanion gwella ac maent hefyd yn cael eu cynnwys ac yn cyfrannu tuag at ein pum blaenoriaeth strategol (mae'r mesurau sy'n cyfrannu tuag at ein hamcanion gwella wedi'w lliw-godio hefyd o fewn canlyniadau ein blaenoriaethau strategol).

Er nad ydym wedi cyrraedd ein holl dargedau ar draws yr holl amcanion gwella, rydym yn credu bod y cyfuniad o gamau gweithredu a mesurau yr ydym wedi'w cyflawni a'r cyfeiriad teithio cyffredinol yr holl rhannau sydd wedi'u cynnwys yn ein hamcanion gwella yn rhoi darlun cadarnhaol iawn o gyflawniad cyffredinol a gwella yn ystod 2012/13. Mae hyn yw barn gyffredinol y rheoleiddwyr o'r adborth a gafwyd yn ystod 2012/13.

Amcan Gwella 1 -Gwella Gwasanaethau Plant - Sicrhau y gwarchodir plant rhag niwed a chamdriniaeth ac yr hyrwyddir eu lles, eu hannibyniaeth a'u sefydlogrwydd

Enghreifftiau o'r hyn a wnaethom i wella gwasanaethau i blant

- Gwneud penderfyniadau o fewn 24 awr ar 98.65% o'r holl gyfeiriadau

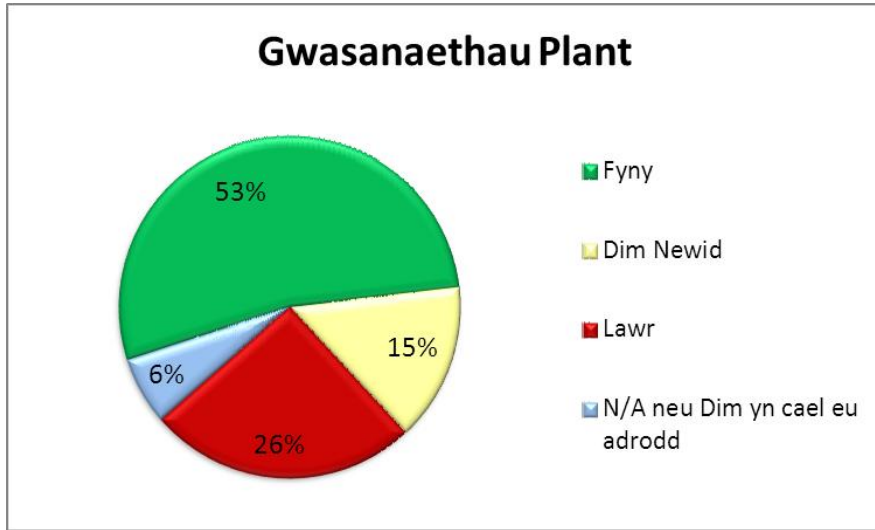
- 80.49% o blant wedi derbyn asesiad craidd o fewn 35 diwrnod gwaith
- 89.81% Plant wedi'w gweld gan weithiwr cymdeithasol yn ystod y broses asesu gychwynnol - perfformiad gorau yng Nghymru
- 90.24% o blant gyda cynlluniau gofal ar waith ar ddechrau pob episod cychwynnol Plant Mewn Gofal
- 97.21% o Blant Mewn Gofal wedi derbyn adolygiad statudol
- Cynnal 90.79% Ymweliadau Statudol yn unol â deddfwriaeth
- Darparu ymgynghorwyr personol i 100% sy'n gadael gofal
- Cadw mewn cysylltiad gyda 100% o'r rhai sy'n gadael gofal
- Cynnig cymorth i gael llety annibynnol i 100% sydd yn gadael gofal
- 93.75% o Blant Mewn Gofal wedi gweld deintydd
- 94.34% Plant Mewn Gofal yn mynychu ysgol gynradd
- 88.66% Plant Mewn Gofal yn mynychu ysgol uwchradd
- Cefnogi Plant Mewn Gofal dros 15+ oed i ennill cymwysterau addysgol (sgor o 206 yn erbyn 77 am y flwyddyn flaenorol)
- Roedd 100% o Blant Mewn Gofal a Phobl Ifanc gyda gynllun PEP mewn lle pan ddaethant i ofal, neu wedi newid ysgol
- Darparu seminarau ar gyfer aelodau etholedig yn delio gyda'r Gwasanaethau Plant
- Penodi Rheolwr Sicrhau Sicrhau Ansawdd ac wedi sefydlu Panel Sicrwydd Ansawdd
- Lleihau Trosiant Staff o 26.9% i 8% o fewn y gwasanaeth plant
- Cynnal 95% o sesiynnau goruchwyllo staff yn unol â pholisiau corfforaethol

Fel y nodwyd trwy rai o'r enghreifftiau uchod, mae *Gwasanaethau Plant* wedi ymateb yn dda i'r gwendidau a nodwyd gan AGGCC ac mae hyn yn cael ei adlewyrchu yn y gwelliant sylweddol yn ein perfformiad yn erbyn Dangosyddion Perfformiad statudol sydd yn cyfrannu tuag at yr amcan gwella hwn. O'r 13 o Ddangosyddion Strategol Cenedlaethol a'r MACau ar gyfer y gwasanaeth yn 2012/13, roedd 5 yn y chwarter uchaf, 6 yn y chwarter canol a dim ond 2 yn y chwarter isaf. Mae Tabl 4 yn dangos bod 53% o'n holl Ddangosyddion Perfformiad wedi gwella yn ystod 2012/13, a dim ond 26% wedi dirywio. **Mae hyn yn welliant mawr ar berfformiad y gorffennol ac o bwys arbennig yw bod pedwar o'n Dangosyddion Perfformiad gwasanaethau plant bellach yn cael eu graddio fel y gorau yng Nghymru** - ee gweler Tabl 5 sy'n dangos ein bod yn perfformio orau o ran y Dangosydd Perfformiad ar gyfer asesiadau cychwynnol lle mae plentyn wedi cael ei weld gan weithiwr cymdeithasol, ac mae y DP (SCC/011b) wedi gwella dros 4% rhwng 2011/12 a 2012/13. Mae Tabl 6 hefyd yn dangos ein bod yn y chwarter uchaf ar gyfer y % o ymweliadau statudol i blant sy'n derbyn gofal a gafodd eu cynnal yn unol â rheoliadau yn ystod y flwyddyn (SCC/025).

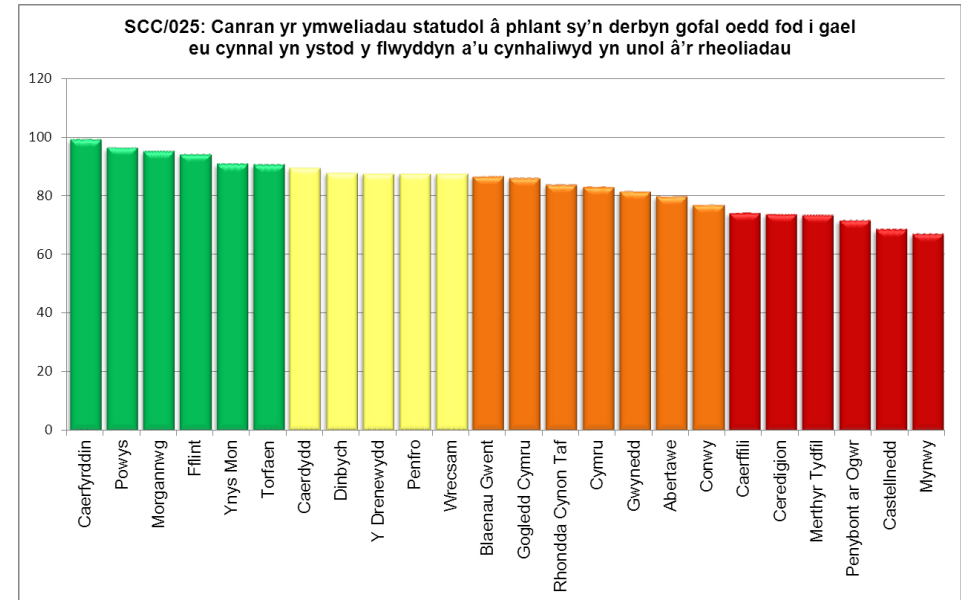
Rydym yn ymwybodol, fodd bynnag, er bod 5 o'n Dangosyddion Strategol Cenedlaethol a MACau wedi gwella yn ystod 2012/13, bod nifer cyfatebol o Ddangosyddion Perfformiad hefyd yn gweld dirywiad mewn perfformiad. Rydym wedi neilltuo llawer o ymdrech i mewn i'n gweithdrefnau cyfeirio ac asesu ac rydym yn monitro dangosyddion perfformiad cysylltiedig yn agos, fel SCC/001a (lleoliadau cyntaf ar gyfer plant sy'n derbyn gofal a ddechreuodd gyda chynllun gofal yn ei le) a SCC/030a (canran y gofalwyr ifanc sy'n hysbys i'r gwasanaethau cymdeithasol a

gafodd eu hasesu, gweler Tabl 7 a Thabl 8) fel y gallwn geisio mynd i'r afael ag unrhyw faterion amlwg

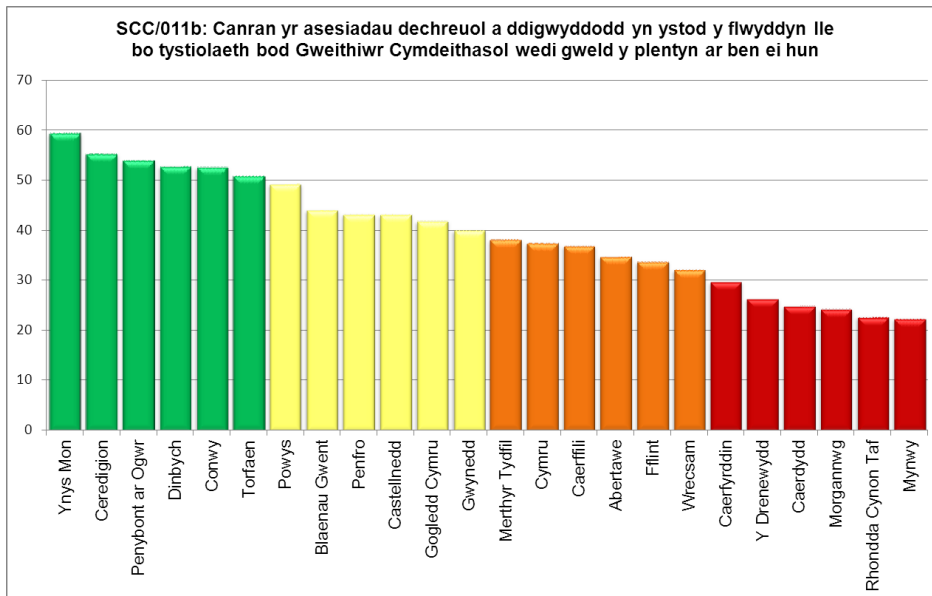
Tabl 4

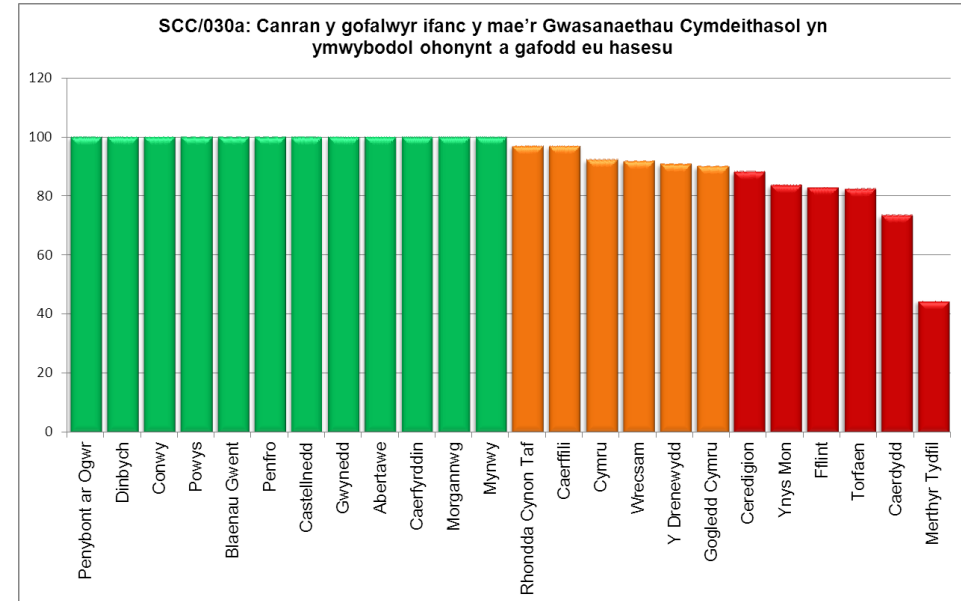
Tabl 6

Tabl 5

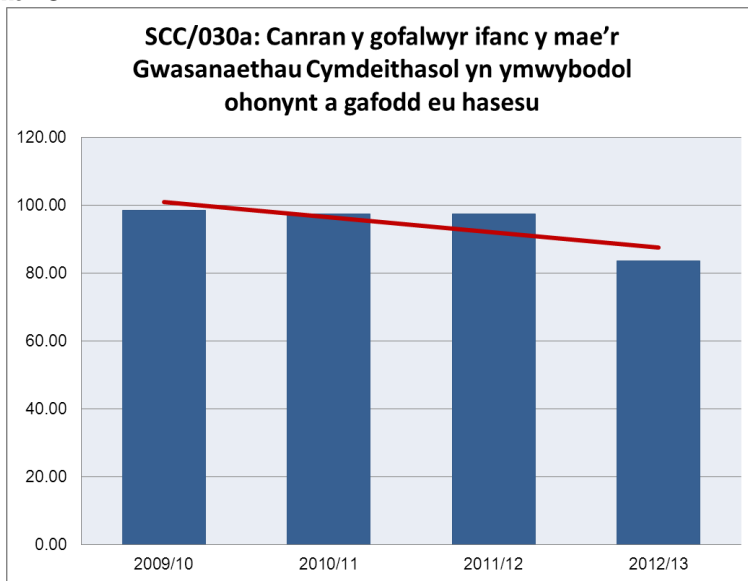

Tabl 7

Tabl 8

Amcan Gwella 2 - Adfywio ein Cymunedau - Atal digartrefedd a chwrdd ag anghenion tai ac ag anghenion cysylltiedig y digartref

Enghreifftiau o'r hyn a wnaethom i wella anghenion tai pobl ddigartref

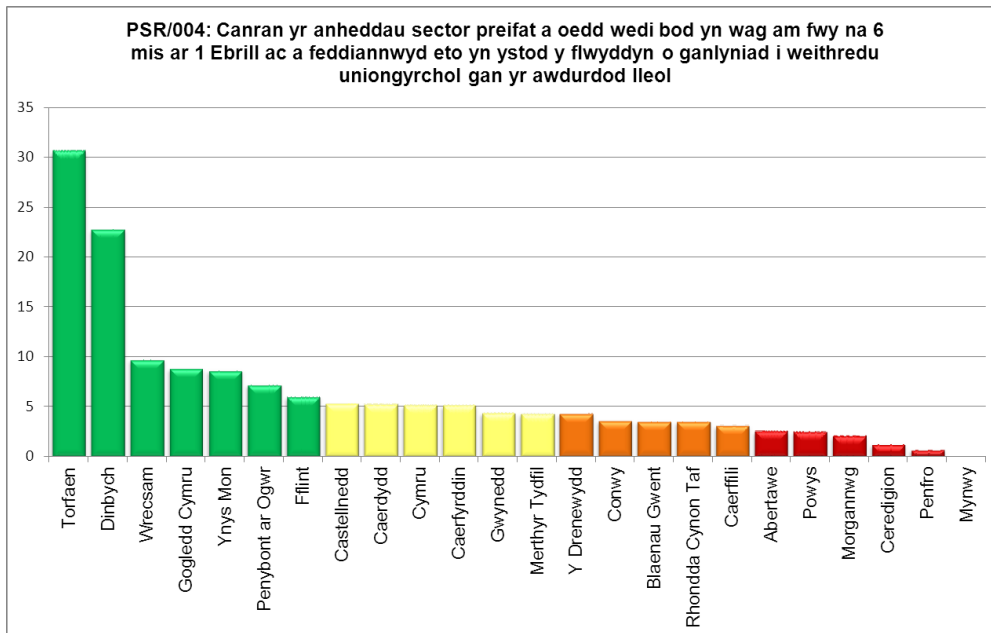
- Sefydlu Tîm Gwasanaeth Cwsmeriaid
- Atal digartrefedd yng 88.7% o achosion lle ddaeth pobl at y Cyngor i gael cyngor Tai
- Ailstrwythuro y Gwasanaeth Tai, gan ddarparu Tîm Dewisiadau Tai integredig, gan gynnwys cyngor ar dai y Cyngor, Dyraniadau Tai a swyddogaethau Digartref
- Cyhoeddi ein gwefan Dewisiadau Tai, gan ddarparu gwybodaeth i gwsmeriaid a staff ar ffynonellau lleol cymorth, cefnogaeth a chynghor ar dai.

- Cysylltodd y Swyddog Cyswllt Landlordiaid gyda holl dderbynwyr budd-dal tai cyfredol yr effeithir arnynt gan y newid budd-dal cyfradd ystafell sengl
- Cysylltu gyda landlordiaid ym mhob achos lle'r oedd gan y Cyngor reswm i gredu y gallai Digartrefedd gael ei achosi gan newid yn y gyfradd ystafell sengl budd-daliadau
- Rhoi fframwaith goruchwylio staff diwygiedig ar waith i nodi anghenion hyfforddi a datblygu swyddogion
- Cynhaliwyd sesiynnau goruchwylio 1:1 gyda 95% o swyddogion sy'n darparu cymorth dewisiadau tai, a chynhaliwyd 2 ddiwrnod o hyfforddiant ar faterion ac opsiynau sy'n ymwneud â chynghor ar dai
- Gweithredu arolwg boddhad cwsmer diwygiedig oedd yn cynnwys cyngor opsiynau tai a swyddogaethau digartrefedd
- Cyflawni cyfradd boddhad cwsmeriaid o 100% (yn seiliedig ar 8 holiaduron a ddychwelwyd)
- Ymgorffori a defnyddio y modiwl TG Digartref yn y system rheoli tai Orchard
- Gwneud 87.3% o benderfyniadau digartrefedd adran 184 o fewn 33 diwrnod gwaith
- Cadarnhau'r penderfyniad gwreiddiol adolygiadau digartrefedd adran 202 mewn 65% o achosion
- Nodi materion o asesu a chadw chofnodi annigonol drwy oruchwylio a diweddarau a gweithredu gweithdrefn digartrefedd a chynghor ar dai, gan gynnwys gweithdrefnau hen neu heb eu ffurfioli
- Lleihau nifer cyfartalog y dyddiau mewn llety gwely a brechwast gan ymgeiswyr digartref i 37.4 diwrnod

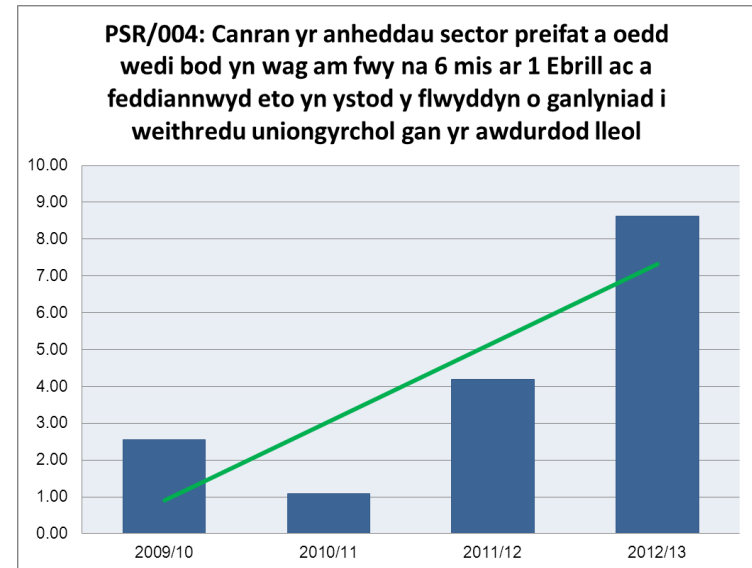
O ran yr ail amcan gwelliant hwn, adfywio ein cymunedau, rydym yn parhau i berfformio'n weddol dda o ran Dangosyddion Perfformiad *Tai*. Yr ydym yn perfformio yn arbennig o dda, ac yn y chwarter uchaf, o ran dychwelyd eiddo gwag i feddiannaeth (PSR/004) – yn bedwerydd yng Nghymru, gyda 8.63% yn erbyn cyfartaledd Cymru o 5.11% - ar ôl symud o'r chwarter canol isaf yn 2010/11 ac yn dangos gwelliant sylweddol blwyddyn ar flwyddyn ers hynny (gweler Tabl 9 a Tabl 10).

Rydym hefyd yn dal mewn sefyllfa dda yn y chwarterli canol o ran atal digartrefedd (HHA/013 - 88.6% cynnydd o 7% ar y flwyddyn flaenorol) a darparu Grant Cyfleusterau i'r Anabl (PSR/002). Rydym hefyd yn y 6ed safle yng Nghymru o ran darparu unedau tai fforddiadwy ychwanegol - 66% yn erbyn cyfartaledd Cymru o 45% (PLA/006b)

Tabl 9

Table 10

Amcan Gwella 3 - Gwella Llywodraethu Corfforaethol - Er mwyn sicrhau bod y Cyngor yn cyflawni ei haddewid i hyrwyddo a diogelu buddiannau'r Ynys, ei dinasyddion a'i chymunedau

Engbreiffiau o'r hyn a wnaethom i wella llywodraethu corfforaethol

- Lleihau lefel yr ymyriad ac adennill cyfrifoldeb gwneud penderfyniadau democrataidd.
- Cydymffurfio â'r trefniadau cyfansoddiadol newydd - derbyniwyd a chymeradwyaeth 13 o newidiadau gan y Cyngor a Gweinidogion
- Cryfhau yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth drwy ychwanegu'n sylweddol at gapasiti a gallu'r Cyngor i gyflwyno gwelliant

- Dros y 12 mis diwethaf mae aelodau a swyddogion wedi mynychu gweithdai dysgu a hwyluswyd yn allanol ac wedi helpu i ddatblygu methodoleg newydd ar gyfer hunan-asesu a rheoli perfformiad
- Cwblhau adolygiad ar Gofrestrau o Ddiddordebau Aelodau ac adrodd y canlyniadau i Gynhadledd Safonau Cymru Gyfan ym mis Ebrill 2013.
- Er mwyn gwella capasiti ymhellach, rydym wedi penodi Pennaeth I Adnoddau parhao, Pennaeth TGCh , a recriwtio Rheolwr Rhaglen i Cydlynu gwella gwasanaethau
- Mae'r Pwyllgor Safonau wedi cyfarfod ac adrodd yn chwarterol
- Cytuno ar gynllun hyfforddiant anwytho manwl a chynhwysfawr ôl-etholiad.
- Cafodd Paneli Canlyniad Craffu a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn ddylanwad uniongyrchol dros benderfyniadau allweddol a wnaed o fewn y gwasanaethau penodol hy Cyllideb Integreiddio Addysg
- Dim ond un ystod 'galw i mewn' a gynhaliwyd yn ystod 2012-13 (Rhagfyr 2012 - Stad Môn-ddaliadau) - cynnydd yn y nifer o eitemau cyn - Craffu cafodd eu hystyried gan y Pwyllgorau (20 eitem Cyn - Craffu wedi'w hystyried yn ystod 2012-13) ;
- swydd ddisgrifiadau Aelodau - wedi'i gwblhau 100 % erbyn 1 Ionawr 2013.
- Swyddfa Cofnodion Troseddol (SCT) - 100 % wedi'i gwblhau erbyn 1 Ionawr 2013. Adroddwyd yn chwarterol

gan gynnwys diffyg cydymffurfiaeth . Mabwysiadwyd Polisi SCT newydd mewn perthynas a'r Aelodau

- Gweithredu ac ymgorffori prosesau a systemau corfforaethol megis rheoli risg, rheoli perfformiad sydd gyda'r potensial i gefnogi gwelliant mewn gwasanaethau cymdeithasol
- Sefydlu swydd Cydlynnydd Absenoldeb Salwch am gyfnod o 12 mis i roi cymorth i wasanaethau reoli absenoldeb
- gwella ein ymgysylltu â'r cyhoedd a dechrau mynd i'r afael adnewyddiad democrataidd. Rydym hefyd yn datblygu ein trefniadau gweithio mewn partneriaeth gan ddechrau i ymgysylltu â'r cyhoedd yn fwy effeithiol a mynd i'r afael â materion economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol - ee gweithio gyda Chyngor Sir Gwynedd ar ddatblygu
  - Cynllun Datblygu Lleol ar y cyd
  - Bwrdd Gwasanaethau Lleol ar y cyd
  - Gwasanaeth Integredig Cymorth i Deuluoedd
  - Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd

Dros y ddwy flynedd ers i'r Comisiynwyr gael eu penodi, yn dilyn adroddiad arolygiad llywodraethu corfforaethol andwyol gan Archwilydd Cyffredinol Cymru Mawrth 2011, maent wedi nodi gwelliannau sylweddol yn nhrefniadau llywodraethu corfforaethol y Cyngor. Gwnaed newidiadau sylweddol yn y ffordd y mae'r Cyngor yn cyflawni ei fusnes, ac mae'r berthynas rhwng grwpiau gwleidyddol, aelodau etholedig ac uwch swyddogion wedi eu trawsnewid. Mae ymddygiad aelodau wedi gwella'n sylweddol ac bu'r l'r Pwyllgor Gwaith weithio yn adeiladol ac yn frwdfrydig gyda'r Comisiynwyr i reoli'r busnes o ddydd-i-ddydd a datblygiad strategol y Cyngor. O ganlyniad, mae lefel y cyhoeddusrwydd anffafriol y mae'r Cyngor yn denu

wedi lleihau yn sylweddol. Mae'r canol corfforaethol wedi cael ei gryfhau a proses cynllunio corfforaethol sy'n seiliedig ar ganlyniadau wedi cael ei weithredu a systemau newydd ar gyfer rheoli cyllid, perfformiad a risg wedi'u sefydlu.

Dros y deuddeg mis diwethaf, a Cyfansoddiad mwy cadarn ac addas wedi ei fabwysiadu ac Uwch Dîm Arweinyddiaeth gryfach wedi cael ei recriwtio, gan greu sylfeini cadarn ar gyfer gwelliant pellach. Er mwyn atgyfnerthu y cynnydd cynnar hwn rydym bellach wedi dechrau ar raglen uchelgeisiol o newid trawsffurfiol a fydd yn helpu i gynnal y gwelliant sydd wedi cael ei gyflawni hyd yma ac yn y pen draw tuag at wella gwasanaethau ar gyfer pobl yr Ynys.

Amcan Gwella 4 - wireddu ein Cytundebau Canlyniad - Er mwyn sicrhau bod y Cyngor Sir yn alinio ei hun ac yn gweithio mewn partneriaeth tuag at amcanion Llywodraeth Cymru

Enghreifftiau o'r hyn a wnaethom i wireddu ein Cytundeb Canlyniadau

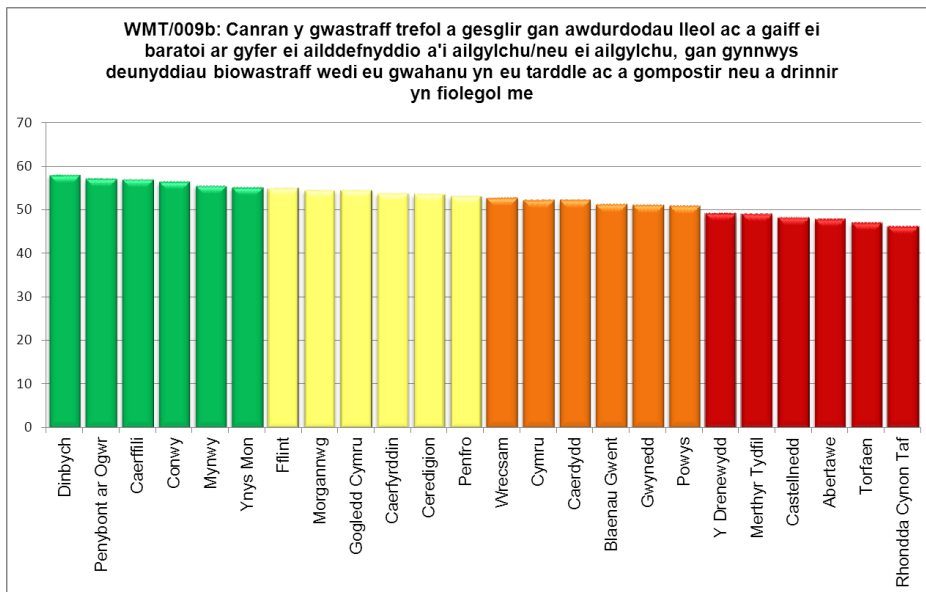
- Cynnyddu aelodaeth a defnydd o ganolfannau hamdden
- Mwy o ddefnydd Teleofal ar gyfer y grŵp mwyaf agored i niwed o ddefnyddwyr
- Cyflawnwyd pob un ond un o'n targedau ail atgyfeiriadau meddygon teulu - % o feddygon teulu Cyfeiriodd risg uchel cleientiaid sy'n cwblhau cynllun yr wythnos 16 yr Adran oedd 64 % yn erbyn targed o 60 %
- Cynnydd Budd-daliadau - elw blynyddol ar gyfer y Cyngor yn £186k yn erbyn targed o £ 120K

- Cynnyddu nifer sylweddol o ddefnyddwyr 'Taith i Waith ' - 394 o gyfranogwyr yn erbyn targed o 100 o ganlyniad i weithio'n agosach gyda'r Ganolfan Waith +
- Darparu rhaglenni addysgol i ddiwallu anghenion pobl ifanc ar gyfer 5,000, gan adlewyrchu materion ffordd o fyw hanfodol (ee camddefnyddio cyffuriau , iechyd rhywiol, ymwybyddiaeth o alcohol , delwedd / dull o fyw iach) ifanc.
- Cyflawnwyd 721 achrediaidau o fewn y gwasanaeth ieuentid yn ystod y flwyddyn.
- Atal digartrefedd mewn 88.7 % o achosion yn erbyn targed o 74 % a dod a 69 o gartrefi gwag yn ôl i ddefnydd yn erbyn targed o 30 (gweler hefyd Amcan Gwella 2)
- Er gwaethaf mân ddiffygion mewn 2 targed rheoli gwastraff ac ailgylchu rydym yn parhau i berfformio'n dda o'i gymharu â chynghorau eraill ledled Cymru
- Parhau i wella ein llwybrau a hawliau tramwy cyhoeddus ar y cyd gyda Chymdeithas y Cerddwyr - cynnydd sylweddol yn canran o lwybrau troed a hawliau tramwy eraill sy'n hawdd i'w defnyddio (7.9 % dros 2 y flynedd diwethaf)
- Cynnyddu nifer ymwelwyr i atyniadau treftadaeth ar yr ynys - cyfanswm ar gyfer y flwyddyn yn 327,631
- Croesawu 7 ymweliadau llongau mordeithio gyda teithiau i ymweld â :- Castell Biwmares : South Stack , Plas Newydd , a Teithiau Ynys Môn.
- Parhau i wella ein Manddaliadau - 10 uwchraddio a gyflawnwyd yn erbyn targed o 8 (gyda 5 pellach ar y gweill)

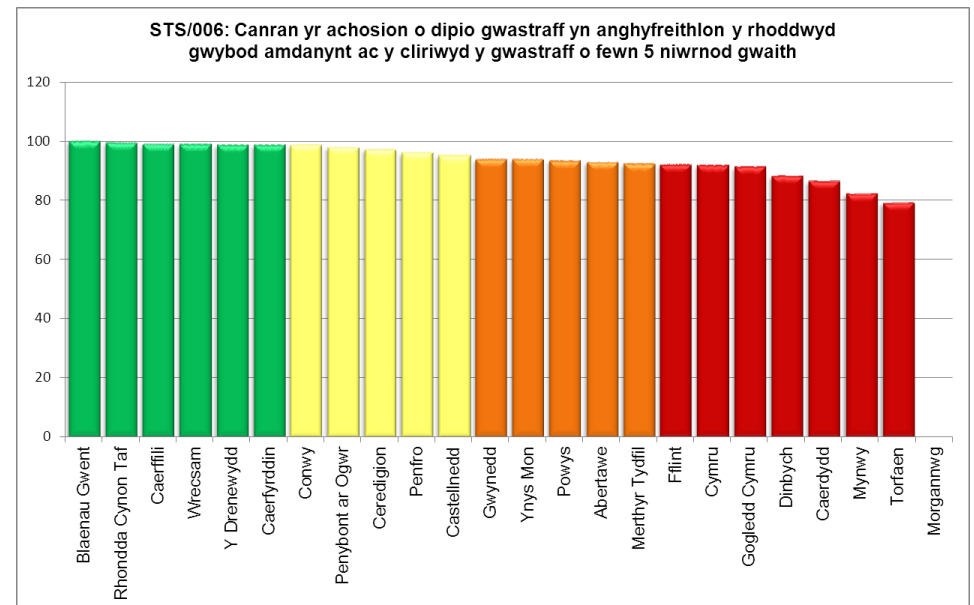
- Gwneud £ 599,948 ao rbedion yn erbyn costau cynnal a chadw a nodwyd o werthiannau a throsglwyddo asedau

Mae llawer o'r dangosyddion perfformiad a gynhwysir yn ein hail amcan gwella (Tai) hefyd yn ymddangos fel rhan o'n pedwerydd amcan gwella - cyflawni ein **cytundeb canlyniadau** - yn ogystal â chyfrannu at ein pum blaenoriaeth strategol. Er enghraifft, mae rhai o'n dangosyddion perfformiad rheoli gwastraff yn cyfrannu at holl agendâu cyflenwol hyn, ac yr ydym wedi perfformio yn dda yn hanesyddol yn y maes hwn. Mae hyn yn parhau i fod yn wir o ran WMT/009 (b), mae canran y gwastraff trefol a gesglir gan awdurdodau lleol sy'n cael ei aildefnyddio, ei ailgylchu neu ei drin yn fiolegol, lle yr ydym yn y 6ed safle yng Nghymru (Tabl 11). Rydym hefyd yn dangos gwelliant o 11.5% o ran clirio achosion o dipio anghyfreithlon o fewn 5 diwrnod (STS/006) o'i gymharu â pherfformiad y llynedd ac mae rydym wedi symud i fyny o waelod y chwarterel is i'r canolrif (Tabl 12).

Tabl 11

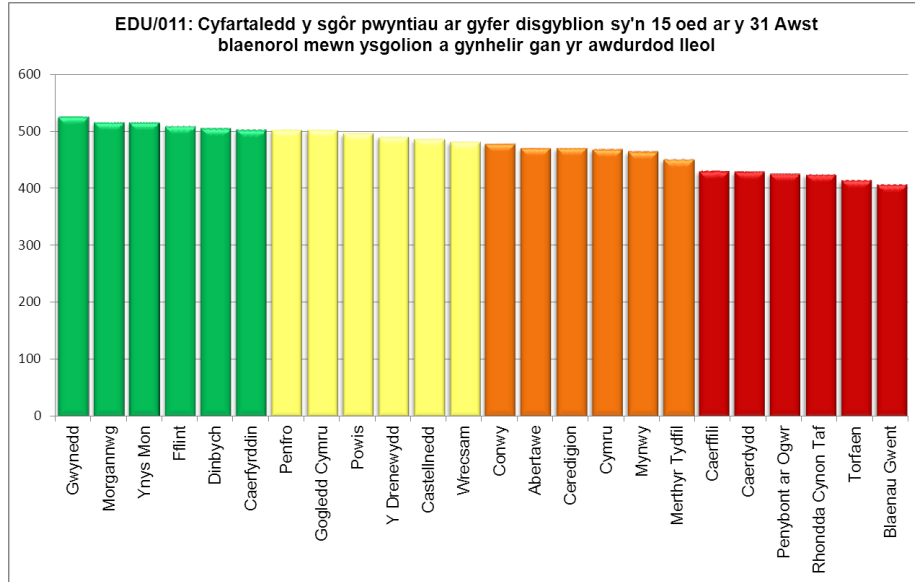
Tabl 12

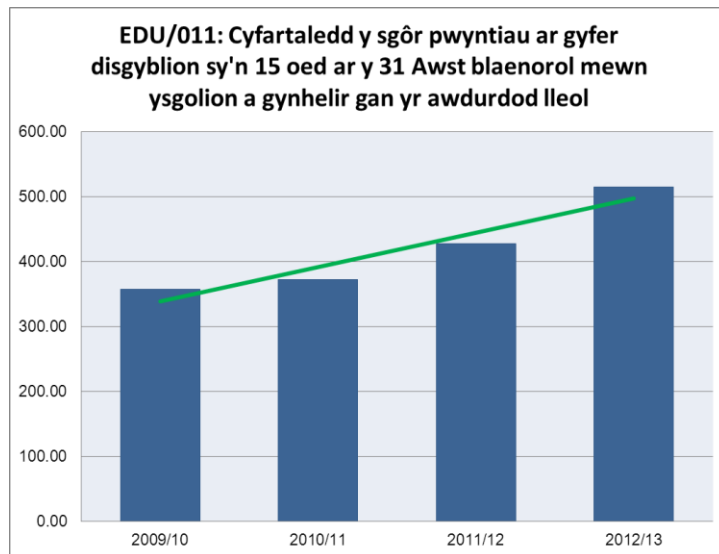
Yn yr un modd, mae nodweddion addysg yn faes pwysig ar gyfer Gwella ar gyfer Ynys Môn gan fod y ddau yn rhan o'n cytundeb canlyniadau a blaenoriaethau strategol, yn ogystal â bod yn amcan gwella ar gyfer 2011/12 yn dilyn Arolygiad Estyn. Fel y cyfryw, rydym yn parhau i fonitro yn agos ein Dangosyddion Perfformiad Addysg fel rhan o'r Cynllun Gweithredu Ôl-Arolwg Estyn. Rydym yn falch bod 3 o'r Dangosyddion Perfformiad hynny sydd wedi gwella yn ystod 2012/13 hefyd yn y chwarterel uchaf mewn perthynas ag asesiadau athrawon yn y Gymraeg yng nghyfnod allweddol 3 (EDU006ii); sgorio'r pwyntiau cyfartalog ar gyfer disgyblion 15 oed yn yr awdurdod ysgolion (Tabl 13 a 14, EDU/011 - ar 514.7 sydd dros 86 pwynt i fyny ar 2011/12 ac mae wedi dangos gwelliant cyson o 2009/10 ymlaen) a disgyblion sy'n cyflawni'r

dangosydd pynciau craidd drwy asesiad athrawon (EDU/004) lle rydym wedi symud o 11fed i 3ydd safle.

Tabl 13

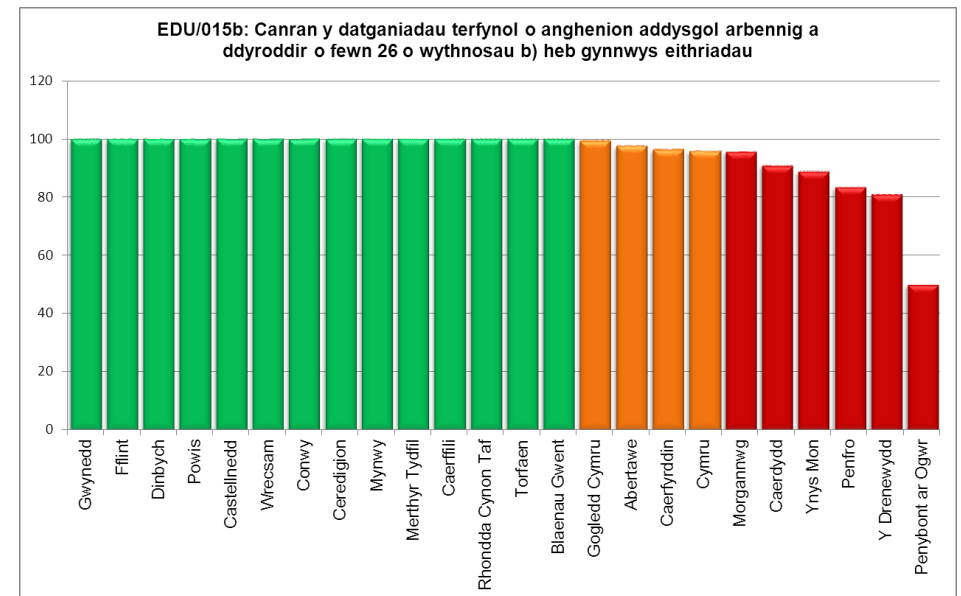

Tabl 14

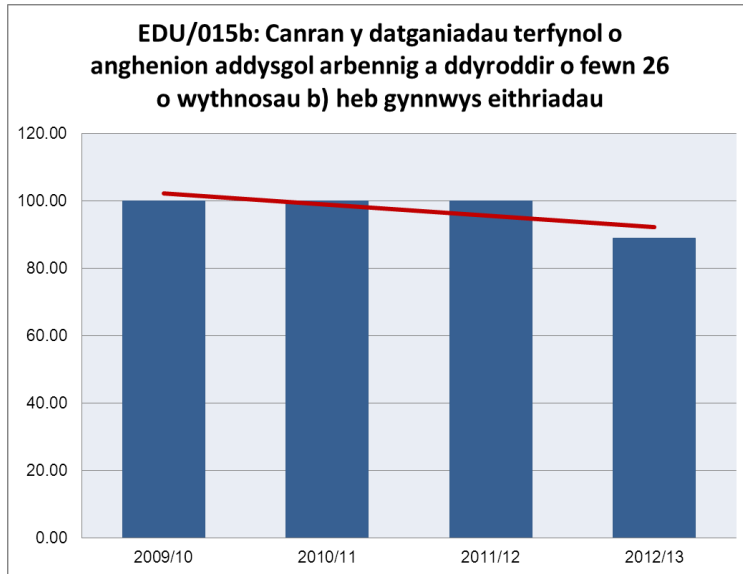

Er mai dim ond 2 DP sydd yn y chwarter isaf o ran addysg rydym yn bryderus fodd bynnag eu bod ill dau wedi gostwng yn ddramatig o fod yn y chwarter uchaf yn 2011/12 i chwarter isaf yn 2012/13 - disgyblion 15 oed sy'n gadael addysg, hyfforddiant neu ddysgu heb unrhyw gymwysterau allanol cymeradwy (EDU/002ii) a chanran y datganiadau AAA terfynol a gyhoeddwyd mewn 26 wythnos heb gynnwys eithriadau (EDU/015b - Tabl 15 a 16) - yn symud o reng 1 i safle 22 a 19 yn y drefn honno. Mae'r duedd gyffredinol yn parhau i fod yn gadarnhaol, fodd bynnag, gyda 6 DP wedi gwella a dim ond 4 wedi gostwng rhwng 21011/12 a 2012/13.

Tabl 15

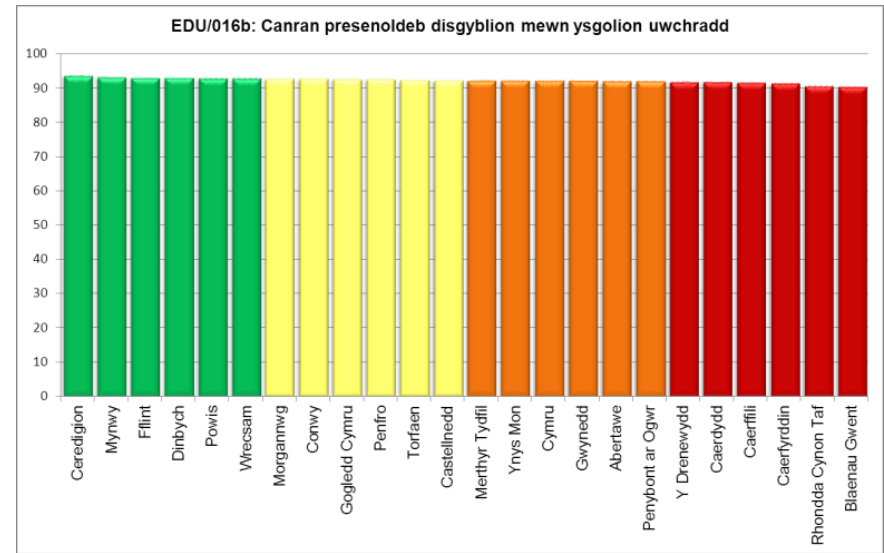

Tabl 16

Maes arall lle yr ydym yn dangos gwelliant mewn Addysg yw gyda phresenoldeb mewn ysgolion. Mae Presenoldeb mewn ysgolion uwchradd (EDU/016b) wedi gwella o'r chwarter isaf i'r chwarter isaf canolrif (Tabl 17). Yr Awdurdod sy'n perfformio orau yw Ceredigion gyda presenoldeb o 93.68%, ac Blaenau Gwent sydd yn perfformio waethaf gyda 90.46%, fodd bynnag, mae'r bwlch bach o 3% o'r brig i'r gwaelod yn dangos pa mor anodd yw hi i wella o ran y dangosydd perfformiad hwn yn genedlaethol. Mae'r un peth yn wir ar gyfer presenoldeb mewn ysgolion cynradd, ac rydym yn falch ein bod yn perfformio'n well na chyfartaledd Cymru ar gyfer y ddau ddangosydd yma.

Tabl 17

Ein Blaenoriaethau Strategol

Yn ein Cynllun Busnes Corfforaethol ar gyfer 2012/13 amlinellwyd gennym ein gwerthoedd a'r hyn yr oeddem yn ei gredu a nodwyd ein nod cyffredinol a'n blaenoriaethau strategol am y flwyddyn i ddod:

Mae ein gweledigaeth ar gyfer yr Awdurdod yn uchelgeisiol:

'BOD YN GYNGOR SIR SY'N CAEL EI REDEG YN DDA, YN DARPARU GWASANAETH CYSON I'N DINASYDDION WRTH ROI GWERTH AM ARIAN'

Cafodd canlyniadau allweddol neu *flaenoriaethau strategol* y Cyngor, y dywedasom y buasem yn gweithio tuag atynt, eu datblygu i roi sylw i flaenoriaethau dinasyddion tra hefyd yn cadw mewn cof farn genedlaethol, leol a gwleidyddol. Dyma nhw:

1. Mae gan Ynys Môn economi gwledig sy'n ffynnu ac yn llewyrchus
2. Mae pobl yn Ynys Môn yn cyflawni eu llawn potensial
3. Mae pobl yn Ynys Môn yn iach ac yn ddiogel
4. Mae pobl yn Ynys Môn yn mwynhau, yn gwarchod ac yn gwella eu hamgylchedd adeiledig a naturiol i genedlaethau'r dyfodol
5. Mae pobl yn Ynys Môn yn falch o'u Cyngor

Mae'r dadansoddiad a ganlyn yn edrych yn fanwl ar berfformiad cyffredinol y Cyngor wrth gyflawni yn erbyn ein blaenoriaethau strategol a'n hamcanion gwella. Bydd y dadansoddiad yn edrych ar yr hyn a ddywedasom y buasem yn ei wneud a sut y bu inni gyflawni hyn. Bydd, hefyd, yn edrych ar y targedau a'r mesurau sy'n ein cynorthwyo i asesu a ydym yn gwneud gwahaniaeth i'r cymunedau yr ydym yn eu gwasanaethu. Mae ein Blaenoriaethau Strategol wedi cael eu dangos fel **COCH**, **OREN** a **GWYRDD** i ddangos cynnydd.

At y wybodaeth honno rydym yn ychwanegu dangosyddion perfformiad cysylltiedig, y Dangosyddion Strategol Cenedlaethol a'r Mesurau Atebolrwydd Perfformiad. Mae'r rhain yn cyfrannu tuag at sylweddoli'r blaenoriaethau strategol a'r amcanion gwella trwy edrych ar draws pob chwarterl er mwyn tynnu sylw at y perfformiad sy'n gwella ac yn gwaethgu.

DARPARU AR GYFER EIN DINASYDDION A'N CYMUNEDAU

Er gwaethaf sialensiau wrth roi sylw i flaenoriaethau gwella 2012/13 roedd disgwyl i'n gwasanaethau barhau i berfformio'n dda. Ar adeg o gyfyngu ar gyllidebau, roedd ein Comisiynwyr, ein haelodau, ein dinasyddion a'n cymunedau yn dal i ddisgwyl mwy o effeithlonrwydd gweinyddol a rheoli wrth gynnal safon uchel o wasanaethau rheng flaen.

Manylir isod meysydd gwaith allweddol yr ymgwymerodd gwasanaethau â nhw yn 2012/13 i gefnogi blaenoriaethau strategol y Cyngor. Mewn rhai meysydd ceir cysylltiadau clos gyda'r Blaenoriaethau Gwella a'r cytundebau canlyniadau a amlinellir yn y ddogfen hon.

BLAENORIAETH STRATEGOL 1 : Mae gan Ynys Môn economi gwledig sy'n ffynnu ac yn llewyrchus

Yn sgil cynnydd sylweddol a wnaed yn 12/13, mae Ynys Môn am gael budd o gyfle arwyddocaol mewn buddsoddiad a thwf gan sicrhau newid economaidd a chymdeithasol trawsnewidiol a chadarnhaol. Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru, y sector preifat a rhanddeiliaid allanol allweddol i sicrhau y manteisir i'r eithaf ar gyfleoedd wrth ymateb yn effeithiol i'r sialensiau.

Yn sgil Hitachi'n prynu Horizon Nuclear Power bu mwy o fomentwm yng nghyswllt posibilrwydd yr Atomfa newydd yn yr Wylfa. Gwnaed cynnydd sylweddol hefyd wrth sicrhau mwy o staff, trwy'r datblygwyr mawr i fwrw ymlaen gydag agenda carbon isel yr Ynys.

Mae statws Parth Menter a ddyfarnwyd gan Lywodraeth Cymru (LIC) ac sy'n rhoi cyfle i nifer o brosiectau buddsoddi strategol mawr, hefyd wedi'i groesawu. Mae Cyngor Sir Ynys Môn yn cefnogi Llywodraeth Cymru'n egniol o adnoddau staffio ac ariannu er mwyn manteisio i'r eithaf ar y buddsoddiad cysylltiedig a chyfleoedd cyflogaeth, megis y Cynllun Cymorth Dim Cyfradd Busnes. Mae pecyn o welliannau isadeiledd wedi'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru ac mae disgwyl ymateb i'r cynigion ariannu cyfalaf.

Rydym, hefyd, yn parhau'n ymrwymedig i gefnogi busnesau lleol a rhoesom gymorth ariannol i 26 busnes trwy 'Gronfa Buddsoddi

Lleol' Cydgyfeiriant yr UE, gan arwain at greu 78 o swyddi newydd. At hyn, yn sgil cyhoeddi cau safle Welsh Country Foods yn y Gaerwen a safle Alwminiwm Môn yng Nghaergybi, gyda cholled bosib o dros 300 o swyddi, bu i ni weithio mewn partneriaeth ag asiantaethau eraill i gefnogi'r gweithwyr a lleihau'r effaith ar yr economi lleol.

Mae'r Cynllun Rheoli Cyrchfan (y DMP), sydd â'r nod o gyd-drefnu gwaith rheoli'r holl agweddau cyrchfan sy'n cyfrannu at brofiad ymwelydd, wedi parhau i ddatblygu gan roi arweiniad a chyfeiriad i ddyheadau twristiaeth yr ynys. Mae wedi gwneud hyn wrth hefyd roi sylw i anghenion ymwelwyr, trigolion, busnesau a'r economi lleol. Gwnaed ymdrech lew i hyrwyddo'r Ynys fel cyrchfan twristiaeth, yn cynnwys datblygu'r Llyfryn Gwyliau – Croeso Môn 2013 a mynd i ddigwyddiadau Masnach Môr Rhyngwladol. Yn sgil y gweithgareddau hyn, denwyd 14 llong bleser i Borthladd Môn yn rhymor 2012/2013 gan arwain at wariant o oddeutu £1.3m yn yr economi lleol a denu 1.4miliwn o ymwelwyr.

Mae graddfa'r buddsoddiad cynlluniedig ar yr ynys yn argoeli'n dda am y tymor hir gyda thwf economaidd, gwaith cynaliadwy a lles cymdeithasol gwell. Mae Cynllun Busnes 2013/14 yr Uned Datblygu Economaidd yn adlewyrchu ymroddiad y Cyngor i yrru'r trawsnewid hwn ymlaen.

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn ar y blaen o ran gwaith ymchwilio i ynni a datblygu a chynhyrchu ynni adnewyddadwy carbon isel er lles y genhedlaeth hon a chenedlaethau'r dyfodol

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Er mwyn cyflawni hyn dywedasom y byddem yn gweithio gyda phartneriaid i sicrhau cymeradwyaeth i adeiladu gorsaf niwclear

newydd a gwneud y mwyaf o gyfleoedd i gryfhau cystadleurwydd economi'r ynys. Nodwyd gennym hefyd y byddem yn sicrhau bod pobl leol yn cael gwybod am y datblygiadau parhaus hyn ac y byddem yn cytuno ac yn mabwysiadu canllawiau cynllunio atodol i alluogi safiad clir i'w cymryd parthed darpariaeth ynni gwynt ar y tir.

Yr hyn a wnaethom

- Hwyluso mwy o fomentwm yng nghyswllt codi atomfa newydd yn dilyn gwerthu Horizon i Hitachi;
- Cefnogi'r datblygwyr wrth ymgynghori ac ymgysylltu â'r cyhoedd;
- Sicrhau Swyddogion Rheoli Rhaglen ychwanegol er mwyn cefnogi gweithgareddau datblygu cynyddol;
- Llofnodi Cytundeb Perfformiad Cynllunio gyda'r Grid Cenedlaethol a fersiwn ddrafft Cytundeb Perfformiad Cynllunio y cytunwyd arno gyda Centrica;
- Gweithio'n llwyddiannus gyda Llywodraeth Cymru i fwrw ymlaen gyda Pharth Menter Môn;
- Cynorthwyo Llywodraeth Cymru i ddatblygu Parth Menter Môn a marchnata Cynllun Cymorth y Gyfradd Fusnes cysylltiedig;
- Mabwysiadu'r Cyfarwyddyd Cynllunio Atodol ar 24 Ionawr 2013. Yn sgil hyn, daeth hyn yn ystyriaeth o bwys wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio am gynllunio ynni gwynt ar y lan

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn cefnogi ac yn annog mentergarwch a thwf yn y maes busnes a chyflogaeth

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Er mwyn cyflawni hyn dywedasom y byddem yn parhau i weithio yn agos gyda phartneriaid i wneud y gorau o'r buddion lleol a'r

cyfleoedd cadwyn gyflenwi ar gyfer busnesau lleol yn deillio o ddatblygiadau strategol newydd. Dywedasom hefyd y byddem yn gweithio tuag at gyflawni'r strategaeth cynhwysiad cymdeithasol a arweinir gan y Bwrdd Gwasanaethau Lleol

Yr hyn a wnaethom

- Cynorthwyo 26 busnes trwy 'Gronfa Buddsoddi Lleol' Cydgyfeiriant yr UE, gan arwain at greu 78 o swyddi newydd
- Llwyddo i gefnogi'r Noson Fusnes Arweinyddion gyntaf yn Awyrlu Brenhinol y Fali
- Sicrhau y cwblhawyd yn effeithiol y prosiectau anweithgarwch lleol a ariennir yn allanol - Celtic Wave, Brand, WINSENT a Môn Menai, gan arwain at fanteision sylweddol o ran etifeddiaeth leol
- Sicrhau oddeutu.£1.6m o arian yr UE i ddatblygu'r prosiect Safleoedd ac Eiddo ac ymestyn y Prosiect Datblygu Gwledig, Ymweld â Môn
- Sicrhau arian mewnol i gefnogi pum prosiect Cyngor Sir Ynys Môn ac allanol (Cynllun PEG, Brandio Digidol, Cyfamod cymuned yr Awyrlu Brenhinol, Canolfan Dreftadaeth yr Awyrlu Brenhinol, Canolfan Tudur)
- Cefnogi datblygiad Cymunedau yn Gyntaf Mon, sydd wedi, ymhlith cyflawniadau eraill, sefydlu Academi Sgiliau Galwedigaethol sydd eisoes wedi hwyluso a chefnogi dinasyddion i mewn i gyfleoedd gwaith

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn un o'r cyrchfannau twristiaeth yr ymwelir ag o fwyaf yng Nghymru

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Er mwyn cyflawni hyn, nodwyd y byddem yn datblygu ac ymgorffori dull rheoli cyrchfannau sefydliadol yn gweithio mewn partneriaeth â masnach dwristiaeth yr ynys, ynghyd â gweithredu'r strategaeth AHNE ac yn gweithio tuag at ennill statws llwybr cenedlaethol llawn ar gyfer ein llwybr arfordirol.

Yr hyn a wnaethom

- Llwyddo i reoli gweithrediad y Cynllun Rheoli Cyrchfan, gan sicrhau cydweithrediad y fasnach dwristiaeth a rhanddeiliaid allweddol;
- Croesawu 14 o longau pleser i Borthladd Môn , gan greu gwariant o oddeutu .£1.3m yn yr economi lleol;
- Sicrhau cynnydd o dros 3% mewn ymweliadau gan dwristiaid (1,490,400 o ymwelwyr);
- Mynd i Ddigidwyddiadau Masnach Môr Rhyngwladol i farchnata Porthladd Môn ymhlith Swyddogion Gweithredol Cruise;
- Llwyddo i sicrhau £160k o arian y Prosiect Datblygu Gwledig i ymestyn y prosiect Ymweld â Môn hyd fis Rhagfyr 2014;
- Denu 1,490 o ymwelwyr, ac er i lawr ar ffigurau'r flwyddyn flaenorol yn dal I gael ei ystyried yn yn dda oherwydd y tywydd garw ar Ynys Môn yn ystod y tymor ymwelwyr
- Llwyddo i glirio'r ddau fwch mawr olaf yn y Llwybr Arfordirol trwy godi pompren fwaog 45 metr o led dros Afon Alaw a llwybr newydd o amgylch stad Plas Newydd, trwy Fryn Celli Ddu.

Ydym ni'n gwneud gwahaniaeth yn lleol?

Er mwyn dangos bod y gwaith yr ydym fel Cyngor wedi'i wneud yn cael effaith gadarnhaol ar fywydau ein dinasyddion, rydym hefyd wedi nodi dangosyddion perthnasol i'n cynorthwyo i

fonitro a yw ein hymdrechion yn gwneud gwahaniaeth ac i adrodd ar hynny (**Tabl A**). Ymddengys y manylion isod, gyda'r statws Coch, Ambr, Gwyrdd yn nodi a wnaethom gyflawni ein targedau a osodwyd, a hynny yn rhannol, yn llwyr, neu a wnaethom fethu.

Tabl A

Cyf	Title	Teitl	Canlyniad 11/12	Targed 12/13
O1a	Niferoedd yr ymwelwyr yn flynyddol ¹	1,509,000	1,554,270	1,490.4 ↓
O1b	Refeniw a fuddsoddiwyd gan ymwelwyr yn flynyddol ¹	£233.7 (£'s miliynau)	£240.7	£237.84 ↑
O1c	Nifer y busnesau newydd a gefnogwyd ²	21	12	8 ↓
O1d	Nifer o fusnesau presennol a gefnogwyd ²	30	45	18 ↓
O1e	Cyd-weithio gyda phartneriaid mewnol ac allanol i sicrhau buddsoddiad economaidd i'r Ynys drwy'r Cynllun Datblygu Gwledig	£390,000	£1,208,392	£934,754 ↑

¹ yn seiliedig ar ffigurau STEAM a gafwyd yn ystod y flwyddyn ariannol, yn dangos alldro'r flwyddyn galendr flaenorol

² targedau y cytunwyd arnynt yn rhanbarthol gyda Swyddfa Ariannu Ewropeaidd Cymru ac a adolygir yn flynyddol

Yr hyn y mae'n rhaid i ni ei wella a/neu adeiladu arno yn 2013/14

- Cynnydd datblygiad prosiectau / ymyriadau allweddol 2013
- Cefnogi'r Llywodraeth Cymru wrth ddatblygu a gweithredu'r Parth Menter Ynys Môn
- Cynllunio, cyflwyno a safoni'r holl brosesau cydsynio statudol sy'n gysylltiedig â'r datblygiadau ynni mawr
- Sicrhau darpariaeth effeithiol y Cynllun Rheoli Cychfan
- Sicrhau datblygu polisi, synergedd ac alinio i gefnogi newid trawsnewidiol
- Datblygu a symud ymlaen ymagwedd gyson tuag at Manteision i'r Gymuned (o ddatblygiadau mawr)
- Diffinio a datblygu dyheadau etifeddiaeth (statudol ac anstatudol) mewn perthynas â datblygiadau ynni mawr
- Cefnogi partneriaid allweddol wrth ddatblygu a gweithredu cynllun gweithredu sgiliau 'Inspire' mewn ymateb i ddatblygiadau ynni mawr
- Datblygu strategaeth cynhwysiant cymdeithasol fel rhan o'r Cynllun Integredig Sengl ar y cyd gyda Gwynedd

BLAENORIAETH STRATEGOL 2 – Mae Pobl yn Ynys Môn yn cyflawni eu llawn botensial

“Mae'r Cyngor yn ymateb yn adeiladol i ganfyddiadau arolygiad Estyn a gynhaliwyd yn 2012”

Adroddiad Gwella Blynyddol Swyddfa Archwilio Cymru, Mawrth 2013

Er i ni nodi yng Nghynllun Busnes Corfforaethol 2012-16 bod perfformiad Addysgol ar Ynys Môn wedi bod yn y chwarter uchel ers cryn amser, rydym hefyd yn dymuno i bob plentyn, bob person ifanc, pob dysgwr, lle bynnag y bônt, waeth beth yw eu cefndir a'u hamgylchiadau, gyflawni eu llawn botensial a bod yn fodlon chwarae rôl actif fel dinasyddion cyfrifol a hyrwyddwyr cymunedol y dyfodol. Rydym hefyd wedi ymrwymo'n llwyr i roi sylw i'r gwendidau a nodwyd gan Estyn a Swyddfa Archwilio Cymru pan fu iddynt arolygu Gwasanaethau Addysg Llywodraeth Leol y Cyngor i Blant a Phobl ifanc ym mis Mai 2012.

Er mwyn gwneud hyn a chyfrannu at weledigaeth uchelgeisiol Llywodraeth Cymru am addysg yng Nghymru, rydym yn cydnabod fod rhaid i ni wella mwy ar safon addysg ar yr ynys. Yn hyn o beth, gweithredwyd cynllun gweithredu ôl-arolygaeth er mwyn gwella ansawdd ei gwasanaethau addysg. Penodwyd hefyd Fwrdd Adfer gan y Gweinidog dros Blant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau i roi cefnogaeth a her allanol.

Rydym eisoes wedi gwneud ymdrechion glew ers yr arolwg ac wedi gwneud cynnydd da yn yr holl argymhellion allweddol. Rhoddwyd sylfeini cadarn yn eu lle mewn ymateb i argymhellion Estyn sydd wedi cryfhau'r gwasanaeth a gwnaed penodiadau allweddol yn strategol er mwyn ychwanegu staff perthnasol, ac

mae safonau'n codi ym mhob maes allweddol. At hyn, caiff presenoldeb ei dargedu'n fwy effeithiol ac mae hunanarfarniad y Cyngor wedi gwella. Mae Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella rhanbarthol newydd mewn Ysgolion wedi'i sefydlu i weithio gyda ni mewn partneriaeth agos i ymgymryd â'n cyfrifoldebau statudol i fonitro a herio perfformiad ysgolion. O'r herwydd, mae perfformiad ysgolion cynradd ac uwchradd ym Môn wedi gwella'n sylweddol yn 2012/13, a hynny'n seiliedig ar ganlyniadau'r flwyddyn flaenorol ac yn berthynol i gynghorau eraill yng Nghymru.

O edrych l'r dyfodol or ran y rhaglen foderneiddio ysgolion unfed ganrif ar hugain, bydd raid wrth ad-drefnu dalgylchoedd yn o sylweddol, codi ysgolion ardal newydd a chynnal arolwg o ysgolion nad ydynt yn addas i bwrpas. Mae proses arolygu fewnol wedi rhoi i aelodau etholedig farn gywirach o leoedd gwag ac wedi arwain at dderbyn bod angen newid. At hyn cynhyrchwyd arolwg o leoedd gweigion, yn tynnu sylw at ystafelloedd penodol mewn ysgolion unigol y byddai modd eu defnyddio at ddibenion eraill.

Fel y nodir gennym yn ein Cynllun Busnes Corfforaethol 2012-15, nid yw cynorthwyo pobl i gyflawni eu llawn botensial yn gyfrifoldeb y cylch gorchwyl addysg yn unig. Fel y cyfryw, rydym hefyd yn adrodd ar sut y bu i ni berfformio yng nghyswllt cydraddoldeb, gwrthdlodi a'r Gymraeg

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Cwrdd ag anghenion a dyheadau ein plant a'n pobl ifanc

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Er mwyn cyflawni hyn dywedasom y byddem yn sefydlu dull aml-asiantaeth i gefnogi plant a theuluoedd ifanc. Yn ogystal, rydym yn edrych ar resymoli a moderneiddio darpariaeth ysgolion fel bod adnoddau'n cael eu targedu tuag at addysgu,

dysgu a chodi safonau addysgol a lleihau lleoedd dros ben. Rydym hefyd yn datgan y byddem yn gwella ansawdd ein stoc adeiladau ysgolion a lleihau costau cynnal a chadw tymor hir yn ogystal â archwilio trefniadau amgen ar gyfer darparu cludiant ysgol. Yn unol â'r argymhellion yn yr Adolygiad Estyn rydym hefyd yn anelu i ddirprwyo 80% o'r adnoddau refeniw yn ymiongyrchol i ysgolion yr Ynys.

Dywedasom y byddem yn adolygu ac yn gwella ein gwasanaethau i blant tra'n darparu mwy o gymorth ar gyfer plant sydd yng ngofal y Cyngor. Byddai gweithio gyda sefydliadau partner yn allweddol i sicrhau bod yr holl bobl ifanc mewn addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant. Rydym hefyd wedi addo i gefnogi plant ac oedolion sy'n agored i niwed er mwyn sicrhau eu bod yn derbyn rhaglenni dysgu priodol

Yr hyn a wnaethom

- Cynnal gweithdy ar 18 Ionawr gydag Asiantaethau eraill i ddatblygu dealltwriaeth ac arfer ar y cyd o ran darparu Gwasanaethau plant
- Sefydlu Tîm o Amgylch y Teulu - mae'r Gwasanaeth wedi adolygu ei feini prawf cymhwyster ac yn bwriadu ymgynghori â phartneriaid cyn ceisio cymeradwyaeth y Cyngor
- Llunio'r Cynllun Gweithredu Ôl-arolwg Addysg sy'n rhoi sylw i safonau, proffesiynoli gwasanaethau a lleoedd gweigion
- Cynyddu lefel yr her i ysgolion ac i swyddogion, sydd wedi arwain at fwy o atebolrwydd
- Mireinio gwaith gosod targedau mewn ysgolion fel eu bod yn canolbwyntio'n benodol ar berfformiad absoliwt a pherfformiad yng nghyswllt data teuluoedd sy'n cael cinio ysgol yn rhad ac am ddim
- Llunio diweddariad ar leoedd gweigion mewn ysgolion a dynnodd sylw at ystafelloedd penodol mewn ysgolion unigol y byddai modd eu defnyddio at ddibenion eraill
- Ymgynghori ar foderneiddio ysgolion yng Nghaergybi, de-ddwyrain Môn a'r Llannau
- Trafod egwyddorion sy'n gysylltiedig gyda moderneiddio isadeiledd ysgolion
- Adolygu Cytundeb Partneriaeth ysgolion – bydd yr Awdurdod Lleol yn codi lefel yr her i ysgolion y credir sy'n tanberfformio
- Sefydlu grŵp monitro safonau Ysgolion i ystyried yn fanwl berfformiad ysgolion unigol
- Canolbwyntio ar edrych ar berfformiad ysgolion a'r awdurdod drwy Sgriwtini
- Sefydlu systemau cadarnach i fynd ar drywydd cyrhaeddiad plant unigol
- Sefydlu Protocol Strategol rhwng y Gyfarwyddiaeth Cymunedau a'r Gyfarwyddiaeth Dysgu Gydol Lifel i hyrwyddo gwaith fel bod gofal cymdeithasol cyfunol Plant ac anghenion addysgol yn cael eu diwallu yn effeithiol ar y cyd. Mae sicrhau gwasanaethau cydgysylltiedig ar gyfer plant yn nod ganolog o'r ddwy Gyfarwyddiaeth ac fe'i cefnogir gan y Cyngor yn ei gyfanrwydd.
- Parhau i wella ar perfformiad 11/12 o ran penderfyniadau o fewn 24 awr o'u cyfeirio (SCC/006). Mae perfformiad yn parhau i fod yn welliant sylweddol ar 2011/12 yn y ddarpariaeth o gefnogaeth a gwasanaethau ar gyfer y plant hynny mewn angen a'r

rhai sydd yng ngofal yr awdurdod; "Plant sy'n Derbyn Gofal".

- Ymgysylltu â'r rhai nad oeddynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant trwy'r Prosiect Potensial fel rhan o'r Tîm o amgylch y Plentyn ac sy'n gysylltiedig gyda phob ysgol uwchradd a chyda'r rhai y mae eu hymddygiad y tu'r allan i'r ysgolion yn eu rhoi mewn risg, a'u cefnogi'n ôl i addysg a hyfforddiant â chefnogaeth
- Parhau i weithio gyda Gwynedd a phartneriaid eraill i ddarparu Gwasanaeth Cefnogi Teuluoedd Integredig trwy gydweithio
- Dirprwyo 80% o adnoddau refeniw yn uniongyrchol i ysgolion yr Ynys
- Gweithio ar y cyd gyda'r bwrdd Adfer i roi sylw i wendidau canfyddedig yn cynnwys datblygu a chyflwyno model newydd ar gyfer gwella ysgolion ym Môn sy'n rhoi sylw i rôl ysgolion, gwasanaeth gwella ysgolion rhanbarthol newydd a moderneiddio ysgolion

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn fwy addysgedig a bydd gennym fwy o sgiliau i gwrdd ag anghenion y farchnad lafur

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Dywedasom y byddem yn cyflwyno ymgyrch wedi'i thargedu i ennyn brwdfrydedd a hyrwyddo ymgysylltiad ymhlith ein plant a phobl ifanc mewn gwyddoniaeth, technoleg, peirianeg a mathemateg. Dywedasom hefyd y byddem yn parhau i weithio gyda phartneriaid yn y sector AU / AB i sicrhau bod pobl leol yn gallu ennill y sgiliau sy'n debygol o fod yn ofynnol yn ystod oes a gweithrediad y cyfleuster niwclear. Yn ogystal, dywedasom y byddem yn gweithredu strategaeth gwrth-dlodi y Cyngor sy'n

crynhoi rhaglen 'Taith i Waith' sy'n hyrwyddo cyfleoedd i bobl anabl yn y gweithle.

Yr hyn a wnaethom

- Gweithio gyda phartneriaid eraill yn y maes addysg i ddatblygu cynllun strategol i ddatblygu sgiliau fel rhan o'r cynllun Ynys Ynni. Mae'r cynllun yn amlinellu'r gwaith y mae gofyn ei wneud i ddatblygu addysg STEM mewn ysgolion cynradd ac uwchradd
- Datblygu Cynllun Strategol mewn cydweithrediad gyda phartneriaid addysg uwch/bellach
- Cynyddu nifer y bobl a gymerodd ran yn 'Taith i Waith' yn 2012/13 – 394 yn erbyn targed o 100. Mae'r cynnydd cyffredinol mewn cyfeiriadau i'w briodoli i berthynas well gyda'r Ganolfan Byd Gwaith ac mae'n ei gwneud yn bosib i swyddogion unigol gael dealltwriaeth well o'r prosiect.

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn gweld gwerth mewn cyfleoedd cyfartal ac yn ei hyrwyddo ar gyfer pawb

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Er mwyn cyflawni dywedasom y byddem yn gweithredu Cynllun Cydraddoldeb Strategol yr Awdurdod a gweithio gyda sefydliadau partner megis y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol i sicrhau bod yr Awdurdod yn cyflawni ei ddyletswyddau cydraddoldeb penodol. Rydym hefyd yn edrych tuag at nodi camau a fydd yn darparu cronfa fwy cynrychioliadol o'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau a nifer mwy o ferched mewn swyddi Cabinet yn ogystal â gweithredu rhaglen i liniaru a mynd i'r afael mesurau cyflog cyfartal o fewn yr Awdurdod

Yr hyn a wnaethom

- Parhau i weithio tuag at sicrhau y gweithredir yn gyson ar draws yr awdurdod i gwblhau asesiadau effeithiol ar effaith. Cylchredwyd arweiniad ar ystyriaethau cydraddoldeb i wasanaethau ar ddechrau'r broses o osod cyllideb 2013/14. Mae templedi a chyfarwyddiadau ar gael ar ein mewnrwyd (MonITor). Mae hyfforddiant bellach ar gael i staff ac mae'r Uned Bolisi yn parhau i roi cefnogaeth ac arweiniad i wasanaethau.
- Cyhoeddi ein Hadroddiad Cydraddoldeb Blynyddol cyn y dyddiad cau statudol o 31 Mawrth 2013. Roedd yr adroddiad yn ymwneud â 2011/12 a hefyd yn cynnwys amlinelliad o gynnydd yn erbyn ein hamcanion cydraddoldeb hyd at fis Rhagfyr 2012.
- Cynnal ymgyrch gyhoeddusrwydd yn y wasg leol ac ar wefan y Cyngor i godi ymwybyddiaeth o'r etholiadau lleol ar 2 Mai 2013. Safodd 106 o ymgeiswyr am 30 o seddi.
- Datblygu Strategaeth Tâl Cyfartal, y mae gofyn am arfarniad swydd cyflawn o ran rheng swyddi ar ei gyfer, fel bod modd i'r Awdurdod gadarnhau ei safle. Mae rheng y swyddi wrthi'n cael ei hadolygu'n fewnol ar hyn o bryd ac mae disgwyl ei gorffen yn hydref 2013

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn falch o'n hiaith a'n diwylliant ac yn hyrwyddo ein hetifeddiaeth ddiwylliannol

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Er mwyn cyflawni hyn dywedasom y byddem yn ceisio sicrhau hyrwyddo'r iaith Gymraeg a diwylliant Cymru trwy weithredu ein

Cynllun Iaith Gymraeg a hyrwyddo atyniadau o eiddo'r Cyngor fel rhan o'r Cynllun Rheoli Cyrchfan

Yr hyn a wnaethom

- Cwblhau ein Hadroddiad Monitro Blynyddol ar weithredu'r Cynllun Iaith yn ystod 2012/13 a'i anfon at y Comisiynydd Iaith cyn y dyddiad cau statudol - 30 Mehefin 2013
- Cynnal sawl cyfarfod lle cytunwyd y câi hamdden ei chynnwys yn y cynllun Darparu gwaith Rheoli Cyrchfan sy'n hyrwyddo mwy o gyfleusterau hamdden tywydd gwlyb i'r teulu a gwella cyfleusterau hamdden gan gynnwys hamdden fasnachol a phyllau nofio'r awdurdod lleol a chanolfannau hamdden a ddefnyddir gan ymwelwyr

Ydym ni wedi gwneud gwahaniaeth yn lleol?

Er mwyn dangos bod y gwaith sydd wedi'i gysylltu â'n ail flaenoriaeth strategol yn cael effaith gadarnhaol ar fywydau ein dinasyddion, rydym hefyd wedi nodi dangosyddion perthnasol i'n cynorthwyo i fonitro a yw ein hymdrechion yn gwneud gwahaniaeth ac i adrodd ar hynny (**Tabl B**). Ymddengys y manylion isod, gyda'r statws Coch, Ambr, Gwyrdd yn nodi a wnaethom gyflawni ein targedau a osodwyd, a hynny yn rhannol, yn llwyr, neu a wnaethom fethu.

Tabl B

Cyf	Teitl	Canlyniad 11/12	Targed 12/13	Canlyniad 12/13
SCC/035	% o'r Plant sy'n Derbyn Gofal (LAC) sy'n gymwys i'w hasesu ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 2 sy'n cyrraedd y dangosydd Pwnc Craidd, fel y pennir gan Aseiad Athro	66.67	75	25.0

Cyf	Teitl	Canlyniad 11/12	Targed 12/13	Canlyniad 12/13
SCC/036	% o blant sy'n derbyn gofal sy'n gymwys ar gyfer asesiad ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 3 sy'n cyflawni Dangosydd	66.67	75	71.43 ↑
SCC/044	% y plant sy'n derbyn gofal a gafodd eu gwahardd yn barhaol o'r ysgol yn ystod y flwyddyn Ebrill 1-31 Mawrth	2.44	0	0 ↑
EDU/002i	% o'r holl ddisgyblion (gan gynnwys y rhai mewn gofal ALI) mewn unrhyw ysgol a gynhelir gan yr awdurdod lleol, yn 15 oed ar y 31 Awst blaenorol a sy'n gadael addysg, hyfforddiant neu ddysgu seiliedig ar waith heb gymhwyster allanol cymeradwy	0.1	0.3	0.3 ↓
EDU/003	% y ddisgyblion a aseswyd ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 2, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, ac sy'n cyrraedd y Dangosydd Pynciau Craidd, fel a benderfynir gan Asesiadau Athrawon	78.6	79.8	84.7 ↑
EDU/004	% y ddisgyblion a aseswyd ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 3, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, ac sy'n cyrraedd y Dangosydd Pynciau Craidd, fel a benderfynir gan Asesiadau Athrawon	69.4	70.9	77.9 ↑
EDU/011	Cyfartaledd y sgôr pwyntiau ar gyfer disgyblion 15 oed ar y 31 Awst blaenorol, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol	428	390	514.7 ↑
EDU/015 a	% o ddatganiadau terfynol o anghenion addysgol arbennig a gyhoeddwyd o fewn 26 wythnos: (a) gan gynnwys eithriadau	70.4	75	69.6 ↓

Cyf	Teitl	Canlyniad 11/12	Targed 12/13	Canlyniad 12/13
EDU/015 b	% o ddatganiadau terfynol o anghenion addysgol arbennig a gyhoeddwyd o fewn 26 wythnos (b) ac eithrio eithriadau	100	100	88.9 ↓
EDU/016 a	% Presenoldeb disgyblion mewn ysgolion cynradd	93.5	94.6	94.4 ↑
EDU/016 b	% Presenoldeb disgyblion mewn ysgolion uwchradd	90.9	92	92.2 ↑
O2a	% o ddisgyblion sy'n gadael addysg llawn amser sy'n NEET	2.4	4.1	2.4 ↔
O2b	Nifer yr ymwelwyr i atyniadau sy'n eiddo i'r Cyngor (gan gynnwys Oriol Ynys Môn)	128,926	132,500	144,746 ↑
LCL/001	Nifer yr ymweliadau â Llyfrgelloedd Cyhoeddus yn ystod y flwyddyn, fesul 1,000 o'r boblogaeth	3,903	4,009	4,094 ↑

 Dangosyddion sy'n dangos y llwyddwyd i gyflawni targedau Amcan Gwella 1

Yr hyn y mae'n rhaid i ni ei wella a/neu adeiladu arno yn 2013/14

- Parhau i wneud mwy o waith gyda'r Bwrdd Diogelu Plant Lleol.
- Parhau i wella'r gefnogaeth a ddarperir ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal o ran eu iechyd ac addysg i sicrhau eu bod yn cyflawni eu llawn-botensial, yn enwedig yng Nghyfnod Allweddol 2

- Cymeradwyo ein Strategaeth Rhianta Corfforaethol ddrafft
- Mae cyfarfodydd yn cael eu cynnal rhwng uwch swyddogion yn y Gwasanaethau Plant ac asiantaethau, ond mae angen gwella rheoleiddra a chofnodi – trefnwyd archwil ar gyfer y flwyddyn yn Chwarter 4 2012/13
- Cwblhau trefn rheng arfarnu swyddi fel bod modd i'r Awdurdod gadarnhau ei sefyllfa. Mae trefn rhengoedd wrthi'n cael ei adolygu'n fewnol ar hyn o bryd ac mae disgwyl ei orffen yn hydref, 2013
- Parhau i ddatblygu a diffinio gwasanaethau hamdden i'w cynnwys yn y cynllun Cyflawni Rheoli Cyrchfan
- Cytuno a mabwysiadu Strategaeth Moderneiddio Ysgolion
- Symud ymlaen materion o ran ad-drefnu ysgolion cynradd yn g Nghaerdybi/ Llannau a De-ddwyrain Ynys Môn

BLAENORIAETH STRATEGOL 3 – Mae Pobl ym Môn yn iach ac yn ddiogel

“Gwneir cynnydd da o ran sicrhau gwelliant ym mherfformiad gwasanaethau plant ac ymateb i ganfyddiadau'r AGGCC a gynhaliwyd yn 2011”

“Mae'r Cyngor yn un o ddim ond dau o gynghorau yng Nghymru sydd wedi cyrraedd Safon Ansawdd Tai Cymru erbyn y dyddiad

targed ac mae'r trefniadau ar gyfer gwneud atgyweiriadau ymatebol i dai yn gwella”

Adroddiad Gwella Blynyddol Swyddfa Archwilio Cymru, Mawrth 2013

Yn ein Cynllun Busnes Corfforaethol 2012/13 dywedasom mai darparu cymunedau iachach, mwy diogel a thecach trwy ystod o wasanaethau ataliol, gwellhaol a chefnogi mewn partneriaeth gyda rhanddeiliaid eraill sydd â'r un meddylfryd oedd un o gonglfeini ein hagenda. Dywedasom y byddai'n sicrhau bod ein dinasyddion yn medru mwynhau bywyd iach ac actif gyda mynediad prydlon i iechyd a gofal cymdeithasol addas pan gyfyd yr angen. Yn ganolog i'n rôl i gefnogi'r agenda hwn mae gwasanaethau cymdeithasol a thai ac yn ogystal â'n rôl diogelu rydym hefyd yn ystyried ffordd o fyw iach/cyflyrau cronig a hyrwyddo annibyniaeth yn themâu trawsbynciol a rhyngberthnasol.

Dywedodd yr Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol yng Nghymru bod 2012-13 yn parhau i fod yn flwyddyn o newid sylweddol i adran Gwasanaethau Cymdeithasol Cyngor Môn. Yn arbennig, bu gweithgaredd corfforaethol dwys mewn ymateb i bryderon am wasanaethau plant, yn enwedig felly yng nghyswllt diogelu. Penodwyd cyfarwyddwr dros dro a dechreuodd yn ei swydd ym mis Awst 2012. At hyn, penodwyd gennym Bennaeth newydd y Gwasanaethau Plant. Bu cytuno hefyd ar yr egwyddorion yr oedd yn rhaid wrthynt i foderneiddio gwasanaethau oedolion ond mae penderfyniadau anodd yn parhau i fod angen eu gwneud i reoli'r risgiau sy'n gysylltiedig gyda'r gwaith hwn. Penodwyd Cyfarwyddwr Cymunedau parhaol yn Medi 2012. Trawsnewidiwyd y Gwasanaethau Plant yn sgil gweithio ar y cyd ar draws ffiniau sefydliadol a sefydlwyd Bwrdd Gwella amlasiantaethol oedd yn edrych dros y Gwasanaethau Plant, yn ei herio ac yn ei ddal i gyfrif. Daeth y gwelliant hwn yn sgil ein model adfer gwasanaeth mewnol ein hunain. Rydym wedi cyflwyno arweiniad cryfach, mwy o staff ac

arbenigedd ychwanegol i'r Gwasanaethau Oedolion a gwneud ymdrechion glew i wella perfformiad a rheoli ansawdd. Mae hyn eisoes wedi arwain at y Cyngor yn symud o fod yn awdurdod sy'n perfformio'n isel i un sy'n perfformio'n well yn erbyn nifer o ddangosyddion perfformiad. Byddwn bellach yn parhau i symud o fod yn sefydlu darpariaeth, i wella a thrawsnewid gwasanaethau trwy'r Byrddau Gwella.

Byddwn yn awr yn parhau i symud o ddarpariaeth sefydlogi i wella a gwednewid gwasanaethau trwy'r Bwrdd Gwella.

O ran tai, rydym yn arbennig o falch ein bod yn un o ddau gyngor yn unig drwy Gymru i gyflawni Safon Ansawdd Tai Cymru (SATC) erbyn y dyddiad targed ac oddi mewn i'r gyllideb. At hyn, gwnaethom gynnydd sylweddol wrth ddod â thair gweigion yn ôl i ddefnydd a pharhau i ganolbwyntio ar hwyluso a darparu tai fforddiadwy a mynd i'r afael â digartrefedd, ac mae'r ddwy elfen yma yn cyfranu tuag at ein Cytundeb Canlyniadau. Rydym hefyd yn gwneud paratodau strategol ar gyfer lletya gweithwyr ar y prosiect posibl Wylfa B ac bydd adroddiad ar ddewisiadau tai yn cael ei gyhoeddi yn ddiweddarach yn 2013. Mae ein Aseiad Marchnad Tai Lleol drafft ei gwblhau - dogfen strategol fydd yn darparu sylfaen dystiolaeth gadarn ar gyfer ein Strategaeth Tai Lleol a'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Mae gwaith yn parhau i foderneiddio ein Uned Cynnal Adeiladau a bydd cam 2 o'n strategaeth TG yn arwain at welliant yn ansawdd y gwasanaethau a gynigir mewn gwaith atgyweirio a chynnal a chadw i'n tenantiaid. Rydym hefyd yn parhau â'n gwaith diogelwch yn y gymuned, ac mae ein cyn-swyddog arweiniol bellach yn gweithio ar sail ranbarthol gyda'n partneriaid eraill i ddatblygu ymagwedd ar y cyd i faterion diogelwch cymunedol, cydlyniant cymunedol a gwaith Gwrth-Dlodi ymhellach.

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn diogelu ac yn gwella 'cyfleoedd bywyd' plant ac oedolion bregus yn ein cymdeithas

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

I gyflawni'r nod hwn dywedasom y byddem yn gweithredu'r 'Strategaeth Pobl Hŷn i ddarparu cyfleoedd ar gyfer byw'n annibynnol ac ail-fodelu y Gwasanaethau Oedolion i adlewyrchu gofynion cyfredol gyda phartneriaid statudol eraill - gan gynnwys y 3ydd sector a Defnyddwyr. Dywedasom hefyd y byddem yn gweithredu dull aml-asiantaeth i ddarparu wasanaethau Plant a gwasanaethau Oedolion a thrwy hynny sicrhau'r cyfleoedd gorau posibl i wella diogelwch ar gyfer ein dinasyddion mwyaf agored i niwed a cheisio lliniaru effeithiau'r diwygiadau lles a darparu cefnogaeth ddigonol ar gyfer y rhai mwyaf agored i niwed ac aelwydydd sydd mewn perygl o fod yn ddigartref a thlodi tanwydd.

Yr hyn a wnaethom

- Cefnogi cyngor y bobl hŷn i chwarae rôl actif wrth edrych ar y weledigaeth ar gyfer gwasanaethau oedolion. Bydd hwn yn parhau gan fod cynlluniau gwaith yn fwy datblygedig yn y gwahanol ffrydiau gwaith.
- Rydym wedi cwblhau gwaith paratoi sylweddol o amgylch drawsnewid gofal cymdeithasol oedolion (pobl hŷn); gan gynnwys ymgysylltu a'r broses rhanddeiliaid â defnyddwyr gwasanaeth, dinasyddion a'r gymuned
- Sefydlu Storfeydd Offer Cymunedol - partneriaeth ar draws 3 awdurdod lleol (Ynys Môn, Gwynedd a Chonwy) a Bwrdd Iechyd Technoleg Gynorthwyol - partneriaeth is-ranbarthol gyda Chyngor Gwynedd.
- Datblygu Gofal Ychwanegol Môn (MEC) gyda'r Bwrdd Iechyd. Mae 300 o oedolion yn derbyn gwasanaethau MEC ers ei sefydlu ym mis Mai, 2012
- Datblygu a chefnogi gwasanaeth Heneiddio'n Dda sy'n cynnig cyfleoedd cymdeithasol a hamdden i bobl hŷn (dros 500 yn mynychu). Mae'r gwasanaeth bellach yn cael ei redeg gan bobl hŷn eu hunain ac yn ddiweddar maent wedi ennill statws elusennol - ac wedi derbyn gwobr Safon Gofal cenedlaethol

- Rydym wedi gweithredu Gweithdrefnau Interim Amddiffyn Oedolion Cymru yn llawn ac mae hyfforddiant wedi cael ei gyflwyno i 407 o weithwyr proffesiynol ar Lefel 2 a 30 ar Lefel 3/4 sy'n cwmpasu'r sbectrwm gofal cymdeithasol i oedolion a gwasanaeth iechyd i'r staff
- Rydym wedi cyflawni gwelliant sylweddol yn ein gwasanaethau plant yn erbyn y cynllun gwella yn llwyddiannus: gwnaed gwelliannau i'r swyddogaethau cyfeirio ac asesu. Mae llawer o sylw yn cael ei roi i wella asesu a rheoli gofal drwy cyfraddau ymateb cyflymach, gwell cynllunio gofal ac adolygiadau. Mae hyn wedi bod o ganlyniad i sylw cynyddol rheoli, prosesau gwella, hyfforddiant gwaith cymdeithasol ac adnoddau
- Gwelliannau gwarantedig mewn Gweithlu, nifer y staff parhaol wedi cynyddu ac mae staff Asiantaethol wedi gostwng o 50% yn y gwasanaethau plant; sefydlogrwydd gweithlu wedi gwella, lefelau salwch is, gwell rhaglen anwytho a strategaeth gyffredinol gwell ar gyfer chadw'r gweithlu wedi cael ei ddatblygu
- Sefydlu systemau effeithiol i fonitro perfformiad. Mae hyn wedi bod yn rhan annatod o'n wella gwasanaethau, sydd wedi gweld gwelliant mewn perfformiad a darparu, ac mae hyn wedi yn cael effaith gadarnhaol ar y defnyddwyr gwasanaeth
- Dechreuwyd y flwyddyn drwy ddangos arwyddion o welliant o ran arferion diogelu ar lefel gwasanaeth a chorfforaethol.
- Comisiynu ar y cyd gwerthusiad opsiynau y Gwasanaeth Gwaith Cymdeithasol Ysbyty - mae gennym bartneriaeth hirsefydlog gyda Gwynedd ar gyfer darparu gwaith cymdeithasol yn yr ysbyty aciwt ym Mangor.
- Cyflwyn o'n llwyddiannus gwelliant sylweddol yn ein gwasanaethau plant yn erbyn y cynllun gwella:
- Derbyniwyd adroddiad arolygu rheoleiddiol AGGCC o'r Gwasanaeth Maethu yn Rhagfyr 2012 a ganfu fod y gwasanaeth yn cydymffurfio â'r gofyniad rheoleiddio
- Adolygu'r Gwasanaeth Allan o Oriau - mae gennym bartneriaeth hirsefydlog gyda Chyngor Gwynedd ar gyfer darparu gwasanaethau cymdeithasol y tu allan i oriau
- Gomisiynwyd ar y cyd gwerthusiad o opsiynau y Gwasanaeth Gwaith Cymdeithasol Ysbyty - mae gennym bartneriaeth hirsefydlog gyda Gwynedd ar gyfer darparu gwaith cymdeithasol yr ysbyty yn yr ysbyty aciwt ym Mangor.
- Gweithio gyda chydweithwyr yn y Gwasanaethau o Amgylch y Teulu yn ystod y 12 mis diwethaf i baratoi'r sylfeini Gwasanaeth Integredig Cymorth i Deuluoedd (GICD) ar draws Môn a Gwynedd. Bydd y gwasanaeth hwn yn cael ei gyflwyno yn ystod 2013/14 a bydd yn cael ei gynnal / rheoli gan y Gwasanaethau Plant ar yr Ynys
- Ddatgomiynu gwasanaeth dydd traddodiadol ar gyfer pobl hŷn yn ystod 2012 a sefydlu gwasanaeth dydd gyfoes 3ydd sector yn ei le
- Datblygu a symud ymlaen Cynllun Prosiect Proffilio Tenantiaid, gan adnabod y teuluoedd yr effeithir arnynt gan Ddeddf Diwygio Lles
- Cwblhau asesiad o anghenion (Gwasanaethau Tai Plant) o anghenion tai a chefnogaeth pobl ifanc ac bydd prosiect Tai Pobl Ifanc yn cael ei weithredu a'i ariannu'n rhannol drwy raglen Cefnogi Pobl
- Ymgymryd a chwe astudiaethau dichonoldeb cyflenwad rhwydwaith nwy ar gyfer tenantiaid tai cymdeithasol gyda Nwy Prydain a Wales & West Utilities. Yn dilyn yr astudiaeth dichonolrwydd, archebwyd gwaith ar 235 cysylltiadau nwy newydd.
- Cael llwyddiant pellach gyda ein prosiect Cartrefi Gwag, gan arwain at gael ein cynnwys yn rownd derfynol flynyddol seremoni gwobrwyo y Sefydliad Siartredig Tai, fel Awdurdod Lleol Eithriadol

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn byw ein bywydau'n ddiogel rhag trosedd, anhrefn a pherygl

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Dywedasom y byddem yn gweithio gyda phartneriaid i fynd i'r afael â throsedd ac anhrefn, camddefnyddio sylweddau, ymddygiad gwrthgymdeithasol ac ymddygiad arall sydd yn effeithio'r amgylchedd o'n cwmpas trwy weithredu ein Cynllun Partneriaeth Diogelwch Cymunedol yn effeithiol

Yr hyn a wnaethom

- Cwblhau'r cynllun partneriaeth statudol drafft ar gyfer Diogelwch Cymunedol Môn (ac eithrio'r cynllun gweithredol) a'i anfon i'r Bwrdd Cymunedau Mwy Diogel Gogledd Cymru, at Reolwr Diogelwch Cymunedol y Cydgyngor a chyd-gadeirydd y Bartneriaeth
- Cwblhau'r Cynllun Partneriaeth Diogelwch Cymunedol 2013 a chael cymeradwyaeth y Bartneriaeth Strategol Gymunedol iddo. Wreccsam fydd yr awdurdod sy'n cynnal prosiectau Camddefnyddio Sylweddau. Cynnydd mynegol mewn arian ar draws holl awdurdodau Gogledd Cymru. Ar hyn o bryd yn mynd trwy gyfnod trosiannol. Gwaith adolygu contractau wrthi'n mynd rhagddo. Comisiwn strategaeth Gogledd Cymru am gael ei gwblhau erbyn mis Hydref 2013

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn sicrhau y byddir yn cwrdd ag anghenion tai'r ynys

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Er mwyn mynd i'r afael â'r agenda bwysig yma dywedasom y byddem yn gweithredu'r opsiwn a ffefrir ynghylch anghenion gweithwyr adeiladu sy'n gysylltiedig âc adeiladu'r gorsaf

niwclear newydd arfaethedig trwy fabwysiadu dull cymysg (pwrpasol, rhent preifat a llety ymwelwyr). Dywedwyd hefyd y byddem yn sicrhau'r Safonau Ansawdd Tai Cymru (WHQS) o stoc tai Cyngor erbyn Rhagfyr 2012 a gwella'r stoc dai bresennol drwy sicrhau bod cartrefi gwag yn ôl i ddefnydd ac yn cynyddu'n gyffredinol cyflenwad o dai fforddiadwy. Dywedwyd hefyd y byddem yn datblygu mesurau i wneud gwell defnydd o stoc tai presennol y Cyngor i fynd i'r afael a'r newid yn anghenion tai yn ogystal â lleihau atebolrwydd cynnal a chadw yr Awdurdod a sicrhau derbyniadau cyfalaf ychwanegol yn ein stad mân-ddaliadau

Yr hyn a wnaethom

- Cael trafodaeth gadarnhaol gyda Horizon ym mis Ebrill 2013. Oherwydd ansicrwydd ynghylch dyfodol Horizon roedd oedi gyda llety ar gyfer dyddiad cychwyn prosiect yr adeiladwyr. Comisiynwyd adroddiad a chaiff ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith fis Gorffennaf 2013.
- Bu i ni lwyddo cael Safon Ansawdd Tai Cymru o fewn y dyddiad targed.
- Ailddefnyddio 69 o dai oedd yn wag (Targed 30).
- Cynnal arolygon ym Miwmares a Llanfaelog ynghylch cynyddu stoc tai fforddiadwy. At hyn, cael cyfarfodydd gyda grwpiau cymunedol.
- Gweithio gyda Chymdeithas Tai Gogledd Cymru i godi tai fforddiadwy. Nodwyd tir y Cyngor yn gymhorthdal, yn lle Grant Cyfalaf Cymdeithasol.
- Wedi llwyr ymrwmo i'r dyraniad grant Cymorth Prynu Môn gyda phum teulu'n cael cymorth – pedwar gan Gymorth prynu ac un gan gynllun achub morgeisi.
- Derbyn cefnogaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer y bid Ariannu Refeniw ar gyfer Cymdeithas Tai Eryri i ddatblygu 12 tŷ fforddiadwy ar safle Bryn Du.
- Cael cymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith ynghylch cael gwared â safle hen Ysgol Aberffraw i'w ddefnyddio ar gyfer tai fforddiadwy.

- Cwblhau dros 90 uned yn ystod 2012/13 gyda Dyranriad Grant Cyfalaf Cymdeithasol gan Lywodraeth Cymru, cynnal cyfarfodydd **PDP** chwarterol gyda Chyfarwyddwyr Datblygu Landlordiaid Cymdeithasol Preswyl, Pennaeth Gwasanaeth- Tai, Ymgynghorydd Tai Fforddiadwy, Galluogwr Tai Gwledig a Swyddog Tai Gwag
- Adeoli tri swyddog llawn amser i arwain ar broffilio tenantiaid (stoc tai cyfredol), gyda swyddogion rheng flaen eraill hefyd yn proffilio tenantiaid - gwaith yn parhau. Bydd y rhan gyntaf yn cael ei gwblhau ym mis Ebrill, chwarter 1
- Comisiynu Gwerthusiad o Opsiynau ar floc o dai gwarchod gyda golwg ar ei ailfodelu'n gynllun tai gwarchod gyda chymorth ychwanegol neu, o bosib, yn fodel 'ganolog' i bobl hŷn yn Llangedfni.
- Cynnal cyfarfodydd wythnosol rheolaidd rhwng Tai a'r Gwasanaethau Cymdeithasol ynghylch eiddo gwag. Gweithdy ar dai gwag wedi'i hwyluso'n annibynnol. Trafodwyd yr argymhellion a gweithredwyd arnynt.
- Gweithredwyd ar Ran 1 sistem TG tai newydd

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn byw'n hirach ac yn iachach

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Wrth fynd i'r afael â'r agenda hon dywedasom mai ein nod oedd annog plant, pobl ifanc ac oedolion ar Ynys Môn i fyw bywydau egnïol, mor iach ac annibynnol â phosibl. Roedd hyn yn cynnwys ymarfer gweithio ar y cyd gyda Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr a sefydliadau partner eraill i reoli cyflyrau cronig yn effeithiol ac i foderneiddio ac ail-fodelu'r gwasanaeth gofal dydd yn gyffredinol i bobl hŷn ar Ynys Môn

Yr hyn a wnaethom

- Darparu rhaglen a chynlluniau gweithgareddau amrywiol ar gyfer plant yn ein 5 canolfannau hamdden a'r Uned

Datblygu Chwaraeon mewn ysgolion ac yn y gymuned. O nod arbennig eleni roedd mentrau gweithgarwch newydd sef, Clwb Achub Bywyd Syrffio yn Rhosneigr (cyntaf o'i fath yng Ngogledd Cymru), trefnu gweithgareddau cyfochrog ar gyfer plant iau mewn digwyddiadau proffil uchel megis Hanner Marathon Ynys Môn a Triathlon Sandman Ynys Môn

- Mae canolfannau hamdden trwy weithio gyda'r Uned Datblygu Chwaraeon cyflwyno gweithgareddau newydd fel beiciau Hydro (dŵr sesiynau nyddu); Water paddlerz, rhithwir nyddu, gwersi nofio ysgol strwythuredig dargedu at CA1; ysgol strwythuredig a gwyliau gwersi dargedu'r plant hynny nad ydynt wedi cyrraedd CA2, i wneud hynny gan yr amser y maent yn mynd i'r ysgol uwchradd. Gwersi un i un ym mhob canolfan
- Rydym hefyd wedi darparu amrywiaeth o raglenni gweithgaredd eleni (cyrsiau / sesiynau / clybiau) ar gyfer oedolion ac hefyd wedi gweld gwelliant sylweddol mewn aelodaeth a thargedau defnyddio Canolfan Hamdden ar gyfer oedolion drwy'r cynllun cerdyn debyd uniongyrchol Hamdden, ac eithrio y diffygion yn nofio strwythuredig a achlysurol ar gyfer oedolion
- Bu i ni gyfarfod â'r holl dargedau o ran cyfeiriadau gan feddygon teulu yng nghyswllt cyfeiriadau cyflwr cronig ac eithrio llithriad bychan mewn un targed (39% yn erbyn targed o 40% ar gyfer cwblhau ein cynllun 16 wythnos yng nghyswllt cleifion risg isel). 64% yn erbyn targed o 60% oedd y ganran o gleifion risg uchel a gyfeiriwyd gan feddygon teulu ac a gwblhaodd cynllun 16 wythnos yr Adran

Ydyn ni wedi gwneud gwahaniaeth yn lleol?

Tabl C

Cyf	Teitl	Canlyniad 11/12	Targed 12/13	Canlyniad 12/13
HHA/002	Cyfartaledd nifer y dyddiau gwaith rhwng cyflwyno person fel person digartref i'r awdurdod a chyflawni dyletswydd yr awdurdod at aelwydydd a geir yn statudol ddigartref	680	975	740 ↓
HHA/013	% yr holl aelwydydd a allai fod yn ddigartref ac yr ataliwyd iddynt fod yn ddigartref am 6 mis o leiaf	81.6	78	88.6 ↑
O2Ha	% boddhad cwsmeriaid	NA	65	↓
HHA/008	% y cyflwyniadau digartref sy'n cael eu penderfynu o fewn 33 diwrnod gwaith	85.1	90.5	87.30 ↑
HHA/017a	Nifer y diwrnodau, ar gyfartaledd, gwnaeth cartrefi digartref dreulio mewn llety Gwely & Brechwast (G&B)	48.67	48	37.36 ↑
HHA/018a	Nifer cyfartalog y diwrnodau bod yr holl cartrefi digartref dreulio mewn mathau eraill o lety dros dro	1200	975	1224 ↓

O2Hb	% adolygiadau adran 202 ddigartrefedd yn cadarnhau'r penderfyniad gwreiddiol	NA	65	100 ↑
SCA/001	Cyfradd yr oedi wrth drosglwyddo gofal am resymau gofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 75 oed neu drosodd	1.06	1.2	2.53 ↓
SCA/002a	Cyfradd pobl hŷn (sy'n 65 oed neu drosodd) y rhoddir cymorth iddynt yn y gymuned fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 65 oed neu drosodd ar 31 Mawrth;	84.24	83	58.94 ↓
SCA/002b	Cyfradd pobl hŷn (sy'n 65 oed neu drosodd) y mae'r awdurdod yn rhoi cymorth iddynt mewn cartrefi gofal fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 65 oed neu drosodd ar 31 Mawrth	23.57	23	21.93 ↑
SCA/003a	% y cleientiaid yn y grwpiau oedran canlynol sy'n cael cefnogaeth yn y gymuned yn ystod y flwyddyn 18-64 oed	92.82	93	93.91 ↑
SCA/003b	% y cleientiaid yn y grwpiau oedran canlynol sy'n cael cefnogaeth yn y gymuned yn ystod y	78.93	80	80.83 ↑

SCA/007	% y cleientiaid a chynllun gofal ar 31 Mawrth, y dylai eu cynlluniau gofal fod wedi'u hadolygu a gafodd eu hadolygu yn ystod y flwyddyn	78.23	80	82.82 ↑
SCA/018a	% o ofalwyr oedolion a gafodd asesiad uniongyrchol neu adolygiad o'u hanghenion yn ystod y flwyddyn	70.1	77	81.70 ↑
SCA/018b	% o ofalwyr oedolion a gafodd asesiad uniongyrchol neu adolygiad o'u hanghenion yn ystod y flwyddyn	78	80	75 ↓
SCA/018c	% o ofalwyr oedolion a gafodd asesiad neu ailasesiad uniongyrchol yn ystod y flwyddyn a wnaeth dderbyn gwasanaeth	72.9	80	72 ↓
SCA/019	% y cyfeiriadau diogelu oedolion wedi eu cwblhau yn ystod y flwyddyn lle'r mae'r risg wedi ei reoli	92.59	97	92.78 ↑
SCC/043a	% yr asesiadau craidd gofynnol wedi eu cwblhau o fewn 35 diwrnod gwaith	43.3	75	80.5 ↑

SCC/006	% yr atgyfeiriadau yn ystod y flwyddyn lle caiff penderfyniad ei wneud o fewn 1 diwrnod gwaith	96.76	100	98.6 ↑
SCC/042a	% yr asesiadau cychwynnol wedi eu cwblhau o fewn 7 diwrnod gwaith	71.84	85	80.5 ↑
SCC/028	% y plant sy'n derbyn gofal a gafodd Gofnod Asesiad a Datblygiad diweddaraf llawn yn eu trydydd adolygiad	15.38	30	69.23 ↑
SCC/016	% yr adolygiadau o gynlluniau plant mewn angen wedi eu cynnal yn ystod y flwyddyn yn unol â'r amserlen statudol	85.83	95	77.6 ↓
SCC/020	% y plant sy'n derbyn gofal sydd wedi cael eu dannedd wedi'u gwirio gan ddeintydd yn ystod y flwyddyn	91.53	87	93.75 ↑

 Dangosyddion sy'n dangos y llwyddwyd i gyflawni targedau Amcan Gwella 1

 Dangosyddion sy'n dangos y llwyddwyd i gyflawni targedau Amcan Gwella 2

Yr hyn y mae'n rhaid i ni ei wella a/neu adeiladu arno yn 2013/14

- Mwy o gyfle i ni gryfhau ein partneriaeth gyda chydweithwyr y Bwrdd Iechyd (gan gynnwys meddygon teulu a nyrsys) i weithredu ar y cyd ein strategaeth technoleg gynorthwyol a gymeradwywyd yn ddiweddar. Mae'r ffrwd gwaith rhanbarthol sy'n dod i'r wyneb yng nghyswllt teleofal yn rhoi mwy o gyfle i ni ddatblygu ein partneriaethau lleol ac isranbarthol
- Gweithredu Rhan 2 o'r sustem TG Tai – a fydd yn cynnwys rheoli asedau, yn cynnwys cyflwr stoc newydd ac arweiniad ynghylch rheoli asbestos.
- Canolbwyntio ar wella nofio i oedolion – gwersi nofio a nofio hamddenol
- Parhau i wella ein perfformiad o ran cyflawni dyletswydd ddigartrefedd i ddinasyddion - mae hwn yn fater hanesyddol yn mynd yn ôl nifer o flynyddoedd, ac mae ganddom gynllun prosiect sy'n cael ei fonitro

Yn y Gwasanaethau Plant, byddwn yn:

- Parhau i wella prydlondeb asesiadau ac adolygiadau plant drwy well rheolaeth a monitro perfformiad

- Cynnal ac atgyfnerthu perfformiad mewn perthynas â DP allweddol sy'n sicrhau fod plant sydd yn gymwys yn derbyn ymateb da ac amserol i'w anghenion ac y eu bod yn cael gynlluniau gofal cyfoes a chynaliadwy o ansawdd da sy'n sicrhau bod eu hanghenion yn cael eu bodloni, gan gynnwys yr holl blant sydd ag anableddau
- Cwblhau'r adolygiad o'n polisïau a'n gweithdrefnau i sicrhau eu bod yn gwneud yn glir y safonau ymarfer a ddisgwyllir gan staff
- Ceisio darparu, lle bynnag mase'n bosibl, cymorth yn y gymuned leol neu mewn lleoliad teulu yn hytrach na mewn gofal sefydliadol
- Darparu cefnogaeth briodol i alluogi gwell cyfleoedd mewn bywyd i bobl ifanc sy'n gadael gofal i ddatblygu sgiliau bywyd, gan gynnwys mynediad at wasanaethau cyffredinol yn y gymuned, cyfleoedd hyfforddiant a chyflogaeth
- Datblygu sgiliau a gallu o fewn y gweithlu
- Adolygu ein Model Darparu Gwasanaeth
- Cryfhau datblygiad a dealltwriaeth aelodau ac uwch reolwyr gyda chyfrifoldebau corfforaethol i ddeall rôl a swyddogaeth y gwasanaethau plant, pa mor dda y maent yn diwallu anghenion lleol ac yn rhoi blaenoriaeth briodol iddynt
- Adolygu Panel Rhianta corfforaethol ac gweithredu Polisi Rhianta Corfforaethol i sicrhau monitro a gwella rheoli ansawdd effeithiol

BLAENORIAETH STRATEGOL 4 – Mae Pobl yn Ynys Môn yn mwynhau, yn gwarchod ac yn gwella eu hamgylchedd adeiledig a naturiol ar gyfer y cenedlaethau i ddod

“Mae'r Cyngor yn datblygu ei drefniadau gweithio mewn partneriaeth, gan ddechrau ymgysylltu â'r cyhoedd yn fwy effeithiol ac mae'n mynd i'r afael â materion economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol”

Adroddiad Gwella Blynyddol Swyddfa Archwilio Cymru, Mawrth 2013

Rydym yn gwneud cynnydd trwy nifer o fentrau ar y cyd yn y maes amgylcheddol, er nad yw rhai wedi'u llwyr datblygu eto. Gyda'r trefniadau corfforaethol newydd, mae'r Prif Weithredwyr yn medru canolbwyntio mwy ar ddatblygu arweiniad a chydweithrediad rhanbarthol. Dyma rai enghreifftiau – gweithio gyda Chyngor Gwynedd i ddatblygu:

- Cynllun Datblygu Lleol ar y cyd
- Bwrdd Gwasanaethau Lleol ar y cyd
- Uned Polisi Cynllunio ar y cyd

Ymhlith y gwaith partneriaeth amgylcheddol pellach gyda holl Ogledd Cymru yr ydym yn ymwneud ag o mae prosiect trin gwastraff gweddilliol rhanbarthol, partneriaeth cynllunio gwastraff a mwynau a rheoli cludiant rhanbarthol.

At hyn, rydym wedi bwrw ymlaen gyda nifer o fentrau trawswasanaeth gyda'r bartneriaeth rheoli cyrchfan lle mae chwe gwasanaeth yn gweithio gyda sefydliad allanol i ddatblygu a gweithredu cynllun er budd yr agenda twristiaeth ar yr ynys. Rydym hefyd yn falch o fod wedi cwblhau'r ddau fwch mawr

olaf yn ein Llwybr Arfordirol ac wedi defnyddio tanwariant o Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol arall yng Nghymru i gefnogi prosiectau ychwanegol ym Môn. Arweiniodd hyn at 13 o brosiectau gan greu wyth swydd a 51 o gyfleoedd gwirfoddoli.

Rydym hefyd wedi adolygu a diwygio ein Cynllun Rheoli Asedau Corfforaethol er mwyn aildrefnu portffolio asedau cyfredol y Cyngor i leihau atebolrwydd a chynnal gwasanaethau. At hyn, mae cyflwyno strategaeth farchnata newydd wedi arwain at gytundebau gwerthu ar nifer o eiddo.

Mewn perthynas â rheoli gwastraff, rydym yn parhau i berfformio'n dda, ac yn gyson wedi bod yn y chwarter uchaf yng Nghymru o ran ein cyfraddau ailgylchu. At hyn, mae Ynys Môn yn arwain ar Gompostio mewn Dysgl - prosiect ar y cyd gyda Gwynedd a Chonwy.

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn gweithio gyda'n partneriaid i ddarparu capasiti'r isadeiledd y mae gofyn amdano i gwrdd ag anghenion ein dinasyddion, ein busnesau a'n cymunedau

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Dywedasom y byddem yn cyflawni hyn drwy roi ar waith y Cynllun Datblygu Lleol i sicrhau cymunedau cryf sy'n datblygu ac yn gynaliadwy. Mae hyn yn cynnwys gweithio gyda phartneriaid i wella'r ffyrdd o gwmpas datblygiadau strategol newydd posibl, yn ogystal â defnyddio benthyca darbodus Llywodraeth Cymru i sefydlu rhaglen waith i wella isadeiledd y ffyrdd mewn lleoliadau allweddol - gan gynnwys cynyddu capasiti'r A55 ar draws yr Afon Menai. Dywedwyd hefyd y byddem yn gweithio gyda phartneriaid (cyhoeddus a phreifat) i edrych ar y dewisiadau ynghylch datblygu darpariaeth canolfannau hamdden ar yr Ynys.

Yr hyn a wnaethom

- Cael cymeradwyaeth y Cyngor llawn i ymgynghori'n gyhoeddus ar Ddewis Strategaeth y Cynllun Datblygu Lleol ar 24.1.13, ond bu rhyw gymaint o lithro yn amserlen Cytundeb Darparu'r Cynllun Datblygu Lleol oherwydd yr etholiad lleol a ohiriwyd yn Ynys Môn. Dechreuodd y cyfnod statudol o ymgynghori â'r cyhoedd 9.5.13 yn sgil yr etholiad lleol a aildrefnwyd.
- Bu diffyg cynnydd yng nghyswllt yr A55 ar draws y Fenai. Cynhaliodd Llywodraeth Cymru ymgynghoriad cyhoeddus yn 2007 ond ni fu cynnydd ers hynny. Mae'r Cyngor wedi bod yn pwysu am drydedd lôn ers sawl blwyddyn ac efallai bod cyfle rŵan gyda'r angen am geblau pŵer newydd i groesi'r Fenai.
- Bu gohirio yng nghyswllt datblygu isadeiledd oherwydd bod datblygwyr yr Wylfa wedi tynnu allan. Fodd bynnag, mae £1.3m o arian Llywodraeth Cymru wedi'i wario ar gynnal a chadw priffyrdd gyda £0.5m arall yn cael ei wario ar wella'r B5111 yn Nhrefor. Ymwelodd y Gweinidog Cyllid â'r safle ym mis Mawrth gan fod Ynys Môn yn un o ddau yn unig o awdurdodau gogledd Cymru a weithredodd ar ddymuniadau Llywodraeth Cymru i wneud gwaith gwella gyda'r arian.
- Gwneud cynnydd sylweddol yng nghyswllt Canolfan Hamdden Biwmares. Cofrestrodd y fenter gymdeithasol yn gwmni elusennol yn gyfyngedig dan warrant. Trosglwyddwyd y gwasanaeth yn llwyddianus yng ngwanwyn 2013 ac mae ar amser ar gyfer trosglwyddo gweithredol ar 1/4/2013. Fodd bynnag, yng nghyswllt Parciau a Chyfleusterau Awyr Agored eraill, bu cynnydd ar drosglwyddo les asedau Grŵn Fowlio Rhosneigr i'r Cyngor Cymuned (trosglwyddo les / trosglwyddo asedau). Rhoddwyd cytundeb ar gyfer cyfnod cyntaf trosglwyddo asedau Grŵn Fowlio a Chae Pêl-droed Llannerch-y-medd i'r Cyngor Cymuned hwnnw. Mae

elfennau craidd (yng Nghaergybi) yn gymhleth a rhaid canolbwyntio'n gorfforaethol arnynt. Bydd raid wrth drefniadau ariannu cyn gwneud penderfyniad yn 2013 - 2014.

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn hyrwyddo ac yn gwarchod ein hamgylchedd naturiol a'n treftadaeth adeiledig unigryw ac yn gwneud defnydd cynaliadwy ohonynt

How we said we would do it

I gyflawni hyn dywedasom y byddem yn adolygu, diwygio a diwygio'r Cynllun Rheoli Asedau Corfforaethol i resymoli portffolio asedau presennol y Cyngor i leihau rhwymedigaethau a chynnal gwasanaethau. Dywedasom hefyd y byddem yn gweithio mewn partneriaeth â'r Cyd-Bwyllgor Ymgynghorol i weithredu'r Cynllun Rheoli AHNE a hyrwyddo cynaliadwyedd amgylcheddol trwy weithio tuag at ennill statws llwybr cenedlaethol llawn i'n Llwybr Arfordirol 125 milltir

What we did

- Cyflwyno strategaeth farchnata'r Cynllun Rheoli Asedau newydd - cytunwyd ar werthiant nifer o eiddo
- Yr hen doiledau ym Mhier San Siôr, Porthaethwy
- Sgwâr Dinorben, Amlwch
- Maes Athen, Llannerch-y-medd
- Cytunwyd ar werthiant Craigwen House, Amlwch, hefyd, ac ar dir pori nad oes mo'i angen bellach yn Nwyran. At hyn, cwblhawyd gwaith gwerthu tir yn hen Unedau Penyrsedd yn ystod y flwyddyn
- Mae gwaith cael gwared â les wedi'i gwblhau yng nghyswllt Tolldy Llanfair-pwll, tir yn Amlwch, Grŵn Fowlio Rhosneigr a Chyngor Cymuned Penmynydd.

- Gwerthwyd mân-ddaliadau yn Nhredryw a Rhos Isaf a chytunwyd gwerthu llain o dir yn Saith Aelwyd
- Cyfarfu Cydbwyllgor Ymgynghorol AHNE Ynys Môn ar 18.4.12 a 20.11.12
- Bu i ni neilltuo arian y Gronfa Ddatblygu Gymdeithasol yn llwyr a defnyddiwyd tanwariant o AHNE arall yng Nghymru i gefnogi prosiectau ychwanegol. Cefnogodd y Gronfa Ddatblygu Gymdeithasol 13 o brosiectau a chreu wyth swydd a 51 o gyfleoedd gwirfoddoli
- Bu rhyw gymaint o lithro oherwydd diffyg adnoddau o ran monitro ac adolygu Cynllun Rheoli'r AHNE 2009-2014. Mae gwaith monitro, adolygu ac adrodd ar y Cynllun Rheoli wrthi'n cael ei adolygu a'i fireinio. Mae Cynllun Rheoli'r AHNE yn cael ei ddefnyddio'n sylweddol yn ystod cyfnod cynigion datblygiadau isadeiledd mawr ym Môn
- Mae nifer o brosiectau parhaus wedi bod yn llwyddiannus o ran codi ymwybyddiaeth a hyrwyddo'r AHNE drwy ddigwyddiadau / gweithgareddau
- Mae ymagwedd bartneriaeth wedi cael ei weithredu trwy gais Gronfa Loteri Treftadaeth (HLF) sef Partneriaeth Tirwedd sy'n canolbwyntio ar reoli'r arfordir tir, seilwaith cynaliadwy, gwirfoddoli / hyfforddiant, treftadaeth ac ymgysylltu / dehongli
- Sicrhau adnoddau ar gyfer 2013/14 er mwyn medru cadw dau Warden Cymunedol yr AHNE ac ariannu prosiectau sy'n cyflawni adrannau o Gynllun Rheoli cyfredol yr AHNE a pharatoi/adolygu Cynllun Rheoli nesaf yr AHNE am y cyfnod 2014-2019
- Monitro ac adolygu Adroddiad Cyflwr AHNE Ynys Môn
- Cwblhau'r ddau fwlch mawr olaf yn y Llwybr Arfordirol trwy godi pompren fwaog 45 metr o led dros Afon Alaw a llwybr newydd o amgylch stad Plas Newydd, trwy Fryn Celli Ddu

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn sicrhau cymunedau glân ac amgylcheddol gynaliadwy

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Dywedasom y byddem yn cyflawni hyn drwy ddatblygu a gweithredu Strategaeth Rheoli Gwastraff tymor hir i wneud y mwyaf o effeithlonrwydd casglu gwastraff

Yr hyn a wnaethom

- Bwrw ymlaen gyda Phrosiect Trin Gwastraff Gweddilliol Gogledd Cymru - prosiect cydweithrediadol rhwng pump o siroedd Gogledd Cymru (pob un ac eithrio Wrecsam). Cyrhaeddwyd cyfnod lle ceir rhestr fer o ddau contractwr ond mae un contractwr wedi tynnu'n ôl. Mae trafodaethau'n parhau gyda'r contractwr arall. Y disgwyl yw y bydd Prosiect Trin Gwastraff Gweddilliol Gogledd Cymru yn ychwanegu rhwng 5% a 7% at gyfradd ailgylchu pob awdurdod.
- Arwain ar y prosiect cydweithrediadol Compostio mewn Dysgl – yn gweithio gyda Gwynedd a Chonwy. Cafwyd problemau gyda chael gwared â'r deunydd gwella pridd yn ystod 2012/13 oherwydd y tywydd gwlyb. At hyn, tynnodd Tyddyn Môn, y cwmni oedd yn casglu'r deunydd gwella pridd, allan o'r contract. Bellach, mae'r contract hwnnw wedi mynd i aildendr.
- Canolfan Ailgylchu Gwastraff Tŷ - mae canolfan ailgylchu newydd ym Mhenhesgyn bron wedi'i gwblhau a bydd y ganolfan yn agor 1/7/2013. Comisiynwyd y gwaith gwreiddiol am bris tendr o oddeutu £800k, ond mae gwaith ychwanegol i adnewyddu gweddill y safle wedi ychwanegu oddeutu £150k at y gost. Yn anffodus, roedd nifer o gangymeriadau yn nyluniad AMEC ac, o'r herwydd, mae trafodaethau'n mynd rhagddynt i hawlio yn eu herbyn am gostau ychwanegol diangen.

Ydym ni wedi gwneud gwahaniaeth yn lleol?

Nodir isod ddangosyddion a ddefnyddiwyd i ddangos effaith a dilysrwydd y canlyniad hwn:

Tabl Ch

Cyf	Teitl	Canlyniad 11/12	Targed 12/13	Canlyniad 12/13
THS/011a	Canran y priffyrdd (A) sydd mewn cyflwr gwael yn gyffredinol	3.91	3.8	3.4 ↑
THS/011b	Canran ffyrdd nad ydynt yn brif ffyrdd (B) sydd mewn cyflwr gwael yn gyffredinol	7.11	7.0	7.5 ↓
STS/005b	Canran y priffyrdd a thir perthnasol a archwiliwyd sydd o safon uchel neu dderbyniol o lendid	83.4	82.9	93.7 ↑
STS/005a	Mynegai Glendid	75.72	68	73 ↓
WMT/004	Canran y gwastraff dinesig a gaiff ei yrru i safleoedd tirlenwi	42.2	42.9	43.7 ↓
WMT/009	Canran y gwastraff trefol a gesglir gan awdurdodau lleol a pharatoi ar gyfer ei aildefnyddio a / neu eu hailgylchu, gan gynnwys deunyddiau biowastraff wedi ffynhonnell eu gwahanu yn eu gompostir neu a drinnir yn fiolegol mewn ffordd arall	54.14	54.6	55.22 ↑
STS/006	Canran y digwyddiadau tipio anghyfreithlon sy'n cael eu clirio o fewn 5 diwrnod	82.28	90	93.74 ↑

Yr hyn y mae'n rhaid i ni ei wella a/neu adeiladu arno yn 2013/14

- Mynd ar drywydd y diffyg cynnydd o ran yr A55 ar draws y Fenai
- Mynd ar drywydd posibiliadau o ran isadeiledd ffyrdd fel rhan o waith datblygu'r Wylfa
- Ystyried mynd â gwastraff bwyd i waith Treulio Anaerobig yng Nghlynnog a phrosesu gwastraff gwyrdd yn unig ym Mhenhesgyn
- Y dyfodol: Bod y Ganolfan Ailgylchu Gwastraff Tŷ yng Ngwalchmai neu Gaergybi yn cael ei ddylunio'n fewnol gan Dîm Dylunio Priffyrdd

BLAENORIAETH STRATEGOL 5 – Bydd Pobl ym Môn yn falch o’u Cyngor

“Mae’r Cyngor yn parhau i wneud cynnydd da o ran mynd i’r afael â themâu rheolaeth gorfforaethol y Comisiynwyr ac mae wedi cyrraedd trobwynt gan fod yr ymyrraeth yn cael ei chwtogi”

“Ym mis Hydref 2012, trosglwyddodd y Gweinidog Llywodraeth Leol a Chymunedau'r holl bwerau a arferwyd gan y Comisiynwyr gynt yn ôl i’r Cyngor a’i Weithrediaeth. Roedd y penderfyniad yn seiliedig ar y cynnydd a wnaeth y Cyngor a chanfyddiadau’r gwaith a wnaethpwyd gennym eleni”

*Adroddiad Gwella Blynyddol Swyddfa Archwilio Cymru,
Mawrth 2013*

Mae cynllun gweithredu a strategaeth ymgysylltu â’r gymuned - sy’n bellgyrhaeddol, yn dal i gael ei ddatblygu a bydd yn edrych ar ymgysylltu mewn modd strwythuredig a syml ac yn osgoi peryglon dyblygu a diffyg cydweithredu. Er bod hwn wedi colli tir yn ei ddatblygiad cylch 180 diwrnod y Tîm Arweinyddiaeth Uwch, ceir ymdrech ar y cyd i gael yn ôl ar y trywydd iawn.

Un strategaeth arwyddocaol a ddatblygwyd ac y cytunwyd iddi yw’r Strategaeth Cyfathrebu Gorfforaethol sy’n nodi bod ein cwsmeriaid yn ganolog i’r hyn y mae gwaith y Cyngor yn canolbwyntio arno a’r modd y dylem ei fabwysiadu wrth ymgysylltu, ymgynghori a chyfathrebu â nhw. Defnyddiodd y rhaglen adnewyddu democrataidd y strategaeth i arwain ei gwaith a buom yn gweithio’n ddiflino gyda phartneriaid, megis y Comisiwn Etholiadol, i annog nifer fwy o ymgeiswyr i sefyll yn yr etholiad. Mae modd casglu mai llwyddiant fu’r ymgyrch gan y cafodd 106 o ymgeiswyr eu henwebu ar gyfer 30 o seddi. Mae hyn yn cyfateb i gyfartaledd o 3.53 y sedd sy’n uwch na ffigwr cynghorau eraill Gogledd Cymru yn eu hetholiadau yn 2012. At

hyn, mae’n gynnydd o 1.53 ymgeisydd y sedd ar yr etholiadau ym Môn yn 2008.

Mae’n werth nodi, hefyd, ein bod, am y tro cyntaf ers yr ymyrraeth, wedi cyflawni’n llwyr yn erbyn ein cytundeb canlyniadau. Cytundeb tair blynedd rhwng y Cyngor a Llywodraeth Cymru yw hwn sydd â’r nod o wireddu agweddau o’r agenda cenedlaethol yn lleol ac a ddaeth ag oddeutu £720K mewn arian grant i’r Cyngor yn 2012/13.

Datblygwyd bwrdd prosiect i edrych dros waith adolygu’r strategaeth pobl, a gadeiriwyd gan y Deilydd Portffolio. Fel rhan o ddatblygiad y strategaeth, comisiynwyd arolwg staff trwy Gyngor Bwrdeistrefol Sirol Conwy ac mae disgwyl iddo gael ei gynnal yn ystod misoedd Mai a Mehefin 2013. At hyn, rydym wedi datblygu cynllun integredig sengl ac wedi cytuno iddo a’i fabwysiadu. Mae hwn wedi’i seilio ar ymgysylltu â’r gymuned ac â rhanddeiliaid allweddol a’r nod yw nodi’r canlyniadau strategol y dylem ni, fel ynys, fod yn gweithio tuag atynt. At hyn, rydym yn parhau i fuddsoddi mewn gwaith partneriaeth sector preifat sylweddol trwy’r agwedd strwythuredig at y Rhaglen Ynys Ynni.

Mae sialensiau sylweddol yn parhau o’n blaenau fel sefydliad yn ystod y cyfnod gwella a chynaliadwyedd cyfredol ond bydd synnwyr pwrpas a chyfeiriad clir y Tîm Arweinyddiaeth Uwch yn ei gwneud yn bosib i ni ganolbwyntio ar wneud penderfyniadau a rheoli risg er mwyn goresgyn y rhwystrau sydd yn ein hwynebu. Un maes penodol y mae angen inni ei flaenoriaethu o ran gwella yn ystod 2013/14 yn lefelau absenoldeb oherwydd salwch, lle’r ydym yn profi lefelau uwch nag yn y blynyddoedd blaenorol yn ogystal ag o’i gymharu â rhan fwyaf o gynghorau eraill ledled Cymru.

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn gwrando ar ein dinasyddion ac yn cyflawni ein haddewidion

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Dywedasom y byddai hyn yn cael ei gyflawni gan ein strategaethau cyfathrebu, gan gynnwys Arolygon Dinesydd rheolaidd i nodi blaenoriaethau a barn preswylwyr, yn ogystal ag ail-ddylunio ein prosesau mewnol ac atebion technolegol er mwyn gwneud ein penderfyniadau yn fwy tryloyw ac yn canolbwyntio fwy ar y cwsmer

Yr hyn a wnaethom

- Datblygu cynllun gweithredu a strategaeth ymgysylltu â'r gymuned - sy'n bellgyrhaeddol, a fydd yn edrych ar ymgysylltu mewn modd strwythuredig a syml ac yn osgoi peryglon dyblygu a diffyg cydweithredu. (gwnaed Arolwg trigolion yn ystod Awst-Medi 2013 ond nid yw'r canlyniadau wedi'w dadansoddi eto ar gyfer adborth)
- Rydym wedi datblygu a mabwysiadu cynllun integredig sengl. Mae hwn wedi'i seilio ar ymgysylltu â'r gymuned ac â rhanddeiliaid allweddol er mwyn nodi'r canlyniadau strategol y dylem ni, fel ynys, fod yn gweithio tuag atynt
- Datblygu canolbwynt y gymuned gyda gweithdai trydydd sector, seminarau rhanddeiliaid allweddol ac ymgynghori gyda chynghorau cymuned a thref
- Ymgymryd ag arolwg gyda'n holl denantiaid tai Cyngor i gasglu eu barn ar y gwasanaethau a ddarperir gan y Gwasanaethau Tai
- Hyfforddi tîm o denantiaid gwirfoddol i ymgymryd ag ymarferion cwsmeriaid cudd ar y gwasanaethau a ddarperir gan y Gwasanaethau Tai

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn gweithio mewn partneriaeth i wella'r canlyniadau i'n dinasyddion

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Dywedasom y byddem yn cyflawni hyn trwy gynnwys dull newydd o bartneriaethau ynys gyfan / sector benodol, yn ogystal â cyflawni ein Cytundeb Canlyniadau. Dywedasom hefyd y byddem yn darparu cyfraniad y Cyngor i'r Cynllun Integredig Strategol - Ein Hynys, Ein Dyfodol mewn partneriaeth â sefydliadau yn y sector preifat, cyhoeddus a'r 3ydd, a thrwy archwilio dull newydd i'r ffordd yr ydym yn caffael gwasanaethau a fydd yn rhyddhau arbedion gwirioneddol yn y dyfodol

Yr hyn a wnaethom

- Gwnaeth datblygu y Tîm Arweinyddiaeth Uwch newydd hi'n bosib i'r Prif Weithredwr arwain cyfeiriad strategol y bartneriaeth a'r agenda cydweithrediadol ar ran Môn – a hynny'n lleol, yn rhanbarthol ac yn genedlaethol
- Cydweithredu i wella gwasanaethau Addysg yn rhanbarthol
- Sefydlu tîm partneriaeth ar y cyd gyda Chyngor Gwynedd i edrych dros waith gweithredu'r Cynllun integredig Sengl. Sefydlwyd Bwrdd Gwasanaeth Lleol ar y cyd a grŵp Swyddogion ar y cyd ll mae Môn yn cadeirio
- Rydym yn rhan actif o'r Bwrdd Rhaglen Ranbarthol Gwasanaethau Cymdeithasol ac Iechyd, gan gynnwys arwain/gweithio ar ffrydiau gwaith megis y 'Ganolfan Comisiynu', diogelu rhanbarthol, mabwysiadu a chefnogi pobl
- Cydweithredu'n rhanbarthol yng nghyswllt materion Cyfreithiol gydag Awdurdodau eraill yng Ngogledd Cymru
- Lansio menter gydweithrediadol amlasiantaethol yn erbyn Masnachu Pobl lle mae'r Cyngor yn arwain ar ran y rhanbarth
- Cydweithredu ar fodel cyflawni Safonau Masnach rhanbarthol gydag achos busnes y cytunwyd arno yn cael

ei ystyried ar gyfer ei fabwysiadu'n ffurfiol ym mis Ebrill 2013

- Cytunodd y Pwyllgor Gwaith mewn egwyddor i fodel cynllunio brys strategol sengl gyda pheirianwaith darparu gweithredol isranbarthol cysylltiedig
- Cydweithredu gyda'r Trydydd Sector i gytuno ar y Polisi Compact a Gwirfoddoli
- Sefydlu Gweledigaeth Economaidd i'r dyfodol lle mae gweithio mewn partneriaeth gyda'r sector preifat, gwirfoddol a'r trydydd sector yn datblygu i wireddu gweledigaeth bod yr Ynys yn dod yn rhanbarth o ddewis sy'n wybyddus yn fyd eang ac sydd ag economi prysur a chryf gyda mwy o lewyrch, diwylliant lleol sy'n ffynnu a sefyllfa amgylcheddol well gyda amgylchedd gwyrddach a glanach
- Ein gobaith yw cael grant 100% gan Lywodraeth Cymru am lwyddo i ddarparu ein Cytundeb Canlyniadau deg thema
- Datblygu achos busnes i adeiladu ar y gwaith a wnaed gyda chaffael. Bydd hyn yn nodi'r buddsoddiad y mae gofyn amdano i wella arferion caffael ar draws yr Awdurdod, yn cynnwys cefnogaeth caffael broffesiynol a TG, ynghyd â'r arbedion ariannol posib a ddeuai yn sgîl buddsoddiad o'r fath
- At hyn, rydym wedi bod yn bartneriaid gyda Phrifysgol Bangor i ddatblygu dull arloesol yng nghyswllt caffael a fydd yn yrrwr allweddol effeithlonrwydd i'r dyfodol. Cafwyd arbenigedd penodol trwy gael mwy o staff/cefnogaeth gan Brifysgol Bangor a rhagwelir y gallai hyn gyflwyno sgiliau ychwanegol i'r gweithwyr a chynyddu eu gallu

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn gweld gwerth yn ein staff ac yn trin ein dinasyddion a'n hamgylchedd gyda pharch

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Dywedasom y byddem yn gweithredu ein strategaeth Cyfathrebu Mewnol i hysbysu staff am ddatblygiadau ar bob lefel yn y sefydliad ac yn cynnal arolygon staff rheolaidd er mwyn sicrhau bod yr Awdurdod yn adeiladu ar a gwella ei 'Safon - Statws Corfforaethol' Buddsoddwyr mewn Pobl. Yn ogystal, nodwyd y byddem yn gweithredu ein 'Strategaeth Pobl' sy'n gosod allan y cynllun ar gyfer ein blaenoriaethau rheoli pobl ar gyfer y dyfodol. Dywedasom hefyd y byddem yn gweithio tuag at wneud holl adeiladau'r Cyngor I gydymffurfio â gofynion statudol anabled

Yr hyn a wnaethom

- Fel rhan o'r Strategaeth Cyfathrebu, ddatblygu ein hagwedd at gyfathrebu mewnol gan ddefnyddio'r Strategaeth TG sy'n datblygu fel galluogwr y gwaith hwn
- Efen allweddol arall o ddatblygu a gwerthfawrogi staff oedd ail-gyflwyno cyfarfodydd misol rheolaidd gydag Undebau Llafur, er mwyn cadw i fyny â datblygiadau parhaus a chynlluniau'r dyfodol
- Sefydlu bwrdd prosiect i oruchwylio adolygiad y strategaeth pobl, a gadeiriwyd gan y Deilydd Portffolio. Fel rhan o waith datblygu'r strategaeth, comisiynwyd arolwg staff trwy Gyngor Bwrdeistrefol Sirol Conwy a chaiff ei gynnal ym mis Mai/Mehefin 2013
- Sefydlu Grŵp Llywio Arfarnu Swyddi a gadeirir gan y Dirprwy Brif Weithredwr ac arno gynrychiolwyr o'r

Undebau Llafur. Datblygwyd cynllun prosiect cynhwysfawr, sydd yn cael ei yrru gan yr Uned Adnoddau Dynol, a sefydlwyd Tîm i'w ddarparu

- Sefydlu gweithgor o staff (yn cynnwys Eiddo/Adnoddau Dynol a Thechnoleg Gwybodaeth) i yrru ymlaen y rhaglen waith egnïol
- Gwneud gwelliannau i fynediad i'r anabl - darparu hoist yng Nghanolfan Hamdden Plas Arthur, Lift Llwyfan yn Ysgol Gyfun Llangefni; hoist a thoiled i'r anabl yng Nghanolfan Hamdden Caergybi a ramp yn y dderbynfa flaen a chyfleusterau newid i'r anabl yng Nghanolfan Hamdden Amlwch
- Sefydlu swydd Cydlynnydd Absenoldeb Salwch am gyfnod o 12 mis i roi cymorth i wasanaethau ar reoli absenoldeb oherwydd salwch
- Cynllunio a chynnal arolwg staff (gwaith maes Mai.-Mehefin. 2013, a canlyniad a gyhoeddwyd Medi 2013) a oedd yn cynnig canlyniadau addawol a gwell sy'n adeiladu ar yr arolwg blaenorol a wnaed yn 2009/10

Yr hyn y dywedasom y buasem yn ei wneud

Byddwn yn uchelgeisiol ac edrych at allan

Sut y dywedasom y buasem yn gwneud hyn

Dywedasom y byddem yn edrych ar arfer da mewn mannau eraill ac yn ceisio bod yn bencampwyr rhwydweithiau ac adeiladu ar lwyddiant y rhaglen Ynys Ynni, yn ogystal â gweithredu menter adnewyddiad democrataidd i gynyddu lefel cyfranogiad cymunedol yn flynyddol

Yr hyn a wnaethom

- Cynnal gwaith partneriaeth sylweddol gyda'r sector preifat trwy'r dull strwythuredig i'r rhaglen Ynys Ynni. Fel hyn, cynhaliwyd strwythurau cyflawni llywodraethu effeithiol trwy gyfarfodydd Bwrdd Ymgynghorol y Rhaglen Ynys Ynni, Fforwm Strategol y Rhaglen Ynys Ynni a chyfarfodydd ffrydiau gwaith y Rhaglen Ynys Ynni
- Adolygu'r strategaeth adnewyddu democrataidd i baratoi ar gyfer yr ail-lansiad yn Sioe Môn ym mis Awst 2012. At hyn, derbyniwyd adroddiad archwilio cadarnhaol gan y Comisiwn Etholiadol yn cadarnhau bod y Cyngor, bellach, yn cwrdd â'r holl feini prawf perthnasol o ran ei agwedd at ddarparu gwasanaethau democrataidd

Ydym ni wedi gwneud gwahaniaeth yn lleol?

Er mwyn dangos bod gwaith y Cyngor yn cael effaith gadarnhaol ar fywydau ein dinasyddion ac ein bod yn ystyried barn a phryderon ein partneriaid, rydym wedi nodi dangosyddion perthnasol i'n cynorthwyo i fonitro a yw ein hymdrechion yn gwneud gwahaniaeth o ran ein henw da ac adrodd ar hynny (**Tabl D**).

Tabl D

Cyf	Teitl	Canlyniad 11/12	Targed 12/13	Canlyniad 12/13
O5a	% y bobl sydd yn teimlo eu bod yn cael gwybodaeth dda am wasanaethau'r Cyngor	60.4	62	Cynhaliwyd Arolwg Preswylwyr Awst-Medi 2013

Cyf	Teitl	Canlyniad 11/12	Targed 12/13	Canlyniad 12/13
O5b	% o bobl sydd yn fodlon â lefel y gwasanaethau y mae'r Cyngor yn eu darparu	76.0	78.0	Cynhaliwyd Arolwg Preswylwyr Awst-Medi 2013
O5c	% o bobl sydd yn credu fod y Cyngor yn cynnig gwerth da am arian i drigolion yr Ynys	34.6	40	Cynhaliwyd Arolwg Preswylwyr Awst-Medi 2013
O5d	% o bobl sydd yn hapus gyda'r ffordd y mae'r Cyngor yn rhedeg yr Ynys	40.2	45	Cynhaliwyd Arolwg Preswylwyr Awst-Medi 2013
O5e	% o staff sydd yn cael adolygiadau datblygu perfformiad (gwerthusiad)	64%	70%	64%
O5f	% o staff sydd yn teimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi gan y Cyngor	39% (canlyniad 09/10)	45%	54%
O5g	Lleihad mewn absenoldeb salwch (dyddiau fesul CALI)	Tua 12.8	11.8	14.45
O5f	% o'r grant a geir drwy Cytundeb Canlyniadau Llywodraeth Cymru	100%	100%	100% (i'w gadarnhau)

 Dangosyddion sy'n dangos cyflawniad llwyddiannus targedau Amcan Gwella 3

 Dangosyddion sy'n dangos cyflawniad llwyddiannus targedau Amcan Gwella 4

Yr hyn y mae'n rhaid i ni ei wella a/neu adeiladu arno yn 2013/14

- Dadansoddi ein lefelau absenoldeb oherwydd salwch ar draws holl wasanaethau a swyddogaethau'r cyngor a rhoi camau lliniaru priodol mewn lle i fynd i'r afael â'r mater
- Gweithredu Cynllun Trawsnewid o ran ailstrwythuro Rheoli Uwch
- Cwblhau arolwg staff ar gyfer 2013/14
- Ymgymryd ag ymgysylltu â'r cyhoedd ac ymgynghori gynhwysfawr a chwblhau

Dangosyddion Perfformiad Cenedlaethol

Er bod mesurau penodol wedi cael eu defnyddio i ddangos cynnydd yn erbyn ein blaenoriaethau strategol, dan y Fframwaith Mesur Perfformiad a gyflwynwyd ym mis Ebrill 2005, mae pob Cyngor, yn y gorffennol, wedi casglu a rhannu data ar gyfer Dangosyddion Strategol Cenedlaethol a, hefyd, Ddangosyddion Strategol Craidd dan bob maes gwasanaeth. Yn sgil adolygiad o'r dull hwn, cyflwynwyd Fframwaith Gwella Perfformiad newydd o fis Ebrill 2011 ymlaen.

Mae'r fframwaith yn canolbwyntio ar dri maes penodol:

- Dangosyddion Strategol Cenedlaethol (DSC)
- Mesurau Atebolrwydd Cyhoeddus (MACau) – yn darparu mesurau ar gyfer atebolrwydd cyhoeddus; a
- Data Gwella Gwasanaeth – datblygu setiau data ystyrlon i'w defnyddio gan wasanaethau a'u rheoleiddwyr i gefnogi'r gwaith o wella gwasanaethau.

Mae Gweinidogion Cymru'n parhau i osod **Dangosyddion Strategol Cenedlaethol**. Mae dyletswydd gyfreithiol gan awdurdodau lleol i gasglu'r rhain ac adrodd arnynt yn flynyddol.

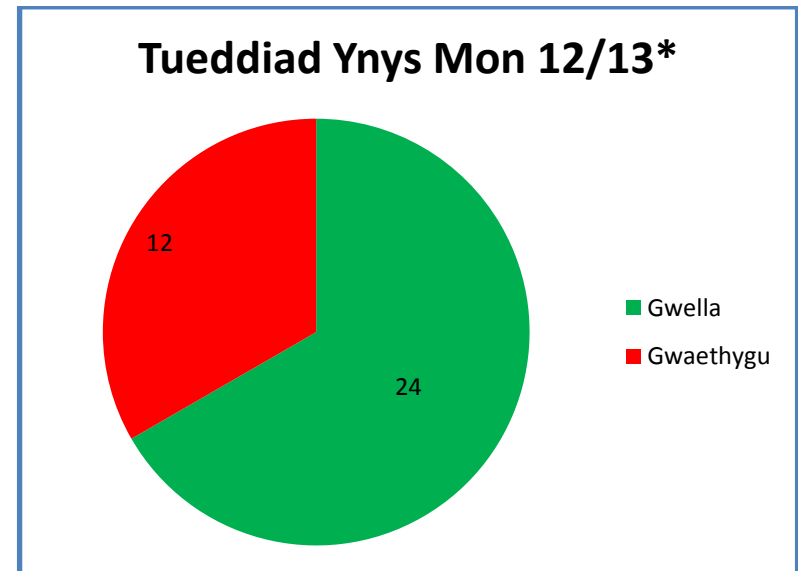
Bydd y data yn y dadansoddiad hwn yn canolbwyntio'n bennaf ar Fesurau Atebolrwydd Cyhoeddus a Dangosyddion Strategol Cenedlaethol fel bod modd cymharu gyda pherfformiad awdurdodau eraill, ond rydym hefyd wedi darparu asesiad cyffredinol o'n holl Ddangosyddion Perfformiad (gan gynnwys Data Gwella Gwasanaeth) ar ddiwedd y rhan hwn o'r adroddiad. Defnyddir yr holl Ddangosyddion Perfformiad yn rheolaidd ar gyfer monitro perfformiad yn allanol trwy'r Cyfarfodydd Monitro Perfformiad Chwarterol a byddant yn rhan hanfodol a strategol o'r Adolygiadau Gwasanaeth Blynyddol o 2012 ymlaen

Sut bu i ni berfformio yn 2012/13?

Dangosyddion Perfformiad a Thueddiadau

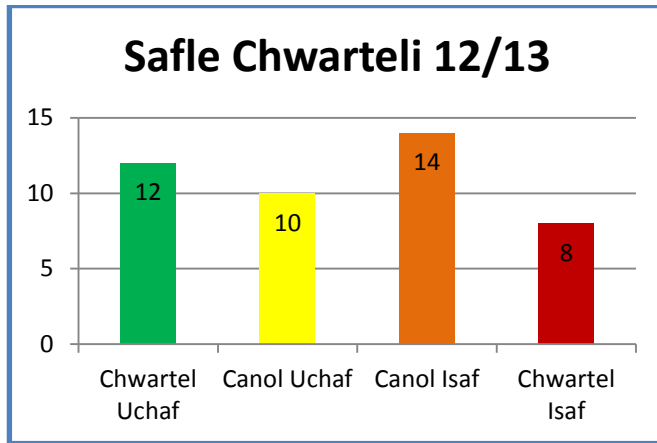
Mae'r darlun cyffredinol o ran ein dangosyddion perfformiad (DP) – an gynnwys Dangosyddion Strategol Cenedlaethol a MACau - yn gadarnhaol iawn yn 2012/13. Mae'r duedd (Tabl 18) yn dangos, o'r 36 o ddangosyddion perfformiad (DSC a MAC) sy'n cymharu'n uniongyrchol o flynyddoedd blaenorol, fod 24 (67%) o'n holl Ddangosyddion Perfformiad wedi gwella yn 2012/13 gyda 12 (33%) yn dirywio.

Tabl 18

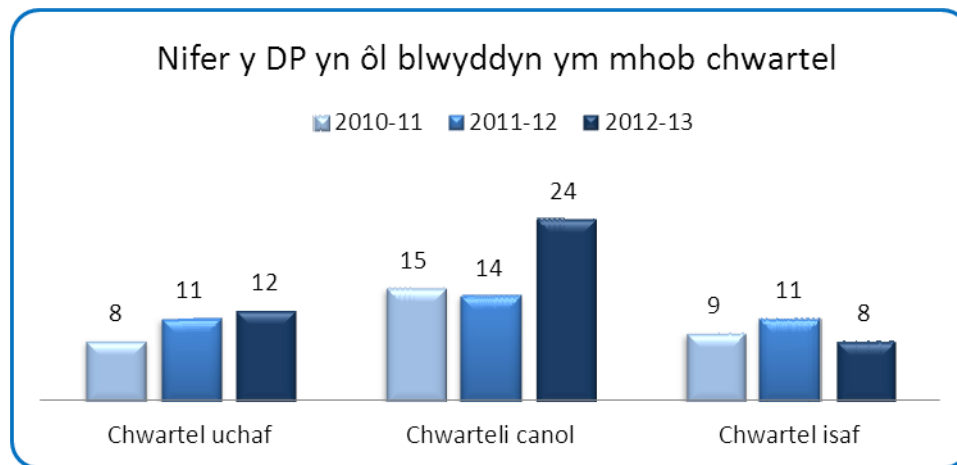

O ran sefyllfa ein chwarteil (Tabl 19) mae 12 (27%) o'n dangosyddion perfformiad yn y chwartel uchaf tra bod dim ond 8 (18%) o fewn y chwartel isaf, gyda'r mwyafrif o'r gweddill 14 (32%) yn y chwartel canol - 10 (23%) yn y canolrif uchaf a 14 (32%) yn y chwartel canolrif isaf.

Tabl 19

Tabl 20

O edrych mewn ychydig mwy o fanylderl ar berfformiad blwyddyn ar flwyddyn, gallwn weld o Dabl 20 ein bod yn parhau i wella o ran cynyddu nifer y Dangosyddion Perfformiad sydd yn y chwartzel uchaf a lleihau y rhai yn y chwartzel isaf yn ystod y tair blynedd diwethaf. Fodd bynnag, mae angen i ni edrych yn fwy manwl ac monitro yn agosach y DP hynny sydd ar waelod y chwartzel canol, gan fod y nifer wedi cynyddu yn ystod 2012/13.

Perfformiad yn erbyn blaenoriaethau a nodwyd

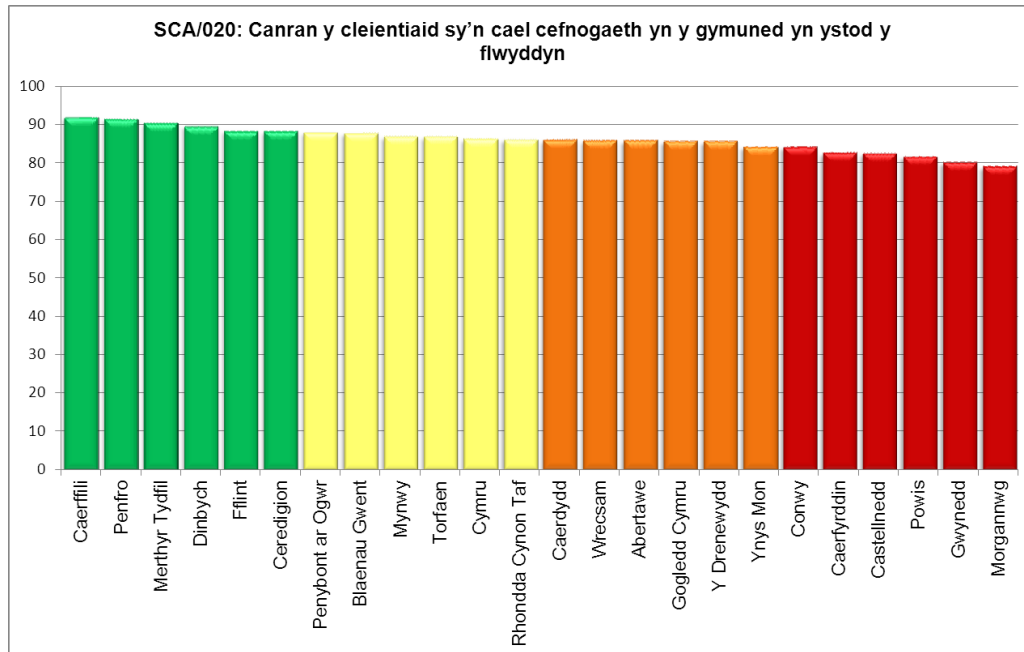
Mae ein pedwar **amcanion gwella** gyfer 2012/13 yn canolbwyntio ar feysydd rydym wedi nodi fel blaenoriaethau ar gyfer y cyngor er mwyn symud yr awdurdod ymlaen trwy wella gwasanaethau a chyfrannu tuag at yr agenda trawsnewid. Rydym wedi adrodd ar berfformiad yn erbyn yr amcanion gwella sy'n cynnwys elfennau o wasanaethau plant, tai, addysg ac ati yn yr adran amcan gwella penodol yn gynharach. Yn wahanol i'r tri amcan gwella arall, nid yw ein trydydd amcan gwella, sef gwella llywodraethu corfforaethol, yn uniongyrchol gysylltiedig ag unrhyw ddangosyddion perfformiad cenedlaethol ac felly ni fydd yn rhan o'r dadansoddiad yma ychwaith.

Er na fu'n amcan gwella yn 2012/13, mae Gwasanaethau Oedolion yn parhau i fod yn flaenoriaeth l'r cyngor ac yn y broses o gael ei drawsnewid o fod yn wasanaeth traddodiadol i fod yn wasanaeth modern, ymatebol ac fwy addas. Yn y cyfnod trosiannol rydym yn disgwyl y bydd perfformiad yn statig neu hyd yn oed dirywio, cyn gwella pan fydd y strwythurau a'r gweithdrefnau newydd yn dechrau cael effaith. Fel y cyfryw mae'r cyngor yn ymwybodol nad oes gennym unrhyw Dangosyddion Perfformiad o fewn y chwartzel uchaf berfformiad o'r 7 DP yn y categori hwn er fod 4 wedi dangos gwelliant, tra yn 2011/12 roedd gennym 2 Dangosyddion Perfformiad a oedd ymysg y gorau yng Nghymru (SCA/001- oedi wrth drosglwyddo gofal am resymau gofal cymdeithasol dros 75 mlynedd, ac

SCA/0019 Atgyfeiriadau Amddiffyn Oedolion a gwblhawyd lle mae'r risg wedi'i w asesu).

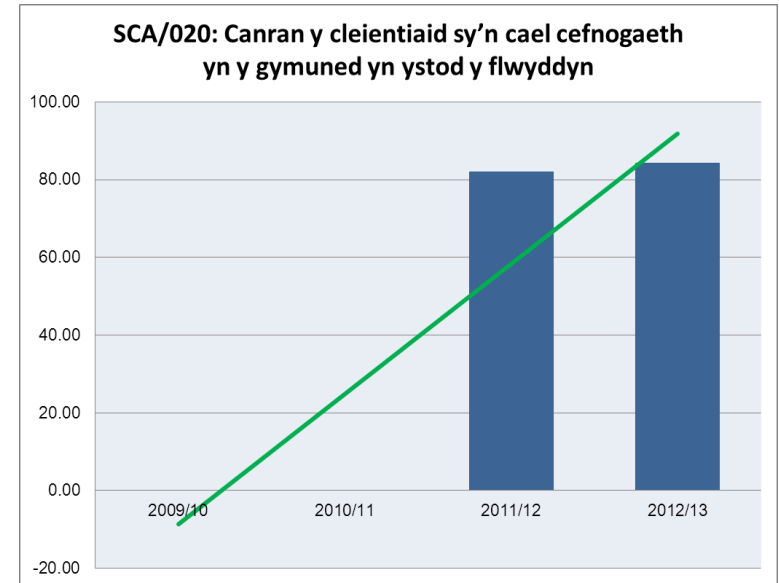
Ar yr ochr gadarnhaol, fodd bynnag, ac o'r 4 DP sydd wedi gwella, yr ydym wedi symud o'r chwarter isaf i'r chwarter canol o ran yr oedolion a gynorthwyir yn y gymuned (Tabl 21 a 22 - SCA/020) ac y gyfradd pobl hŷn 65 oed neu drosodd yr ydym yn eu cefnogi mewn cartrefi gofal (SCA/002b)

Tabl 21

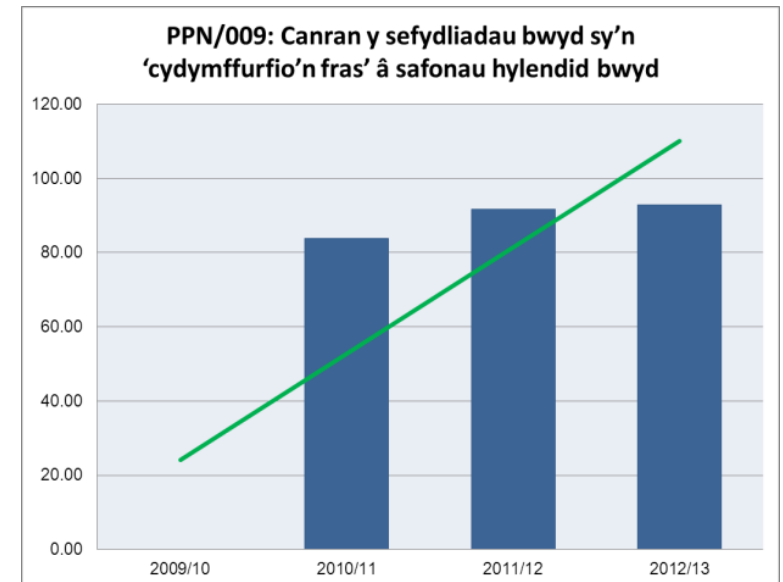

Rydym hefyd yn falch o'r perfformiad a ddangosir lle mae sefydliadau bwyd ar Ynys Môn yn cydymffurfio'n fras â safonau hylendid bwyd (PPN/009) wrth i ni barhau i fod yn 3ydd yng Nghymru ac wedi dangos gwelliant yn ystod y 2 flynedd diwethaf (Tabl 23)

Tabl 22

Tabl 23

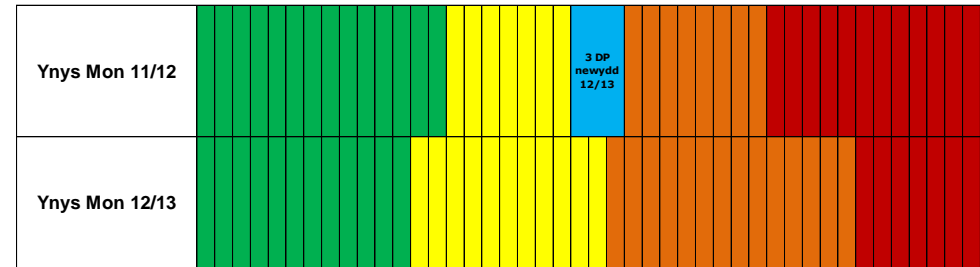
O edrych ar ein perfformiad cyffredinol o ran Dangosyddion Strategol Cenedlaethol a MACau ar draws yr holl wasanaethau, yr hyn sy'n galonogol yw canran y DP sydd yn y chwarter isaf yn 2012/13, 16% o gymharu â 29% y flwyddyn flaenorol (Tabl 24). Er bod gostyngiad bach yn nifer y DP yn y chwarter uchaf, o 14 yn 2011/12 i 12 yn 2012/13, yr ydym yn cadw llygad barcud ar y chwarter canol, ac yn enwedig y DP hynny sydd yn y chwarter canolrif isaf (14 yn 2012/13 yn hytrach na 8 yn 2011/12). Mae'r dadansoddiad hwn hefyd yn cadarnhau natur gyson ein gwelliant cyffredinol a'r meysydd hynny lle rydym yn canolbwyntio arnynt - gwasanaethau addysg, oedolion a phlant - lle mae angen i ni barhau i fonitro a gwella.

Tabl 24

Perfformiad Cyngor Sir Ynys Mon		Safle Chwarteil 2012/13				Newid DP ers 2011/12			
Nifer y DP		Chwarter Uchaf	Canol Uchaf	Canol Isaf	Chwarter Isaf	Gwella	Dim Newid	Gwaethygu	DP Newydd
Gwas Oedolion	7	0	2	4	1	4	0	3	0
Gwas Plant	13	5	3	4	1	5	0	5	3
Tai	3	1	2	0	0	3	0	0	0
Hamdden & Diwylliant	2	0	1	0	1	1	0	0	1
Addysg	11	3	3	3	2	6	0	4	1
Priffyrdd & Gwastraff	6	1	0	3	2	4	0	0	2
Cynllunio & Diogelu'r Cyhoedd	2	2	0	0	0	1	0	0	1
Cyfanswm Cyngor Sir Ynys Mon	44	12 27%	11 25%	14 32%	7 16%	24 55%	0 0%	12 27%	8 18%

O edrych ar sut rydym yn cymharu yn erbyn awdurdodau gogledd Cymru yn gyffredinol, rydym yn gwybod o ddata sydd ar gael ein bod yn cymharu'n ffafriol gyda Conwy a Wrecsam ond yn rhyw ffordd y tu ôl i Sir Ddinbych, Gwynedd ac i raddau llai, Sir y Fflint o ran cymariaethau o Ddangosyddion Perfformiad yn y chwarter uchaf). Yr hyn sy'n galonogol fodd bynnag ein bod, ar pen arall y sbectrwm, yn lleihau nifer y Dangosyddion Perfformiad yn y Chwarter isaf (Tabl 25)

Tabl 25 – Safle Perfformiad Chwarter DSC & MAC 2011/12 a 2012/13

Os ydym yn awr yn cynnwys y Setiau Data Gwella Gwasanaeth (DGG) yn ein dadansoddiad - y 95 o ddangosyddion ychwanegol sy'n rhoi bersbectif ehangach o berfformiad ar draws nifer fwy o DP y gwasanaethau - gallwn weld bod y darlun cyffredinol yn parhau'n gadarnhaol. Allan o'r cyfanswm cyffredinol o 139 DP sy'n cynnwys Dangosyddion Strategol Cenedlaethol, MACau a DGG mae 47 (34%) yn y chwarter uchaf, 32 (23%) yn y chwarter canol uwch, 33 (24%) yn y canol chwarter isaf a dim ond 26 (19%) yn y chwarter isaf. Mae'r dadansoddiad yn dangos ymhellach fod 46% o gyfanswm ein Dangosyddion Perfformiad wedi gwella, 9% wedi aros yr un fath a 34% wedi dirywio rhwng 2011/12 a 2012/13.

Tabl 26

Perfformiad Cyngor Sir Ynys Mon		Safle Chwarteil 2012/13				Newid DP ers 2011/12			
		Chwarteil Uchaf	Canol Uchaf	Canol Isaf	Chwarel Isaf	Gwella	Dim Newid	Gwaethygu	DP Newydd
Nifer y DP									
Gwas Oedolion	11	1	4	5	1	6	0	5	0
Gwas Plant	47	24	8	9	6	25	7	12	3
Tai	14	3	5	3	3	9	0	3	2
Hamdden & Diwylliant	6	1	3	0	2	3	0	2	1
Addysg	20	4	4	6	6	8	0	11	1
Priffyrdd & Gwastraff	18	3	3	6	6	7	0	4	7
Cynllunio & Diogelu'r Cyhoedd	23	11	5	4	2	6	5	10	2
Cyfanswm Cyngor Sir Ynys Mon	139	47 34%	32 23%	33 24%	26 19%	64 46%	12 9%	47 34%	16 12%

Mae'r casgliad cyffredinol o'r dadansoddiad DP yn dangos ein bod yn parhau i wneud cynnydd cyson wrth wella ein perfformiad ar draws y rhan fwyaf o wasanaethau, ac yn enwedig yn y gwasanaethau hynny sydd wedi gweld adroddiadau arolygu eithaf beirniadol yn y gorffennol. Mae hyn yn tynnu sylw at y gwelliant cyson yn y rhan fwyaf o berfformiad ar draws y cyngor ers ymyrraeth, ac yn enwedig o fewn Gwasanaethau Plant. Mae meysydd y mae angen i ni wella arnynt a / neu sefydlogi o hyd, er enghraifft addysg, er ein bod yn ymwybodol fod gostyngiadau a gwelliant mewn perfformiad yn priodoli weithiau i newidiadau bach iawn mewn nifer oherwydd y niferoedd bach cyffredinol mewn maes gwasanaeth penodol. Beth rydym yn sicrhonno fodd bynnag, yw bod monitro cyson a herio gwybodaeth perfformiad ar draws yr holl wasanaethau yn dechrau dwyn ffrwyth, ac yr ydym yn adnabod perfformiad sy'n dirywio yn llawer cynt. Mae rhestr llawn o'r canlyniadau ar gyfer ein perfformiad yn erbyn y Dangosyddion

Strategol Cenedlaethol a Mesuriadau Atebolrwydd Cyhoeddus am 2012/13 wedi'i gynnwys fel atodiad i'r Adroddiad hwn (Atodiad 1).

Perfformiad Ariannol 2012/13

Gosodwyd y gyllideb referniw net ar gyfer 2012/13 ar £119m, oedd yn ymgorffori gostyngiadau gwariant o £3.7m, cynnydd o 5% yn Nhreth y Cyngor ac roedd gofyn defnyddio £1.2m o'r gronfa wrth gefn.

Cydnabu bod rhai risgiau sylweddol yng nghynigion y gyllideb;

- Roedd nifer o gynigion arbed yn cael effaith ar ddarparu gwasanaethau;
- Roedd posibilrwydd na fyddai'r cyfan o'r cynigion arbed yn cael eu darparu neu byddid yn cymryd amser i'w gweithredu;
- Byddai raid cwrdd â gostyngiadau yn niferoedd y staff a gynhwyswyd yn y cynigion arbed trwy ddefnyddio cronfeydd wrth gefn. Byddai hyn yn gostwng y balansau fyddai ar gael i gefnogi'r gyllideb oedd yn cael ei chyflwyno.

Dangosodd yr arolwg o'r gyllideb trydydd chwarter y ceid gorwariant sylweddol oherwydd pwysau ar y cyllidebau Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol. Bryd hynny, nodwyd gweithgareddau i gyfyngu'r gorwariant i £1m erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.

Erbyn diwedd y flwyddyn, roedd y sefyllfa wedi gwella'n sylweddol ac yn dangos tanwariant net o £1.4m, tro o £2.4m ar y sefyllfa yr adroddwyd arni yn chwarter 3. Roedd y ffactorau sengl mwyaf oedd yn cyfrannu at y sefyllfa llawer gwell hon fel a ganlyn:

- Gwelliant sylweddol o £0.864m yn sefyllfa gyllidebol y Gwasanaeth Addysg, gyda'r prif welliannau'n deillio o ostyngiadau yng nghost y Gwasanaeth Prydau Ysgol a mwy o incwm grant ar gyfer arian cheched dosbarth ynghyd a lleihad yn gorwariant y gyllideb integreidid.
- Cynnydd net o £0.3m i Blant a Theuluoedd a chynnydd yng nghostau Gofal Cymdeithasol i Oedolion o £0.4m.
- Arbedion o £0.5m yng nghostau Priffyrdd a Chludiant a Gwasanaethau Gwastraff.
- Gostyngiad sylweddol yng nghost Risgiau Corfforaethol - cyfanswm o £0.665m, oherwydd arbedion yng nghost Addysg allsirol a lleoliadau Gwasanaethau Cymdeithasol a gostyngiad yng nghost Budd-daliadau Tai oherwydd newid yn lefel y cymhorthdal a ddisgwylir.

Y tu draw i hyn, yn hytrach na nifer fechan o symudiadau bychain, bu patrwm cyson o symudiad mwy cyfyngedig ar draws pob pennawd cyllideb yn codi o:

- Gohirio gwario ar fathau penodol o wariant yn hanner olaf y flwyddyn;

- Cyfyngiadau cyffredinol ar wariant gan wasanaethau mewn ymateb i'r rhagolygon o ran sefyllfa ariannol y Cyngor;
- Deilyddion cyllideb a staff cyllid yn bod yn ofalus wrth ddarogan y sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn er mwyn osgoi gorwariant yn ystod y flwyddyn nad oedd modd ei ragweld.

Roedd y gwelliant cyffredinol a ddangoswyd yn y sefyllfa alldro ar gyfer 2012/13 yn golygu bod gwerth y cronfeydd wrth gefn wedi codi £0.2m, yn hytrach na gostwng £1.2m fel y rhagwelwyd fel rhan o'r broses gosod y gyllideb. Golyga'r sefyllfa newydd fod y Cyngor mewn sefyllfa well i gwrdd ag unrhyw ddiffyg arian posib yn sgil y cyfyngiadau cyffredol ar arian y sector cyhoeddus.

Yn ystod y flwyddyn, gostyngodd ysgolion eu gwariant net £0.068m. Ar 31 Mawrth 2013, £1.18m oedd cyfanswm gwerth cronfeydd ysgolion (£1.25m yn 2011/12), sefyllfa debyg i 2011/12. Cyfyngir cronfeydd wrth gefn ysgolion i ddefnyddiau a gymeradwyir gan yr ysgolion unigol ac mae'r sefyllfa'n amrywio o un ysgol i'r llall. Roedd gan ddeg ysgol ddiffyg ar ddiwedd y flwyddyn ariannol (pedair ar ddeg ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol) ac mae nifer o ysgolion eraill yn rhagweld diffyg yn y blynyddoedd i ddod.

Gwariodd y Cyngor £25.4m ar brosiectau cyfalaf yn 2012/13, £6.9m yn llai na'r hyn a ragwelwyd. Bu gwario sylweddol ar symud Ysgol y Bont (£4.3m), cwblhau'r Rhaglen Safonau Ansawdd Tai Cymru (£7.4m – gwariant Cyfrif Refeniw Tai), parhau gyda'r rhaglen Gwelliannau i Fân-ddaliadau (£1m) a menter benthyg y Llywodraeth Leol i hyrwyddo gwaith isadeiledd cyfalaf (£1.8m).

Mae modd asesu sefyllfa ariannol y Cyngor orau trwy'r graddau y mae wedi darparu ar gyfer atebolrwydd y gwyddys amdano a faint o gronfeydd wrth gefn dosbarthadwy y mae ganddo ar gael i ddiogelu risgiau eraill. Mae'r Cyngor wedi gwneud darpariaeth ar gyfer atebolrwydd y gwyddys amdano ac wedi sefydlu cronfeydd wrth gefn lle bo gofyn statudol amdanynt er mwyn cwrdd â Chynlluniau'r Cyngor lle mae'n ddarbodus i gwrdd â risg neu ansicrwydd.

Ar 1 Ebrill 2012, roedd gan y Cyngor gronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi o £12.882m a balans Cronfa'r Cyngor o £5.8m. Roedd cyllideb 2012/13 yn cymryd y byddai £0.3m yn cael ei gymryd o gronfeydd wrth gefn oedd wedi'u clustnodi a £0.9m o Gronfa'r Cyngor i gefnogi'r gyllideb refeniw. Mae'r sefyllfa well o ran yr alldro wedi arwain at gynnydd o £4.52m yng ngwerth y cronfeydd wrth gefn sydd wedi'u neilltuo ac sydd bellach yn £17.402m, a chynnydd o £0.2m ym malans Cronfa'r Cyngor sydd, bellach, yn £6m.

Mae sefyllfa ariannol y Cyngor, felly, yn llawer gwell na'r disgwyl ac mae'n glustog ddigonol i gynorthwyo i gwrdd ag anawsterau oedd yn codi o gyflwr ariannol llywodraeth leol - cyflwr oedd yn mynd o ddrwg i waeth.

At hyn, yng nghyllideb 2013/14 mae targedau arbedion i'w cyflawni wrth i arian llywodraeth barhau i ostwng. Bydd y sefyllfa hon yn parhau i'r dyfodol a bydd cyllidebau'n cael eu gwasgu fwyfwy wrth i waith torri'r gyllideb barhau i gael ei wneud er mwyn gosod cyllideb gytbwys, gyda'r gwaith hwnnw'n dod yn fwyfwy anos.

Sicrhau cydraddoldeb a chynaliadwyedd

TMae'r Cyngor yn parhau gyda'i ymrwymiad i gydraddoldeb o ran:

- darparu gwasanaeth
- ei gyfrifoldebau fel cyflogwr mawr a

- sicrhau nad yw polisïau, trefniadaethau ac arferion yn gwahaniaethu mewn unrhyw ffordd

Cyhoeddwyd ein hadroddiad cydraddoldeb blynyddol cyntaf ers cyflwyno'r ddeddfwriaeth cydraddoldeb newydd ym mis Mawrth 2012. Amlinella'r adroddiad hwn, y mae modd troi ato ar dudalen 'cydraddoldeb' ein gwefan, sut y bu i ni gwrdd â'n dyletswyddau cydraddoldeb yn 2011/12. Roedd hefyd yn cynnwys amlinelliad o gynnydd hyd at fis Rhagfyr 2012 er mwyn rhoi llun mwy cyfredol. Yn ein hadroddiad cydraddoldeb blynyddol nesaf, y mae gofyn i ni ei gyhoeddi erbyn 31 Mawrth 2014, byddwn yn amlinellu sut i ni gwrdd â'n dyletswyddau cydraddoldeb yn 2012/13.

Byddwn yn parhau i weithio tuag at gyflawni ein hamcanion cydraddoldeb ac rydym wedi ymrwymo, o fewn gallu a dylanwad y Cyngor Sir, i wneud i fwrdd â gwahaniaethu, aflonyddu ac erlid anghyfreithlon a gwella cydraddoldeb cyfleoedd a meithrin perthynas dda rhwng gwahanol grwpiau.

Mae'r Cyngor yn ei ymagwedd at Gwrth-dlodi hefyd wedi penodi Uwch Swyddog Gwrth-dlodi i arwain ar hyn, ac mae cynlluniau hefyd i benodi Aelod Etholedig i hyrwyddo agenda

Mae ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2012-16 a dogfennau'r bartneriaeth uchod ar gael ar:

<http://www.ynysmon.gov.uk/cynlluncydraddoldeb>

Materion Rheoleiddiol 2012/13

Mae'r cyngor yn derbyn nifer o adroddiadau rheoleiddio ac adborth bob blwyddyn o arolygiadau, adolygiadau ac astudiaethau (lleol a chenedlaethol) a gynhelir gan ein Rheoleiddwyr. Mae'r cynigion a'r argymhellion sydd yn yr adroddiadau hynny yn rhoi adborth defnyddioi ini ar sut y gallwn wella gwasanaethau a'r ffordd yr ydym yn gweithredu fel cyngor.

Mae manylion o sut rydym wedi ymateb i unrhyw gynigion neu argymhellion o adroddiadau rheoleiddio y gorffennol a'r presennol yn ystod 2012/13 wedi ei gynnwys yng nghorff yr Adroddiad Perfformiad hwn. Mae crynodeb o'r prif adroddiadau rheoleiddio ac mae eu canfyddiadau yn cael ei gyflwyno isod a ceir manylion hefyd yn:

<http://www.ynysmon.gov.uk/cyngor-a-democratiaeth/perfformiad-a-llywodraethu/asesiadau-allanol>

Asesiad Gwella Llythyr 1 (Medi 2012)

Roedd hwn yn edrych ar gynllunio ymlaen ac yn dod i'r casgliad bod yn rhaid inni fel cyngor gyflawni ein dyletswyddau cynllunio gwelliant o dan y Mesur a gweithredu yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru ond ein bod yn debygol o gydymffurfio â'r gofyniad i wneud trefniadau i sicrhau gwelliant parhaus yn ystod y flwyddyn ariannol. Nododd hefyd ein bod wedi ymateb yn adeiladol ac yn gyfrifol i'r arolygiad beirniadol ar ein gwasanaeth addysg gan Estyn a Swyddfa Archwilio Cymru.

Asesiad Gwella Llythyr 2 (Ionawr 2013)

Roedd hwn yn edrych ar ein adroddiad perfformiad ac hunan - asesu, a daeth i'r casgliad ein bod wedi cyflawni ein dyletswyddau o adrodd gwelliannau o dan y Mesur, ond dylem sicrhau ein bod yn gweithredu'n fwy unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru. Mae hyn yn ymwneud â'r angen i gynnwys mwy o wybodaeth ansoddol yn ein Hadroddiad Perfformiad, i gael prosesau hunan - arfarnu fwy cyson ar draws y cyngor a gwella ein hymateb a chynnydd araf o ran Adroddiad Estyn. Fodd bynnag, nododd yr adroddiad hefyd fod AGGCC wedi barnu bod arfarniad blynyddol y Cyngor o'i wasanaethau cymdeithasol wedi ei gydbwyso a'i gefnogi gan dystiolaeth, ond bod angen penderfyniad corfforaethol i wella gwasanaethau

cymdeithasol, yn enwedig yng ngoleuni'r heriau ariannol sy'n wynebu'r Cyngor. Roedd y cynigion ar gyfer Gwella yn cynnwys yr angen i hyrwyddo mwy o gysondeb ar draws gwasanaethau yn ansawdd yr hunan - arfarnu, ac y dylem sicrhau rheolaeth olygyddol cryfach o'n hadroddiad perfformiad

Adroddiad Gwella Blynyddol (Mawrth 2013)

Yn yr Adroddiad Gwella Blynyddol Swyddfa Archwilio Cymru (AGB) daeth yr Archwilydd Cyffredinol i'r casgliad ein bod yn gwneud cynnydd da o ran cyflawni gwelliannau ac yn ymateb yn adeiladol i gyngor oddi wrth y Comisiynwyr a rheoleiddwyr, ond bod momentwm y newid yn parhau er mwyn sicrhau cynaladwyedd. Mae'r adroddiad hefyd yn datgan ein bod yn gwneud cynnydd da wrth fynd i'r afael a themâu llywodraethu corfforaethol y Comisiynwyr i'r graddau bod ymyrraeth yn awr yn cael ei graddio'n ôl ac adroddwyd bod cynnydd da yn y ffordd y mae gwasanaethau plant yn ymateb i ganfyddiadau'r Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymdeithasol Cymru (AGGCC) 2011, ac ein bod yn ymateb yn adeiladol i ganfyddiadau arolygiad Estyn yn 2012.

Yn ogystal, cawsom ein llongyfarch hefyd am fod yn un o ddim ond dau gyngor yng Nghymru i gyflawni Safon Ansawdd Tai Cymru erbyn y dyddiad targed a bod atgyweiriadau ymatebol i dai yn ymddangos i fod yn gwella. Nodwyd gwelliannau hefyd yn ein hadroddiadau hunan - arfarnu a gwerthuso, trefniadau perfformiad, llywodraethu a monitro a gwaith pwyllgorau craffu ac archwilio. Er nad oedd unrhyw argymhellion statudol o fewn y AGB, nodwyd bod y rheoleiddwyr yn pryderu y gallai'r trefniadau ar gyfer rheoli asedau gwybodaeth gyfyngu ar ein gallu i wella yn wynebu nifer o heriau ariannol gyda mesurau o galedi yn parhau, er gwaethaf y ffaith bod cynlluniau ariannol clir a chadarn ar waith ganddom.

Mwy o wybodaeth

Am fwy o wybodaeth am unrhyw beth yn yr Adolygiad Perfformiad hwn neu i wneud sylwadau a fyddech cystal â chysylltu â:

Swyddfa'r Dirprwy Brif Weithredwr
Cyngor Sir Ynys Môn
Swyddfeydd y Cyngor
Llangefni
Ynys Môn
LL77 7TW

☎- 01248 752108   neu 01248 752111
✉- jhice@ynysmon.gov.uk   neu grmce@ynysmon.gov.uk

Mae'r adroddiad hwn ar wefan y Cyngor: <http://www.ynysmon.gov.uk/cyngor-a-democratiaeth/perfformiad-a-llywodraethu/cynllun-busnes-corrforaethol>

At hyn, mae modd cael rhagor o wybodaeth, fel a ganlyn

Mae modd edrych ar **bolisiau, cynlluniau a strategaethau** a gyhoeddir gan y Cyngor trwy droi at: <http://www.ynysmon.gov.uk/cyngor-a-democratiaeth/dogfennau-cyngor>

Cynlluniau Darparu Gwasanaeth – a fyddech cystal â chysylltu â nexce@anglesey.gov.uk

Mae'r Adroddiad Gwella Blynyddol (AGB) ar gael ar wefan y Cyngor trwy glicio ar y ddolen hon: <http://www.anglesey.gov.uk/council-and-democracy/governance-and-performance-/external-assessments/annual-improvement-report-wales-audit-office>

Mae Adroddiadau Archwilio ac Arolygu a gyhoeddir gan Reoleiddwyr y Cyngor ar gael ar eu gwefannau, fel a ganlyn:

Swyddfa Archwilio Cymru: www.wao.gov.uk
Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru: <http://wales.gov.uk/cssiwsite/newcssiw/?lang=cy>
Estyn: www.estyn.gov.uk

Os nad oes modd i chi gael at y rhyngwyd neu pe byddech yn dymuno dogfen nad yw wedi ei rhestru uchod, a fyddech cystal â chysylltu â'r Cyngor trwy'r manylion cyswllt a nodir ar ben y dudalen hon.

Atodiad 1

DP	Disgrifiad	Cyf DP	Gwasanaeth	Cyfeiriad	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	Tuedd	Chwarteli 12/13
DSC	SCA/001: Cyfradd yr oedi wrth drosglwyddo gofal am resymau gofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 75 oed neu drosodd	SCA/001	Gwasanaethau Oedolion	<	1.2	1.5	1.06	2.53	↓	
DSC	SCA/002a: Cyfradd pobl hŷn (sy'n 65 oed neu drosodd) y rhoddir cymorth iddynt yn y gymuned fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 65 oed neu drosodd ar 31 Mawrth	SCA/002a	Gwasanaethau Oedolion	>	84.9	74.9	82.37	58.94	↓	
DSC	SCA/002b: Cyfardd pobl hŷn (sy'n 65 oed neu drosodd) y mae'r awdurdod yn rhoi cymorth iddynt mewn cartrefi gofal fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 65 oed neu drosodd ar 31 Mawrth	SCA/002b	Gwasanaethau Oedolion	<	22.0	23.5	23.6	21.93	↑	
MAC	SCA/007: Canran y cleientiaid a chynllun gofal ar 31 Mawrth, y dylai eu cynlluniau gofal fod wedi'u hadolygu a gafodd eu hadolygu yn ystod y flwyddyn	SCA/007	Gwasanaethau Oedolion	>	73.8	78.2	78.7	82.82	↑	
MAC	SCA/018a: Canran y gofalwyr sy'n gofalu ar ôl oedolion a gafodd cynnig asesiad neu adolygiad o'u hanghenion eu hunain yn ystod y flwyddyn	SCA/018a	Gwasanaethau Oedolion	>	86.0	74.2	70.1	81.73	↑	
DSC/MAC	SCA/019: Canran y cyfeiriadau diogelu oedolion wedi eu cwblhau yn ystod y flwyddyn lle'r mae'r risg wedi ei reoli	SCA/019	Gwasanaethau Oedolion	>	-	89.80	95.70	92.78	↓	

DP	Disgrifiad	Cyf DP	Gwasanaeth	Cyfeiriad	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	Tuedd	Chwarteli 12/13
MAC	SCA/020: Canran y cleientiaid sy'n cael cefnogaeth yn y gymuned yn ystod y flwyddyn	SCA/020	Gwasanaethau Oedolion	>	-	-	82.04	84.22	↑	
MAC	SCC/001a: Canran y lleoliadau cyntaf i blant sy'n derbyn gofal yn ystod y flwyddyn a ddechreuodd gyda Chynllun Gofal ar waith	SCC/001a	Gwasanaethau Plant	>	97.9	85.2	90.4	90.24	↓	
DSC	SCC/002: Canran y plant sy'n derbyn gofal ar 31 Mawrth a chanddynt brofiad o symud ysgol unwaith neu ragor, yn ystod cyfnod neu gyfnodau o dderbyn gofal, ac nad oedd y symud hwnnw oherwydd trefniadau trosiannol, yn y 12 mis hyd at 31 Mawrth.	SCC/002	Gwasanaethau Plant	<	9.09	8.70	5.7	15.69	↓	
DSC/MAC	SCC/004: Canran y plant sy'n derbyn gofal ar 31 Mawrth sydd wedi cael eu lleoli o leiaf dair gwaith yn ystod y flwyddyn	SCC/004	Gwasanaethau Plant	<	11.0	8.8	15.4	8.75	↑	
MAC	SCC/011a: Canran yr asesiadau dechreuol a ddigwyddodd yn ystod y flwyddyn lle bo tystiolaeth bod Gweithiwr Cymdeithasol wedi gweld y plentyn	SCC/011a	Gwasanaethau Plant	>	71.8	89.4	89.2	89.81	↑	
DSC	SCC/011b: Canran yr asesiadau dechreuol a ddigwyddodd yn ystod y flwyddyn lle bo tystiolaeth bod Gweithiwr Cymdeithasol wedi gweld y plentyn ar ben ei hun	SCC/011b	Gwasanaethau Plant	>	54.0	66.3	55.4	59.44	↑	

DP	Disgrifiad	Cyf DP	Gwasanaeth	Cyfeiriad	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	Tuedd	Chwarteli 12/13
MAC	SCC/025: Canran yr ymweliadau statudol â phlant sy'n derbyn gofal oedd fod i gael eu cynnal yn ystod y flwyddyn a'u cynhaliwyd yn unol â'r rheoliadau	SCC/025	Gwasanaethau Plant	>	84.1	81.2	91.3	90.79	↓	
MAC	SCC/030a: Canran y gofalwyr ifanc y mae'r Gwasanaethau Cymdeithasol yn ymwybodol ohonynt a gafodd eu hasesu	SCC/030a	Gwasanaethau Plant	>	98.4	97.5	97.4	83.58	↓	
DSC	SCC/033d: d) y bobl ifanc a oedd yn derbyn gofal y flaenorol ac y mae'r awdurdod mewn cysylltiad â hwy a hwythau'n 19 oed;	SCC/033d	Gwasanaethau Plant	>	-	-	-	100.00	n/a	
DSC	SCC/033e: y bobl ifanc a oedd yn derbyn gofal yn flaenorol ac y mae'r awdurdod mewn cysylltiad â hwy, ac y gwyddys eu bod mewn llety addas, nad yw'n llety argyfwng a hwythau'n 19 oed	SCC/033e	Gwasanaethau Plant	>	-	-	-	100.00	n/a	
DSC	SCC/033f: y bobl ifanc a oedd yn derbyn gofal yn flaenorol ac y mae'r awdurdod mewn cysylltiad â hwy, ac y gwyddys eu bod yn ymgymryd ag addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth a hwythau'n 19 oed	SCC/033f	Gwasanaethau Plant	>	-	-	-	62.50	n/a	
DSC	SCC/037: Cyfartaledd y sgôr pwyntiau mewn cysylltiad â chymwysterau allanol plant 16 oed sy'n derbyn gofal mewn unrhyw sefyllfa ddysgu a gynhelir gan awdurdod lleol	SCC/037	Gwasanaethau Plant	>	126.00	171.67	77	205.50	↑	

DP	Disgrifiad	Cyf DP	Gwasanaeth	Cyfeiriad	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	Tuedd	Chwarteli 12/13
DSC	SCC/041a: Canran y plant cymwys, perthnasol a phlant a fu'n berthnasol a chanddynt gynlluniau llwybr yn ôl yr angen	SCC/041a	Gwasanaethau Plant	>	90.6	92.1	96.2	95.65	↓	
MAC	SCC/045: Canran yr adolygiadau plant sy'n derbyn gofal, adolygiadau plant sydd ar y Cofrestr Amddiffyn Plant ac adolygiadau plant mewn angen a gafodd eu cynnal yn unol a'r amserlenni statudol	SCC/045	Gwasanaethau Plant	>	-	-	89.6	90.09	↑	
DSC/MAC	EDU/002i: Canran yr holl ddisgyblion (gan gynnwys y rhai sydd yng ngofal awdurdod lleol); a sydd mewn unrhyw ysgol a gynhelir gan awdurdod lleol, a hwythau'n 15 oed ar y 31 Awst blaenorol ac sy'n gadael addysg orfodol, hyfforddiant neu ddysgu seiliedig ar waith heb fod ganddynt gymhwyster allanol a gymeradwywyd	EDU/002i	Addysg	<	0.4	0.3	0.1	0.28	↓	
DSC	EDU/002ii: Canran y disgyblion sydd yng ngofal awdurdodau lleolsydd mewn unrhyw ysgol a gynhelir gan awdurdod lleol, a hwythau'n 15 oed ar y 31 Awst blaenorol ac sy'n gadael addysg orfodol, hyfforddiant neu ddysgu seiliedig ar waith heb fod ganddynt gymhwyster allanol a gymeradwywyd	EDU/002ii	Addysg	<	16.7	0.0	0.0	25.00	↓	

DP	Disgrifiad	Cyf DP	Gwasanaeth	Cyfeiriad	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	Tuedd	Chwarteli 12/13
DSC/MAC	EDU/003: Canran y disgyblion a aseswyd ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 2, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, ac sy'n cyrraedd y Dangosydd Pynciau Craidd, fel y penderfynir gan Asesiadau Athrawon	EDU/003	Addysg	>	76.7	79.9	78.6	84.67	↑	
MAC	EDU/004: Canran y disgyblion a aseswyd ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 3, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, ac sy'n cyrraedd y Dangosydd Pynciau Craidd, fel y penderfynir gan Asesiadau Athrawon	EDU/004	Addysg	>	61.9	65.6	69.4	77.86	↑	
DSC	EDU/006ii: Canran y disgyblion a aseswyd mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, ac sy'n cael Aseiad Athrawon yn y Gymraeg (iaith gyntaf) ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 3	EDU/006ii	Addysg	>	65.9	63.8	63.3	64.91	↑	
DSC/MAC	EDU/011: Cyfartaledd y sgôr pwyntiau ar gyfer disgyblion sy'n 15 oed ar y 31 Awst blaenorol mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol	EDU/011	Addysg	>	357.2	372.3	428.1	514.65	↑	
DSC	EDU/015a: Canran y datganiadau terfynol o anghenion addysgol arbennig a ddyroddir o fewn 26 o wythnosau gan gynnwys eithriadau	EDU/015a	Addysg	>	50.0	43.9	70.4	69.57	↓	

DP	Disgrifiad	Cyf DP	Gwasanaeth	Cyfeiriad	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	Tuedd	Chwarteli 12/13
DSC	EDU/015b: Canran y datganiadau terfynol o anghenion addysgol arbennig a ddyroddir o fewn 26 o wythnosau b) heb gynnwys eithriadau	EDU/015b	Addysg	>	100.0	100.0	100.0	88.89	↓	
MAC	EDU/016a: Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion cynradd	EDU/016a	Addysg	>	93.9	93.8	93.5	94.38	↑	
MAC	EDU/016b: Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion uwchradd	EDU/016b	Addysg	>	91.0	90.6	90.9	92.24	↑	
DSC	Canran y disgyblion 15 oed ar y 31ain Awst blaenorol, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol a gyflawnodd y trothwy Lefel 2 gan gynnwys gradd A*-C TGAU mewn Saesneg neu Gymraeg iaith gyntaf a Mathemateg	EDU/017	Addysg	>	-	-	-	52.25	n/a	
MAC	STS/005b: Canran y priffyrdd a'r tir perthnasol a adolygwyd sydd o safon glendid uchel neu dderbyniol	STS/005b	Priffyrdd a Rheoli Gwastraff	>	91.1	87.6	85.6	93.70	↑	
DSC	STS/006: Canran yr achosion o dipio gwastraff yn anghyfreithlon y rhoddyd gwybod amdanynt ac y cliriwyd y gwastraff o fewn 5 niwrnod gwaith	STS/006	Priffyrdd a Rheoli Gwastraff	>	95.04	96.36	82.28	93.74	↑	
DSC	THS/007: Canran yr oedolion sy'n 60 oed neu drosodd sy'n ddeiliaid tocynnau teithio rhatach ar y bws	THS/007	Priffyrdd a Rheoli Gwastraff	>	64.96	66.79	69.0	69.11	↑	

DP	Disgrifiad	Cyf DP	Gwasanaeth	Cyfeiriad	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	Tuedd	Chwarteli 12/13
MAC	THS/012: Canran y prif ffyrdd (dosbarth A),ffyrdd nad ydynt yn brif ffyrdd (B) a ffyrdd nad ydynt yn brif ffyrdd (C) sydd mewn cyflwr gwael yn gyffredinol.	THS/012	Priffyrdd a Rheoli Gwastraff	<	-	-	11.5	11.15	↑	
DSC/MAC	WMT/004b: Canran y gwastraff trefol a gesglir gan awdurdodau lleol ac a anfonir i safle tirlenwi	WMT/004b	Priffyrdd a Rheoli Gwastraff	<	-	-	-	43.72	n/a	
DSC/MAC	WMT/009b: Canran y gwastraff trefol a gesglir gan awdurdodau lleol ac a gaiff ei baratoi ar gyfer ei aildddefnyddio a'i ailgylchu/neu ei ailgylchu, gan gynnwys deunyddiau biowastraff wedi eu gwahanu yn eu tarddle ac a gompostir neu a drinnir yn fiolegol mewn ffordd arall	WMT/009b	Priffyrdd a Rheoli Gwastraff	>	-	-	-	55.22	n/a	
DSC/MAC	HHA/013: Canran yr holl aelwydydd a allai fod yn ddigartref ac yr ataliwyd iddynt fod yn ddigartref am 6 mis o leiaf.	HHA/013	Tai	>	72.2	72.0	81.6	88.65	↑	
DSC/MAC	PSR/002: Y nifer o ddiwrnodau calendr ar gyfartaledd a gymerwyd i roi Grant Cyfleusterau i'r Anabl	PSR/002	Tai	<	386.74	309.93	309	275.91	↑	
DSC	PSR/004: Canran yr anheddau sector preifat a oedd wedi bod yn wag am fwy na 6 mis ar 1 Ebrill ac a feddiannwyd eto yn ystod y flwyddyn o ganlyniad i weithredu uniongyrchol gan yr awdurdod lleol	PSR/004	Tai	>	2.54	1.08	4.19	8.63	↑	

DP	Disgrifiad	Cyf DP	Gwasanaeth	Cyfeiriad	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	Tuedd	Chwarteli 12/13
DSC	LCL/001b: Nifer yr ymweliadau â llyfrgelloedd cyhoeddus yn ystod y flwyddyn fesul 1,000 o'r boblogaeth	LCL/001b	Hamdden a Diwylliant	>	3,706	3,758	3965	4094.43	↑	
DSC	LCS/002b: Nifer yr ymweliadau â chanolfannau chwaraeon a hamdden awdurdodau lleol yn ystod y flwyddyn fesul 1,000 o'r boblogaeth, pan fydd yr ymwelydd yn cymryd rhan mewn gweithgarwch corfforol	LCS/002b	Hamdden a Diwylliant	>			-	8109.21	n/a	
DSC/MAC	PLA/006b: Nifer yr unedau tai fforddiadwy ychwanegol a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn fel canran yr holl unedau tai ychwanegol a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn	PLA/006b	Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd	>			-	66.22	n/a	
MAC	PPN/009: Canran y sefydliadau bwyd sy'n 'cydymffurfio'n fras' â safonau hylendid bwyd	PPN/009	Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd	>	-	83.84	91.62	92.91	↑	